

A SZÁMVITELI POLITIKA MEGHATÁROZÓ ELEMEIT ÉS AZ EGYÉB MAGYARÁZÓ INFORMÁCIÓKAT TARTALMAZÓ KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETEK

2015. december 31.

1. ÁLTALÁNOS

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban MOL Nyrt., MOL vagy a Társaság) 1991. október 1-jén alakult meg a jogelőd Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (OKGT) átalakulásával. Az állami vállalatok átalakulási törvénye értelmében az OKGT eszközei és kötelezettségei fordulónappal átértékelésre kerültek. A MOL Nyrt. és leányvállalatai (a továbbiakban MOL Csoport, vagy a Csoport) kőolaj, földgáz és gáztermék kutatásával és termelésével, szállításával, és kőolaj tárolásával, finomításával, finomítói termékek kis- és nagykereskedelmével, valamint olefinok és poliolefinok gyártásával, értékesítésével foglalkozik. A Csoport dolgozóinak létszáma 2015. december 31-én 25.959 fő, míg 2014. december 31-én 27.499 fő volt. A Társaság székhelye Magyarországon, a 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18. címen található.

A Társaság részvényeit a Budapesti és a Varsói Értéktőzsdén jegyzik. A nemzetközi tőkepiacokon a Luxemburgi Értéktőzsde jegyzi a Társaság letéti jegyeit (DR), melyeket a Londoni Értéktőzsdén, valamint tőzsdén kívüli kereskedelemben az Amerikai Egyesült Államokban is forgalmazzák.

2.1 ELFOGADÁS, MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT ÉS A BESZÁMOLÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ALAPJA

I) ELFOGADÁS ÉS NYILATKOZAT A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOKNAK VALÓ MEGFELELŐSÉGRŐL

A konszolidált éves beszámolót az Igazgatóság 2016. március 17-én fogadta el.

A konszolidált éves beszámoló a Nemzetközi Számviteli Standardok szerint, az Európai Unió (EU) Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett és beiktatott standardok alapján készült. Az IFRS-t a Nemzetközi Számviteli Standardok Bizottság (IASB) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolás Értelmező Bizottság (IFRIC) által megfogalmazott, standardok és értelmezések alkotják.

2005. január 1-jétől a magyar számviteli törvény változása lehetővé teszi, hogy a Csoport konszolidált beszámolóját az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett IFRS alapján készítse el. Jelenleg az EU beiktatási folyamatai és a Csoport tevékenysége alapján nincs különbség a Csoport IFRS és EU által elfogadott IFRS politikák között.

A pénzügyi kimutatásokban szereplő közzétételek megfelelnek az egyes standardokban foglalt követelményeknek. A 2006. év során kibocsátott lejárat nélküli, átváltható értékpapírokba ágyazott konverziós opcióval kapcsolatban elszámolt átértékelési különbözet a jövedelemre vonatkozó kimutatás külön sorában került megjelenítésre. A menedzsment véleménye szerint ezen pénzügyi mozgással nem járó tétel elkülönítése növeli a pénzügyi kimutatások áttekinthetőségét, mert az így elszámolt nyereség vagy veszteség összegére nem gyakorol hatást sem a Csoport működése, sem az ezen működést befolyásoló külső üzleti tényezők.

A konverziós opció részleteit a 17. Jegyzet tartalmazza.

II) A BESZÁMOLÓ KÉSZÍTÉSÉNEK ALAPJA

A konszolidált éves beszámoló a 2015. december 31-én kibocsátott és hatályos standardok és IFRIC értelmezések szerint készült.

A MOL Nyrt. nem konszolidált éves beszámolóját a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint (a továbbiakban MSZSZ) készíti. E törvény egyes előírásai eltérnek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban (IFRS) foglaltaktól.

A bekerülési érték elvének alkalmazása érdekében a konszolidált éves beszámoló úgy tekinti a MOL Nyrt.-t, mintha az 1991. október 1-jén jött volna létre az eszközök és források aznapi értékével, figyelembe véve az IFRS miatt szükséges módosításokat.

A pénzügyi év megegyezik a naptári évvel.

III) KONSZOLIDÁCIÓS ELVEK

Leányvállalatok

A konszolidált éves beszámoló a Társaságot, illetve az ellenőrzése alatt álló leányvállalatokat foglalja magában. Ellenőrzésről általában akkor beszélünk, ha a Csoport a befektetéséből származóan változó hozamoknak van kitéve, illetve azokkal kapcsolatban jogokkal rendelkezik, és a befektetés tárgyát képező gazdálkodó egység irányítása révén képes befolyásolni ezen hozamokat. Irányítás akkor áll fenn, ha a befektetőt meglévő jogai képessé teszik a befektetés tárgyát képező gazdálkodó egység lényeges tevékenységeinek befolyásolására. Lényeges tevékenységek azok, melyek meghatározzák a befektetés tárgyát képező gazdálkodó egység hozamait.

A megszerzett üzletekre az akvizíciós számvitel módszere kerül alkalmazásra, amely a megszerzésekori értékviszonyok alapján történik az eszközök és források akvizíció időpontjára, azaz az irányítás megszerzésének napjára vonatkozó piaci értékének alapul vételével. Az akvizíció költsége az ellenérték, valamint a külső tulajdonosoknak a megszerzett üzletben meglévő részesedésének összege. Az év közben megszerzett vagy értékesített társaságok a tranzakció időpontjától kezdődően, illetve a tranzakció időpontjáig szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

A konszolidációba bevont társaságok közötti tranzakciók, egyenlegek és eredmények, valamint a nem realizált eredmények kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ilyen veszteségek a kapcsolódó eszközök értékvesztésére utalnak. A konszolidált éves beszámoló készítése során a hasonló tranzakciókat és eseményeket egységes számviteli elveket követve rögzítik.

A külső tulajdonosokra eső tőke- és eredményrész a pénzügyi helyzetre vonatkozó és a jövedelemre vonatkozó kimutatásban külön soron jelenik meg. Az üzleti kombinációk vonatkozásában a külső tulajdonosok részesedése vagy valós értéken, vagy a megszerzett társaság nettó eszközeinek valós értékéből a külső tulajdonosokra jutó összeg értékében kerül meghatározásra. Az értékelés módjának kiválasztása minden üzleti kombináció vonatkozásában egyedileg történik. Az akvizíciót követően a külső tulajdonosok részesedése az eredetileg felvett érték, módosítva a megszerzett társaság tőkéjében bekövetkező változások külső tulajdonosokra jutó összegével. Az időszaki összes átfogó jövedelemből abban az esetben is részesülnek a külső tulajdonosok, ha ez részesedésük negatív egyenlegéhez vezet.

A Csoport leányvállalatokban meglévő részesedésének olyan változásai, amelyek nem eredményezik a kontroll elvesztését, tőke tranzakcióként kerülnek elszámolásra. A Csoport, valamint a külső tulajdonosok részesedése kerül módosításra úgy, hogy azok tükrözzék a leányvállalatokban meglévő részesedéseik változását. A külső tulajdonosok részesedését módosító összeg, valamint a kapott vagy fizetett ellenérték különbsége a tőkében kerül elszámolásra, mint a társaság tulajdonosaira jutó érték.

Közös megállapodások

Egy megállapodás közös ellenőrzés alatt áll, ha a lényeges tevékenységeivel kapcsolatos döntésekhez az ellenőrzésben részt vevő felek egyhangú hozzájárulása szükséges. A közös megállapodásoknak két típusa van: közös tevékenységek és közös vállalkozások. A megállapodás típusát az határozza meg, hogy normál üzletmenet mellett a megállapodás felett közös ellenőrzést gyakorló feleknek milyen jogai és kötelezettségei származnak a megállapodásból.

Ha a Társaság rendelkezik a megállapodással kapcsolatos eszközökre vonatkozó jogokkal és a kötelezettségekre vonatkozó kötelekkel, akkor a megállapodás közös tevékenység. A Társaság konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a közös tevékenység eszközeinek, forrásainak, bevételeinek és ráfordításainak rá eső része összevonásra kerül a konszolidált beszámoló megfelelő soraival.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

Amikor a Csoport eszközöket ad át, illetve értékesít a közös tevékenység részére, a tranzakció tartalmának megfelelően, nyereséget vagy veszteséget csak a többi félnek a közös tevékenységben lévő érdekeltsége erejéig lehet elszámolni. Amikor a Csoport eszközöket vásárol a közös tevékenységtől, a Csoport akkor számolja el a közös tevékenység tranzakcióból származó eredményének a rá jutó részét, amikor az eszköz harmadik fél részére továbbértékesítésre kerül.

Ha a Társaság a közös megállapodás nettó eszközeire vonatkozó jogokkal rendelkezik, akkor a megállapodás közös vállalkozásnak minősül. A Csoport közös vállalkozásokban lévő érdekeltségei az equity módszer alkalmazásával kerülnek kimutatásra. A közös vállalkozásban lévő befektetés bekerülési értéken kerül felvételre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, amelyet módosítani kell a vállalkozás nettó eszközértékének megszerzést követő, Csoportra jutó változásával. A jövedelemre vonatkozó kimutatásban egyetlen sorban kerül kimutatásra a közös vállalkozás működésből származó eredményének Csoportra jutó része. A Csoport és a közös vállalkozás között történt tranzakciók nyeresége vagy vesztesége a közös vállalkozásban lévő tulajdoni hányad mértékéig kerül kiszűrésre.

Befektetések társult vállalkozásokban

A Csoport társult vállalkozásokban lévő befektetései az equity módszer alkalmazásával kerülnek kimutatásra. Társult vállalkozásnak minősülnek azok a vállalkozások, ahol a Társaság jelentős befolyást gyakorol, és amely nem leányvállalat vagy közös vezetésű vállalkozás. Az equity módszer alapján a társult vállalkozásokban meglévő befektetés a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a társult vállalkozás nettó eszközértékének megszerzést követő, Csoportra jutó változásával növelt bekerülési értéken kerül kimutatásra. A társult vállalkozáshoz kapcsolódó goodwill a befektetés könyv szerinti értékének része, és nem kerül amortizálásra. A jövedelemre vonatkozó kimutatásban a társult vállalkozás működéséből származó eredményének a Csoportra jutó részét tartalmazza. Ha a társult vállalkozás saját tőkéjével szemben elszámolt változás történik, a Csoport szintén elszámolja a rá jutó részt, és – ahol ez értelmezhető – kimutatja a saját tőke változásaként. A Csoport és a társult vállalkozás között történt tranzakciók nyeresége vagy vesztesége a társult vállalkozásban lévő tulajdoni hányad mértékéig kerül kiszűrésre.

A társult vállalkozások beszámolási időpontjai megegyeznek a Csoportéval, és a társult vállalkozás számviteli politikája megfelel a Csoport által hasonló tranzakcióknál, hasonló körülmények között alkalmazottakkal.

A társult vállalkozásokban levő befektetések a mérleg fordulónapján értékvesztésre utaló objektív bizonyítékok megállapítása céljából felülvizsgálatra kerülnek. Amennyiben van ilyen bizonyíték, meghatározásra kerül a befektetés realizálható értéke és az elszámolandó értékvesztés. A korábbi években elszámolt veszteségek okának mérlegelése alapján kerül meghatározásra, hogy a veszteség visszafordításra kerülhet-e.

2.2 A SZÁMVITELI POLITIKA VÁLTOZÁSAI

A Csoport számviteli politikái megegyeznek a korábbi években használtakkal, eltekintve néhány kisebb változtatástól néhány mérleg, illetve jövedelemre vonatkozó kimutatás tétel besorolásában, melyek nem gyakoroltak lényeges hatást a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

VÁLTOZÁS A NEM FEDEZETI CÉLÚ SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK BEMUTATÁSÁBAN

Azon származékos ügyletek esetében, amelyek nem minősülnek fedezeti ügyletnek, de a működésből eredő kockázatok fedezésére szolgálnak a valós érték változását az üzemi eredményben kell elszámolni a pénzügyi műveletek eredménye helyett, a Csoport vállalatának egyedi pénzügyi beszámolóiban és a Csoport konszolidált pénzügyi beszámolójában. Az előző időszakra vonatkozó adatok nem lettek módosítva, mivel a hatásuk nem bizonyult jelentősnek (sem éves szinten, sem összesen). Azon származékos ügyletek valós értékelésének eredménye, amelyek nem minősülnek fedezeti ügyletnek, de a működésből eredő kockázatok fedezésére szolgálnak, 2,1 milliárd forint nyereség volt 2015-ben. A nyereség az egyéb működési bevételek között lett bemutatva.

LASSAN MOZGÓ NEM SZÉNHYDROGÉN KÉSZLETEK ÉRTÉKELÉSE

A Csoport számviteli irányelveinek tárgyévben történt változása alapján, a lassan mozgó nem szénhidrogén készleteken – úgy mint az általános karbantartási, termelési, kútépítési és egyéb alapanyagok – az értékvesztést portfólió alapon kell elszámolni azáltal, hogy a jövőbeli felhasználást a múltbeli felhasználási minták alapján kell becsülni. Egy 4 év hosszúságú karbantartási ciklust kell vizsgálni és a leírás bizonyos részét a készletek azon része után kell elszámolni melyek, meghaladják a múltbeli fogyasztási adatok alapján megállapított szintet. A készletek természete miatt az értékvesztés visszaírása csak abban az esetben történhet meg, amikor a terméket eladják, vagy a Csoport elkezdte azt felhasználni. Egyes esetekben a visszaírás megtörténhet korábban is, ha a visszaírás mértéke egyenként vagy készlet típusonként jelentősnek minősül, és ezáltal a kimutatások megbízhatóbb képet mutatnak.

TÁRGYÉVBEN ALKALMAZOTT STANDARDOK ÉS IFRIC ÉRTELMEZÉSEK

A Csoport már 2014-től alkalmazta a következő standardokat, melyek 2015-től vagy azt követően váltak kötelezően alkalmazandóvá. Az alkalmazott standardoknak nincs jelentős hatásuk Csoport beszámolójára.

- IAS 19 – Munkavállalói juttatások – A módosítás meghatározza, hogyan kell a szolgálathoz kötött munkavállalói vagy egyéb harmadik felek által nyújtott hozzájárulásokat a szolgáltatási idő alatt az egyes időszakokhoz rendelni.
- IFRIC 21 – Adóterhek

A fentiekén kívül nem történt olyan, 2015. január 1-től hatályba lépő változás az IFRS standardokban, amelyet a Csoportnak alkalmaznia kellett volna.

2.3 KÖZZÉTETT, DE MÉG NEM HATÁLYOS IFRS-EK

A közzétett, de nem még hatályos IFRS-ek megtalálhatók az 1. számú mellékletben.

2.4 A SZÁMVITELI POLITIKA LÉNYEGES ELEMEI

I) BESZÁMOLÁSI PÉNZNEM

Az alapul szolgáló gazdasági események tartalmára és körülményeire való tekintettel az anyavállalat funkcionális, valamint a Csoport beszámolási pénzneme a magyar forint.

II) ÜZLETI KOMBINÁCIÓK ÉS GOODWILL

Az üzleti kombinációk elszámolásakor az akvizíciós számvitel módszere kerül alkalmazásra. A módszer magában foglalja a megszerzett eszközök és kötelezettségek szerződéses feltételeiknek és gazdasági tartalmuknak megfelelő besorolásának vizsgálatát, valamint az üzlet azonosítható eszközeinek (beleértve korábban fel nem vett immateriális javainak) és kötelezettségeinek (beleértve függő kötelezettségeinek, de kizárva jövőbeli átalakítási költségeinek) az akvizíció időpontjában fennálló valós értéken történő felvételét. A tranzakciós költségek felmerüléskor az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra.

A több lépésben megvalósuló üzleti kombinációk esetében a vevőnek a felvásárolt társaságban meglévő korábbi részesedése átértékelésre kerül annak valós értékére a jövedelemre vonatkozó kimutatással szemben.

A felvásárló által később teljesítendő függő vételár az akvizíció dátumára vonatkozó valós értéken kerül felvételre; a későbbi módosítások csak abban az esetben kerülnek a goodwill-lel szemben elszámolásra, ha azok az akvizíció időpontjában fennálló valós érték pontosításából származnak, az akvizíciótól számított 12 hónapon belül. Minden egyéb későbbi módosítás az eredménnyel vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra. A saját tőkével szemben elszámolt függő vételár valós értékének változása nem kerül felvételre.

Az üzletrész bekerülési értéke és az üzletrész révén a leányvállalatokban megszerzett eszközöknek, kötelezettségeknek és függő kötelezettségeknek a megszerzés napján érvényes valós értéke közötti különbözet az eszközök között, goodwill-ként kerül kimutatásra a konszolidált pénzügyi kimutatásokban. Amennyiben az ellenérték alacsonyabb, mint a megszerzett társaság nettó eszközeinek valós értéke, a különbség a jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül elszámolásra. A felvételt követően a goodwill nyilvántartása értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az értékvesztés vizsgálat céljából a megszerzéskor a keletkező goodwill a kombináció szinergiáiból részesülő jövedelemtermelő egységekhez vagy azok csoportjaihoz kerül hozzárendelésre, függetlenül attól, hogy vannak-e egyéb, ezen egységekhez, illetve csoporthoz rendelt eszközei vagy kötelezettségei a Csoportnak. Minden egység, vagy azok csoportja azt a legalacsonyabb szintet jelképezi a Csoporton belül, amelyen a goodwillt belső menedzsment célokra vizsgálják, illetve amely nem nagyobb, mint egy szegmens a Csoport IFRS 8 Működési Szegmensek standard szerinti beszámolási rendszerében.

Ha a goodwill egy olyan jövedelemtermelő egység (jövedelemtermelő egységek csoportja) vagy tevékenység részét képezi, amely értékesítésre kerül, a hozzárendelt goodwill figyelembe vételre kerül a tevékenység könyv szerinti értékében az értékesítés nyereségének vagy veszteségének megállapításakor. Ilyen esetekben a kivezetett goodwill értéke az értékesített tevékenység és a megmaradó jövedelemtermelő egységek relatív értékeinek alapján kerül meghatározásra.

Amikor egy leányvállalat értékesítésre kerül, az eladási ár, illetve a kumulált átváltási különbözettel és a goodwill könyv szerinti értékével növelt nettó eszközérték különbözete a jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül elszámolásra.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

III) BEFEKTETÉSEK ÉS EGYÉB PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

A pénzügyi eszközök az IAS 39 alapján a jövedelemre vonatkozó kimutatáson keresztül valóban értékelt pénzügyi eszközök, adott kölcsönök és vevőkövetelések, lejáratig tartott befektetések vagy értékesíthető pénzügyi eszközök lehetnek. A pénzügyi eszközök bekerüléskor valós értéken kerülnek kimutatásra, melyet a nem az eredménnyel szemben elszámolt valós értéken nyilvántartott befektetések esetében a megszerzéshez közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségek növelnek. A Csoport akkor ítéli meg, hogy egy szerződés tartalmaz-e beágyazott derivatívát, amikor először szerződő félle válik.

A befektetések vásárlásának és eladásának elszámolása a teljesítés időpontjában történik, amely az eszköz másik fél részére történő átadásának napja.

A Csoport pénzügyi eszközei felvételkor tartalmuk és céljuk szerint kerülnek besorolásra. A pénzügyi eszközök a készpénzt, rövid lejáratú betéteket, vevőköveteléseket, kölcsönöket és egyéb követeléseket, jegyzett és nem jegyzett részesedéseket, valamint a derivatív pénzügyi instrumentumokat foglalják magukban.

Jövedelemre vonatkozó kimutatáson keresztül valóban értékelt pénzügyi eszközök

A jövedelemre vonatkozó kimutatáson keresztül valóban értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartoznak a kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök, illetve a bekerülést követően ilyenként minősített pénzügyi eszközök.

Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszköznek minősülnek azok a pénzügyi eszközök, melyek rövid távon történő értékesítés céljából kerülnek beszerzésre. A származékos termékeket, az alapszerződéstől elkülönített beágyazott származékos termékeket is beleértve, kereskedési célúnak kell tekinteni, kivéve, ha azok hatékony fedezeti instrumentumnak minősülnek. A kereskedési célú befektetésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások elszámolása a jövedelemre vonatkozó kimutatásban a pénzügyi bevételekkel vagy ráfordításokkal szemben történik.

Egy pénzügyi eszköz bekerüléskor a jövedelemre vonatkozó kimutatáson keresztül valóban értékelt eszközök közé a következő feltételek fennállása esetén sorolható: (i) ha az eszköz ilyen besorolása megszünteti vagy lényegesen csökkenti annak valószínűségét, hogy az adott pénzügyi eszköz értékelése, illetve a kapcsolódó bevételek és ráfordítások eltérő módon történő kezelése nem megfelelő bemutatást eredményezne (ii) az eszköz egy olyan eszközcsoport részét képezi, melynek kezelése és teljesítményértékelése egy dokumentált kockázatkezelési stratégiával összhangban valós érték alapon történik (iii) a pénzügyi eszköz olyan beágyazott származékos terméket tartalmaz, melyet elkülönítetten kellene kimutatni. Ezen pénzügyi eszközök rövid lejáratúként kerülnek kezelésre, kivéve, amelyek a mérlegfordulónapot követő 12 hónapon túl rendeződnek és elsődlegesen nem kereskedési célt szolgálnak. Ebben az esetben az ilyen instrumentumokra vonatkozó kifizetések a hosszú lejáratú eszközök közé kerülnek besorolásra.

Lejáratig tartott befektetések

A lejáratig tartott befektetések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket a Csoport szándékozik és képes a lejáratig megtartani. A bekerülést követően a lejáratig tartott befektetések amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Az amortizált bekerülési érték az eszköz bekerüléskor meghatározott értéke csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az eredeti érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatláb módszer szerint megállapított halmozott amortizációjával és csökkentve az esetleges értékvesztéssel. A számítás minden olyan díjat és tételt tartalmaz, melyet a szerződő felek egymástól kapnak vagy egymásnak fizetnek és az effektív kamatláb részét képezik, továbbá a tranzakciós költségeket és minden egyéb prémiumot és diszkontot. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott befektetésekkel kapcsolatos bevételek és ráfordítások a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során.

Adott kölcsönök és követelések

Az adott kölcsönök és követelések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket aktív piacon nem jegyeznek. Megszerzést követően az adott kölcsönök és követelések az effektív kamatláb módszer alapján meghatározott, esetleges értékvesztéssel csökkentett amortizált bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásra. Az amortizált bekerülési érték meghatározása megszerzési diszkontok, illetve prémiumok, az effektív kamatláb részét képező díjak és a tranzakciós költségek figyelembe vételével történik. Az adott kölcsönökhöz és követelésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások az adott kölcsön és követelés kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során kerülnek elszámolásra a jövedelemre vonatkozó kimutatásban.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Az értékesíthető pénzügyi eszközök azok a nem származékos pénzügyi eszközök, melyet értékesíthetőnek minősítettek és nem tartoznak a fenti három pénzügyi eszköz kategória egyikébe sem. Megszerzést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek értékelésre, a nem realizált nyereség és veszteség közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem valós érték értékelési tartalék kategóriájában történő elszámolásával. A befektetés kivezetésekor vagy értékvesztésekor az azt megelőzően az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban elszámolt halmozott nyereség és veszteség a jövedelem helyzetre vonatkozó kimutatáson kerül átvezetésre.

A bekerülést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök az aktuális piaci körülmények és az alapján kerülnek értékelésre, hogy a management az adott eszközt tartási vagy nyereségszerzés céljából szerezte be. Kivételes esetekben, amikor az eredeti feltételek nem állnak fenn, a Csoport élhet az adott eszköznek a társaság által keletkeztetett kölcsönök és követelések vagy a lejáratig tartandó befektetések közé való átsorolásáról, amennyiben a vonatkozó IFRS erre lehetőséget ad.

Valós érték

Azon befektetések valós értékének meghatározása, amelyekkel aktív kereskedés folyik szervezett pénzügyi piacokon, a mérleg fordulónapján érvényes, tranzakciós költségek levonása nélküli záró piaci jegyzésár alapul vételével történik. A piaci jegyzésárral nem rendelkező befektetések valós értékének meghatározása más, lényegében azonos jellemzőkkel rendelkező instrumentumok érvényes piaci értéke, vagy a befektetések alapját képező nettó eszközöktől elvárt pénzáramok alapján történik.

IV) PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK MINŐSÍTÉSE ÉS KIVEZETÉSE

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a pénzeszközök, értékpapírok, vevő és egyéb követelések, szállító és egyéb kötelezettségek, hosszú lejáratú követelések, adott és kapott hitelek és kölcsönök, befektetések, kötvénykövetelések és kötelezettségek. Ezen tételek értékelése során alkalmazott elveket jelen számviteli politika vonatkozó jegyzetei tartalmazzák.

A pénzügyi instrumentumok (beleértve az összetett pénzügyi instrumentumokat) az alapul szolgáló szerződéses kötelezettségek valós tartalma alapján válnak eszköz-, forrás- vagy tőkeelemmé. A kötelezettségek közé sorolt pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó kamatok, osztalékok, nyereségek és veszteségek felmerüléskor a jövedelem helyzetre vonatkozó kimutatásban kerülnek elszámolásra. A saját tőkében megjelenő pénzügyi instrumentumok tulajdonosainak nyújtott juttatások, a saját tőkével szemben kerülnek elszámolásra. Az összetett pénzügyi instrumentumok esetében, először azok kötelezettség része kerül értékelésre, a tőke-rész maradványértékként kerül meghatározásra. A pénzügyi instrumentumok csak abban az esetben kerülnek elszámolásra egymással szemben (nettósítás), ha a Társaságnak ahhoz törvényes joga van, továbbá, ha feltett szándéka, hogy az érintett eszközt és forrást nettó módon vagy egyidejűleg rendezzi.

A pénzügyi instrumentumok kivezetése akkor történik meg, amikor a Csoport már nem rendelkezik a pénzügyi instrumentumban foglalt jogokkal, amely rendszerint az instrumentum eladásának, vagy az instrumentumból származó valamennyi pénzáramlás független, harmadik fél részére történő átadásának időpontja. Amikor a Csoport nem adja át, és nem is tartja meg a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó összes kockázatot és hozamot, de megtartja az eszköz feletti ellenőrzést abban az esetben a visszatartott hozamot eszközként és a megtartott kockázatból eredő lehetséges pénziáramlásokat kötelezettséggé kell állományba venni.

V) SZÁRMAZÉKOS PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

A Csoport származékos pénzügyi instrumentumokat, például forward devizaszerződéseket vagy kamatláb swap-okat használ a kamatlábak és az árfolyamok változásából eredő kockázatok kezelésére. Ezen származékos pénzügyi instrumentumok a szerződéskötés napján fennálló valós értéken kerülnek felvételre, és a következő időszakokban átértékelésre kerülnek. A származékos ügyletek eszközként kerülnek elszámolásra, ha valós értékük pozitív, illetve kötelezettséggé, amennyiben valós értékük negatív.

A fedezeti ügyletnek nem minősülő származékos ügyletek valós értékének változásából eredő bevételek és ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra, a pénzügyi műveletek bevételei vagy ráfordításai között. Azon származékos ügyletek esetében, amelyek nem minősülnek fedezeti ügyletnek, de a működésből eredő kockázatok fedezésére szolgálnak a valós érték változását az üzemi eredményben kell elszámolni a pénzügyi eredmény helyett.

A forward deviza szerződések valós értéke a hasonló lejáratú forward devizaárfolyamok alapján, a kamat swap-ok valós értéke a hasonló instrumentumok piaci értéke alapján kerül meghatározásra.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A beágyazott származékos ügyletek – az alábbi feltételek mindegyikének teljesülése esetén – elkülönítésre kerülnek az alapul szolgáló szerződéstől, és különálló származékos ügyletként kerülnek kimutatásra:

- a beágyazott származékos ügylet gazdasági jellemzői és kockázatai, nem mutatnak szoros kapcsolatot az alapul szolgáló szerződés gazdasági jellemzőivel,
- egy, a beágyazott származékos ügylet jellemzőivel rendelkező különálló ügylet megfelelne a származékos ügylet definíciójának, és
- a hibrid (beágyazott származékos ügyletet tartalmazó) ügylet nem valós értéken kerül kimutatásra, értékének változásai nem jelennek meg az eredményben.

VI) FEDEZETI ÜGYLETEK

A fedezeti elszámolás szempontjából az ügyletek a következő kategóriákba sorolhatók:

- valós érték fedezeti ügyletek;
- cash flow fedezeti ügyletek; vagy
- egy külföldi egységben lévő nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügyletek.

Egy biztos elkötelezettség devizakockázatának fedezete cash flow fedezeti ügyletként kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet megkötések a Csoport formálisan megjelöli és dokumentálja a fedezeti kapcsolatot, amelyre a Csoport a fedezeti elszámolást alkalmazni kívánja, valamint az ügylet megkötésének kockázatkezelési céljait és stratégiáját. A dokumentáció tartalmazza a fedezeti ügylet azonosítását, a kapcsolódó fedezett tételt vagy ügyletet, a fedezni kívánt kockázat jellegét és azt, hogy a gazdálkodó hogyan fogja mérni a fedezeti ügylet hatékonyságát a fedezett tétel valós értékében vagy pénzáramaiban létrejövő, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változásoknak való kitettség ellentételezésében. Ezen fedezeti ügyletek várhatóan nagyon hatékonyak lesznek a valós érték – vagy a pénzáram-változások ellentételezésének elérésében, és folyamatosan értékelésre kerülnek annak megállapítása érdekében, hogy a beszámolási időszak egész ideje alatt ténylegesen nagyon hatékonyak voltak.

A fedezeti elszámolás szigorú követelményeinek megfelelő fedezeti ügyletek elszámolása az alábbiak szerint történik:

Valós érték fedezeti ügyletek

A valós érték fedezeti ügyletek egy pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kimutatott eszköz, vagy kötelezettség, vagy egy ki nem mutatott biztos elkötelezettség, vagy egy ilyen eszköz, kötelezettség vagy biztos elkötelezettség beazonosítható részének valós értékében bekövetkező változásoknak való olyan kitettség fedezése, amely egy bizonyos kockázathoz kapcsolódik és várhatóan az eredményt fogja érinteni.

Valós érték fedezeti ügyletek esetében a fedezett tétel könyv szerinti értéke a fedezett kockázatnak tulajdonítható nyereséggel vagy veszteséggel módosításra kerül, a fedezeti ügylet átértékelésre kerül valós értékre, és mindkettő nyeresége vagy vesztesége az eredményben jelenik meg. Az amortizált bekerülési értéken szereplő tételekhez kapcsolódó valós érték fedezeti ügyletek esetében a könyv szerinti érték módosítása a lejáratig hátralévő időszak alatt kerül amortizálásra az eredménnyel szemben. Egy fedezett, effektív kamatláb módszerrel értékelt pénzügyi instrumentum könyv szerinti értékének módosítását az eredménnyel szemben kell amortizálni.

Az amortizáció elszámolása akkor kezdődhet, amikor a módosítás megjelenik, és nem kezdődhet később, mint amikor a fedezett tételnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változások miatti módosítása megszűnik.

Ha egy pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem szereplő biztos elkötelezettség kerül fedezett tételként megjelölésre, az ezt követően elszámolt, a biztos elkötelezettség valós értékében a fedezett kockázatnak tulajdonítható kumulatív változás eszközként vagy kötelezettséggé kerül elszámolásra az eredménnyel szemben. A fedezeti ügylet valós értékének változása szintén az eredményben kerül elszámolásra.

A Csoport akkor szünteti meg a valós érték fedezeti elszámolást, ha a fedezeti instrumentum lejár, eladásra kerül, megszűnik vagy lehívják, a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, vagy a Csoport visszavonja a fedezeti megjelölést.

Cash flow fedezeti ügyletek

A cash flow fedezeti ügylet a pénzáramok változékonyságából eredő olyan kitettségnek a fedezése, amely egy pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő eszközzel vagy kötelezettséggel, vagy egy nagy valószínűséggel előre jelzett ügylettel kapcsolatos bizonyos kockázatnak tulajdonítható és amely érintheti az eredményt. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket akkor kell a jövedelemre vonatkozó kimutatásban figyelembe venni, amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol, például amikor a fedezett pénzügyi bevétel vagy ráfordítás elszámolásra kerül, vagy az előre jelzett eladás vagy vásárlás megtörténik. Ha a fedezett ügylet egy nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzése, a saját tőkében elszámolt összeget a nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség bekerülési értékében kell figyelembe venni.

Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket át kell sorolni az eredménybe. Ha a fedezeti ügylet lejár, eladásra kerül, megszűnik, lecserélés vagy átforgatás nélkül lehívásra kerül vagy a fedezeti megjelölés visszavonásra kerül, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegek az egyéb átfogó jövedelemben maradnak, amíg az előre jelzett ügylet bekövetkezik. Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, ezeket az összegeket át kell sorolni az eredménybe.

Nettó befektetés fedezete

Egy külföldi egységben levő nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügylet, beleértve azon monetáris eszközök fedezetét is, amelyek a nettó befektetés részét képezik, a cash flow fedezeti ügyletekhez hasonló módon kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. A külföldi egység kivetések az egyéb átfogó jövedelemben így elszámolt nyereség vagy veszteség átsorolásra kerül az eredménybe.

VII) PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKVESZTÉSE

A Csoport minden mérlegfordulónapon értékvesztés-vizsgálatot végez a pénzügyi eszközökre, illetve azok csoportjaira vonatkozóan. A pénzügyi eszközök illetve a pénzügyi eszközök csoportjára vonatkozóan értékvesztés kerül elszámolásra, ha az értékvesztés fennállására egyértelmű bizonyíték létezik, amely lényegesen befolyásolja a pénzügyi eszköz vagy az eszközök csoportjának várható jövőbeli pénzáramait.

Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök

Amennyiben egy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszköz esetében objektíven bizonyítottá válik az értékvesztés elszámolásának szükségessége, az értékvesztés összege megegyezik az eszköz könyv szerinti értékének és a jövőbeli pénzáramoknak (kivéve a jövőben várhatóan meg nem térülő, az értékelés időpontjáig még fel nem merült hitelezési veszteségeket) az eszköz eredeti (bekerüléskor kalkulált) effektív kamatlábalával diszkontált nettó jelenértékének különbözetével. Az értékvesztés összege a jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül elszámolásra.

A Csoport először az értékvesztés elszámolásának szükségességét vizsgálja, melynek megállapítása az egyedileg jelentős értékű eszközök esetében tételesen, az egyedileg nem jelentős értékű eszközök esetében egyedileg vagy csoportosan történik. Amennyiben az egyedi értékelés során megállapításra kerül, hogy nincs objektív bizonyíték az értékvesztés elszámolására, függetlenül attól, hogy az eszköz jelentős értékű vagy sem, és az adott eszköz egy azonos hitelezési kockázattal rendelkező eszközcsoport részét képezi, az értékvesztés az eszközcsoport vonatkozásában is vizsgálatra kerül. Az egyedileg értékelt eszközök, melyek vonatkozásában értékvesztés vagy annak további elszámolása megállapításra került, nem tartoznak a csoportosan értékelt eszközök körébe.

Amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken, és a csökkenés az értékvesztés elszámolását követő időszakban bekövetkezett eseményből származik, a korábban elszámolt értékvesztés visszairandó. A jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt értékvesztés visszairását olyan mértékig lehet elszámolni, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz visszairás időpontjára vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Ha egy értékesíthető eszköz esetében értékvesztés elszámolására kerül sor, az eszköz (a tőketörlesztéseket és a halmozott amortizáció hatását is tartalmazó) könyv szerinti értéke és aktuális valós értéke közötti különbözetnek a korábban az eredményben elszámolt értékvesztéssel csökkentett összege, az egyéb átfogó jövedelemből a jövedelemre vonatkozó kimutatásba kerül átvételre. Értékesíthető pénzügyi eszközöknek minősített tőkeinstrumentumok esetében, az értékvesztés visszairása nem a jövedelem helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül elszámolásra, hanem az egyéb átfogó jövedelemben. A kölcsönkövetelésre vonatkozó értékvesztés visszairása abban az esetben kerül a jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolásra, ha az instrumentum valós értékének növekedése egyértelműen az értékvesztés eredményben történő elszámolását követő időszak eseményéből fakad.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

VIII) PÉNZESZKÖZÖK ÉS PÉNZ-EGYENÉRTÉKESEK

A pénzeszközök a készpénzt és bankbetéteket foglalják magukban. A pénz egyenértékesek olyan rövid távú, a beszerzéstől számított három hónapnál nem hosszabb lejáratú, magas likviditású befektetési formák, amelyek minimális értékváltozási kockázatot hordoznak, és azonnal pénzeszközökre konvertálhatók.

IX) VEVŐKÖVETELÉSEK

A vevőkövetelések a kétes követelésekre képzett értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Ahol a pénz időértéke jelentős, a követelések nyilvántartása amortizált bekerülési értéken történik. Értékvesztés megállapítására olyan objektív bizonyíték alapján kerül sor (például fizetéseképtelenség valószínűsége vagy az adós jelentős pénzügyi nehézségei), amely arra enged következtetni, hogy a Csoport nem lesz képes a teljes, a számla eredeti feltételeinek megfelelő összeget behajtani. A leírt követelés kivezetése akkor történik meg, amikor behajthatatlannak lett minősítve.

Amennyiben az áruszállításból eredő követelések pénzügyi rendezésére várhatóan a szokásos üzletmenet során, tehát egy éven belül sor kerül, a forgóeszközök között kerülnek kimutatásra. Ellenkező esetben befektetett eszközként kerülnek megjelenítésre.

X) KÉSZLETEK

A készletek, beleértve a befejezetlen termelést is, a bekerülési és a realizálható érték közül az alacsonyabbikban vannak kimutatva, figyelembe véve a lassan mozgó és felesleges tételek leírását. A realizálható érték megegyezik az értékesítés következtében felmerülő költségekkel csökkentett piaci értékkel. A vásárolt áruk értéke, beleértve a kőolajat és a vásárolt földgázt, elsősorban súlyozott átlagár alapján kerül meghatározásra. A saját előállítású készletek értéke az anyagköltséget, a közvetlen bérköltséget és az üzemi általános költségek arányos részét foglalja magában, beleértve a bányajáradékot is. A nem realizálható készletek teljesen leírásra kerülnek.

XI) INGATLANOK, GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Az ingatlanok, gépek és berendezések a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési (vagy az 1991. október 1-jén megállapított könyv szerinti) értéken kerülnek kimutatásra. Értékesítéskor és felszámolásakor az eszközök bruttó értéke és halmozott értékcsökkenése kivezetésre kerül a könyvekből, a felmerülő nyereség vagy veszteség a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül elszámolásra.

A bekerülési érték az eszköz árán túlmenően az import vámokat, vissza nem igényelhető adókat és az eszköz üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, például hitelfelvételi költségeket tartalmazza. Az eszközök felszámolásának és az eredeti állapot helyreállításának becsült költségei aktiválásra kerülnek az eszköz bekerülésekor, illetve, ha a felszámolásról szóló döntés később születik, a döntés időpontjában. A költségekre vonatkozó becslések változása, módosítja a tárgyi eszközök könyv szerinti értékét. Az üzembe helyezést követően felmerülő költségek, mint a karbantartás vagy javítás (leszámítva a periodikus karbantartási költségeket), általában az eredmény terhére kerülnek elszámolásra a felmerülésükkel egy időben. A periodikus karbantartási költségek az eszközök külön komponenseként kerülnek aktiválásra.

A beruházások között a folyamatban lévő beszerzések és előállítások szerepelnek bekerülési értéken, ami a beszerzési költségeket és a közvetlen önköltségeket foglalja magában. A beruházásokra értékcsökkenés, csak az eszköz üzembe helyezését követően kerül elszámolásra.

Az olaj- és gázkutatói és feltárási költségek elszámolása alább, a xv) bekezdésben található.

XII) IMMATERIÁLIS JAVAK

Az immateriális javak bekerülési értéken kerülnek felvételre a könyvekben. Az üzleti kombináció során megszerzett immateriális javak bekerülési értéke az akvizíció időpontjában érvényes valós érték. A könyvekbe való felvételre abban az esetben kerül sor, ha az eszköz használata bizonyíthatóan jövőbeli gazdasági javak beáramlását eredményezi, és annak költsége egyértelműen meghatározható.

A bekerülést követően az immateriális javak vonatkozásában a bekerülési érték modell irányadó. Ezen javak élettartama véges vagy nem meghatározható. A véges élettartamú eszközök amortizációja lineáris módszerrel történik az élettartamra vonatkozó legjobb becslés alapján. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere évente felülvizsgálatra kerül a pénzügyi év végén.

A saját előállítású immateriális javak, a fejlesztési költségek kivételével nem kerülnek aktiválásra, hanem felmerülésük évében elszámolásra kerülnek az eredménnyel szemben. Az immateriális javak évente felülvizgálatra kerülnek értékvesztés szempontjából egyedileg, vagy a jövedelemtermelő egység szintjén.

A kutatási költségek felmerüléskor ráfordításként kerülnek elszámolásra. Az egyedi projekteken felmerülő fejlesztési költségek akkor vihetők tovább, ha annak jövőbeli megtérülése megfelelően bizonyítottnak tekinthető. A kezdeti elszámolást követően a fejlesztési költségekre a bekerülési érték modell alkalmazandó, amely szerint az eszköz értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerül kimutatásra. Amortizáció nem kerülhet elszámolásra a fejlesztési szakaszban felmerült költségekre. A fejlesztési költségek könyv szerinti értéke évente felülvizgálatra kerül értékvesztés szempontjából, amikor az eszköz használatba vétele még nem történt meg, vagy gyakrabban, ha a beszámolási év során arra utaló jel merült fel, hogy a könyv szerinti érték nem térül meg.

Az olaj- és gázkutatási és feltárási költségek elszámolása alább, a xv) bekezdésben található.

XIII) ÉRTÉKCSÖKKENÉS

Az immateriális javak és tárgyi eszközök minden komponensének értékcsökkenés elszámolása lineáris módon történik, a hasznos élettartam alapján. A különféle eszközök általános hasznos élettartama az alábbi kulcsok alapján alakul jellemzően:

Szoftverek	3 – 5 év
Épületek	10 – 50 év
Finomítói berendezések	4 – 12 év
Gáz és olaj szállító és tároló berendezések	7 – 50 év
Töltőállomások és felszerelései	5 – 30 év
Egyéb gépek és berendezések (telekommunikációs és automatizálási berendezések)	3 – 10 év

Az egyes szénhidrogén mezőkhöz vagy a hozzájuk tartozó szállítási rendszerekhez kapcsolódó olaj- és gáztermelő- és gyűjtő berendezések értékcsökkenése a bizonyított és feltárt, gazdaságosan kitermelhető szénhidrogén készletek alapján, a termelés arányában kerül elszámolásra. A készletek felülvizsgálata a jövőre nézve évente történik. A több szénhidrogén termelő mezőhöz kapcsolódó szállítóberendezések értékcsökkenése egyedileg, lineárisan, a várható hasznos élettartam alapján történik. A bérlet berendezéseken végzett felújítások aktivált értékének az értékcsökkenése a várható hasznos élettartam és a bérleti időszak közül a rövidebbik alapján történik. A periodikus karbantartási költségek a következő hasonló karbantartásig hátralévő időszak alatt kerülnek elszámolásra.

A hasznos élettartamok és az értékcsökkenési módszerek legalább évente felülvizgálatra kerülnek az adott eszköz által nyújtott tényleges gazdasági haszon alapján. Szükség esetén a tárgyévi eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

XIV) ESZKÖZÖK ÉRTÉKVESZTÉSE

Amennyiben arra utaló jelek merülnek fel, hogy a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerülhet, a tárgyi eszközök és az immateriális javak értékvesztése felülvizgálatra kerül. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a bekerülési értéken kezelt eszközök vonatkozásában értékvesztést kell az eredmény terhére elszámolni. A realizálható érték az eszköz használati értéke és piaci értéke közül a magasabb. A piaci érték az az összeg, amely független felek közötti tranzakció során az eszközért megkapható, míg a használati érték az eszköz folyamatos használatból és annak hasznos élettartamának végén történő értékesítésből származó cash flow-k nettó jelenértéke. A realizálható érték meghatározása eszközönként egyedileg, illetve amennyiben ez nem lehetséges, jövedelemtermelő egységenként történik.

A Csoport minden fordulónapon megvizsgálja, hogy a korábban elszámolt értékvesztés okai fennállnak-e még. A korábban elszámolt értékvesztés visszairására csak akkor van lehetőség, ha az utolsó értékvesztés megállapítása során figyelembe vett körülményekben változás következett be. Az értékvesztés visszairására csak olyan szintig van lehetőség, hogy az eszköz könyv szerinti értéke nem haladhatja meg annak megtérülési értékét, vagy az eszköz értékcsökkenéssel csökkentett könyv szerinti értékét, ami akkor lett volna, ha az értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

A goodwill értékvesztés vizsgálatára évente (illetve amennyiben a körülmények indokolják, gyakrabban) kerül sor. Az értékvesztés azon jövedelemtermelő egység (vagy azok csoportja) realizálható értékének meghatározásával kerül megállapításra, amelyhez a goodwill hozzá lett rendelve. Ha a jövedelemtermelő egység (vagy csoport) realizálható értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték, értékvesztés kerül elszámolásra. A goodwill értékvesztése nem visszairható a későbbi időszakokban. A Csoport a goodwill értékvesztés felülvizgálatát december 31-ével végzi el.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A nem meghatározható élettartamú immateriális javak értékvesztés vizsgálata december 31-ével történik, egyedileg, illetve jövedelemtermelő egységek szintjén.

XV) OLAJ- ÉS GÁZKUTATÁSI ÉS MEZŐFEJLESZTÉSI KÖLTSÉGEK ELSZÁMOLÁSA

A kutatási és mezőfejlesztési költségek elszámolása a Successful Efforts módszer szerint történik.

Licensz- és tulajdonszerzési költségek

A kutatási- és tulajdonjogok megszerzésére fordított összegek immateriális javakként aktiválásra kerülnek, és a kutatás várható időtartama alatt lineárisan amortizálódnak. Valamennyi tulajdon évente felülvizsgálatra kerül annak megerősítésére, hogy a Csoport tervez-e további fúrási tevékenységet végezni, valamint szükséges-e értékvesztést elszámolni. Amennyiben a Csoport nem tervez további tevékenységet, a licenz és tulajdonjogok maradványértéke leírásra kerül. Gazdaságosan kitermelhető készlet megállapítása esetén ('bizonyított készlet' vagy 'kereskedelmi készlet') az amortizáció megszűnik, és a fennmaradó összeg a kutatási költséggel együtt, elfogadásra váró bizonyított vagyonként az immateriális javak között, mezőnként kerül nyilvántartásra. Abban az esetben, ha vannak bizonyított olaj vagy gáz készletek és a mezőfejlesztés belső jóváhagyása megtörtént, a vonatkozó költség a tárgyi eszközök (ingatlanok) közé kerül átsorolásra.

Kutatási költségek

A geológiai és geofizikai kutatási költségek felmerüléskor az eredmény terhére kerülnek elszámolásra. A kutatófúrásokhoz közvetlenül kapcsolódó költségek, felmerüléskor aktiválásra kerülnek az immateriális javak között a fúrás befejezéséig és az eredmény kiértékeléséig. Ezen költségek a munkabérek, a felhasznált anyagokat, üzemanyagokat, a fúróberendezéshez kapcsolódó költségeket, késedelmi díjakat és a vállalkozóknak fizetett összegeket tartalmazzák. Amennyiben nincs szénhidrogén találat, a kutatási költségek meddő fúrásként leírásra kerülnek. Szénhidrogén találat esetén, amely – további kútfúrásokat is tartalmazó lehatároló tevékenység (kutató- vagy kutatási jellegű rétegtani próbafúrások) függvényében – valószínűsíthetően alkalmas kereskedelmi célú termelésbe állításra, a költségek továbbra is eszközként kerülnek kimutatásra. Valamennyi ilyen eszköz évente legalább egyszer felülvizsgálatra kerül technikai, kereskedelmi és menedzsment szempontból annak megerősítésére, hogy a társaságnak továbbra is szándékában áll a találatot termelésbe állítani vagy másként értéket kivonni belőle. Amennyiben ez a szándék már nem áll fenn, a költségek leírásra kerülnek. Amikor a bizonyított kőolaj- vagy földgáz készletek meghatározásra kerülnek, és a mezőfejlesztésről döntés születik, a vonatkozó költségek a tárgyi eszközök közé kerülnek átsorolásra.

Mezőfejlesztési költségek

Az infrastruktúra elemeinek (például csővezetékek) építéséhez, létesítéséhez és üzembe helyezéséhez, illetve termelő- vagy lehatároló kutak mélyítéséhez (beleértve a sikertelen termelő- és lehatároló kutakat) kapcsolódó költségek tárgyi eszközként aktiválásra kerülnek.

XVI) KAMATOZÓ KÖLCSÖNÖK ÉS HITELEK

Valamennyi kölcsön és hitel bekerülési értéken kerül felvételre, amely a kapott ellenérték kibocsátási költségekkel csökkentett valós értéke. A kezdeti megjelenítést követően a kamatozó kölcsönök és hitelek az effektív kamatláb módszerével számított amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre. Az amortizált bekerülési értékben a kibocsátás költségei, valamint a teljesítéskor felmerült diszkontok vagy prémiumok figyelembe vételre kerülnek. A bevételek és ráfordítások a konszolidált jövedelem helyzetre vonatkozó kimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során, az aktivált finanszírozási költségek kivételével.

XVII) CÉLTARTALÉKOK

Céltartalék képzésre abban az esetben kerül sor, ha a Csoportnak jelenbeli – jogilag előírt vagy vélelmezett – kötelezettsége keletkezik egy múltbeli esemény következtében és valószínű, hogy gazdasági javak átadásával kell majd a kötelezettséget rendezni, továbbá a kötelezettség összege jól becsülhető. Ha a céltartalék várhatóan részben vagy egészben megtérül, a megtérülésből eredő hozamot a tényleges megtérülés időpontjában eszközként kell állományba venni. A céltartalékok mérlegkészítéskor felülvizsgálatra, a becslések pontosításra kerülnek. A céltartalék értéke a kötelezettség rendezésére vonatkozó kiadások jelenértéke, melynek meghatározásánál diszkontrátaként a becsült kockázatmentes kamatláb szolgál. Az idő múlását jelentő diszkontfeloldás alkalmazásakor a céltartalék mérlegértéke évről évre nő a diszkonthatással. A növekmény kamatkölségként kerül elszámolásra.

Szervezet átalakításra képzett céltartalék

A Csoport munkavállalói, a munkáltató részéről történő felmondás esetén, a vonatkozó magyar törvények és a MOL és az alkalmazottak közötti Kollektív Szerződés értelmében végkielégítésre jogosultak. A konszolidált éves beszámolóban az ilyen jellegű céltartalék akkor kerül elismerésre, ha a szervezet-átalakítási program meghatározásra és kihirdetésre került, és a végrehajtás feltételei teljesültek.

Környezetvédelmi kötelezettségekre képzett céltartalék

A jelen és jövőbeni bevételekhez kapcsolódó környezetvédelmi kiadások, felmerüléskor jellegüknek megfelelően költségként kerülnek elszámolásra vagy aktiválандók. A jelenben fennálló, a múltbeli működés eredményeként bekövetkezett azon környezet-szennyezések elhárítási kiadásai, amelyek nem járulnak hozzá jelen- és jövőbeni bevételek keletkezéséhez, költségként kerülnek elszámolásra. Környezetvédelmi költségek miatti kötelezettség akkor kerül felvételre, ha a környezetvédelmi kárfelmérés vagy kármentesítés valószínű, és a kapcsolódó költségek megbízhatóan számszerűsíthetők. A céltartalék elszámolása általában egybeesik egy erre vonatkozó formális terv vagy feladat elfogadásával, ha az korábbi, az inaktív helyek értékesítésével vagy bezárásával. A céltartalék mértékének megállapítása a felmerülő költségekre vonatkozó legjobb becslés alapján történik. Ahol a kötelezettség több év múlva kerül rendezésre, az elszámolt összeg a várható jövőbeni költségek jelenértéke.

Mezőfelhagyási kötelezettségek

A Társaság a kőolaj- és földgáztermelő mezőkön a termelés felhagyását követően jelentkező jövőbeni költségeinek jelenértékére céltartalékot képez. A céltartalék értékére vonatkozó becslés a jelenleg ismert szabályozás, technológia és árszint alapján történik. A céltartalékkal megegyező összegű tárgyi eszköz szintén felvételre kerül, amelyre később a termelési vagy üzemegység részeként értékcsökkenés kerül elszámolásra. Bármely, a várható költségek jelenértékében bekövetkező változás, a céltartalék és a megfelelő tárgyi eszköz értékének egyidejű módosításaként jelenik meg.

Nyugdíjuttatásokra képzett céltartalék

A Csoport három meghatározott hosszú távú nyugdíjuttatási rendszert működtet, melyek nem igényelnek külön alapba történő hozzájárulást. A rendszerek által biztosított juttatások költsége rendszerenként külön kerül meghatározásra, a kivetített jóváírási egység módszerrel, aktuáriusi értékelés alapján. Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek egyéb átfogó jövedelemként azonnal elszámolásra kerülnek. A rendszer bevezetése vagy a rendszerben történő változás következtében keletkező múltbeli szolgálat költsége azonnal elszámolásra kerül ráfordításként.

XVIII) ÜVEGHÁZ HATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSA

A Csoport ingyenesen jut kibocsátási jogokhoz Magyarországon, Horvátországban, Olaszországban és Szlovákiában az Európai Kibocsátáskereskedelmi Rendszer keretei között. A jogok évente kerülnek jóváírásra, a Csoport pedig a tényleges kibocsátás alapján köteles azokat visszaszolgáltatni. A Csoport a nettó kötelezettség módszerét alkalmazza a kapott kibocsátási jogok elszámolására. Ennek értelmében céltartalék csak akkor kerül elszámolásra, amikor a tényleges kibocsátás túllépi a kapott és még meglévő kibocsátási jogok mennyiségét. A harmadik felektől vásárolt kibocsátási jogok bekerülési értéken kerülnek felvételre, míg elszámolásuk visszatérítési jogként történik, azaz hozzárendelésre kerülnek a kibocsátási kötelezettségekhez és átértékelésre kerülnek valós értékre.

XIX) RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK

A Csoport bizonyos munkavállalói (a felső- és középszintű tagjai) részvény alapú juttatásokban részesülnek, illetve egyes munkavállalók részvényekért, részvényre vonatkozó jogokért cserében végeznek szolgáltatásokat („részvény elszámolású tranzakciók”).

Részvény elszámolású tranzakciók

A munkavállalóknak juttatott részvény alapú kompenzációk költsége a juttatás időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra. A valós érték megállapítása általánosan elfogadott opcióárazási modellek (rendszerint a binomiális modell) alkalmazásával történik. A részvény elszámolású tranzakciók értékelése során nem kerülnek figyelembe vételre a teljesítménytől függő feltételek, leszámítva azokat, amelyek az anyavállalat részvényeinek árfolyamához kötődnek („piaci feltételek”).

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A részvény elszámolású tranzakciók (a saját tőke egyidejű növekedésével együtt) azon időszak alatt kerülnek elismerésre, amelyben a teljesítménytől függő feltételek teljesülnek, addig az időpontig, amikor az érintett munkavállalók teljes mértékben jogosulttá válnak a juttatásra („megszolgálatás időpontja”). A részvény elszámolású tranzakciók halmozott költsége a beszámolás időpontjában tükrözi a megszolgálatási időszakból eltelt időt, valamint azon juttatások mennyiségét, amelyek a Csoport vezetésének véleménye szerint a tőke-instrumentumok darabszámára vonatkozó, rendelkezésre álló legjobb becslés alapján végül megszolgálatásra kerülnek.

Nem kerülnek költségként elszámolásra azon juttatások, amelyek nem válnak megszolgáltá, kivéve azokat, ahol a megszolgálatás piaci feltételtől függ, amelyeket megszolgáltak kell tekinteni a piaci feltétel teljesülésétől függetlenül, feltéve, hogy minden egyéb teljesítménytől függő feltétel teljesült.

Ha egy részvény elszámolású tranzakció feltételei módosításra kerülnek, minimálisan annyi ráfordítás kerül elszámolásra, mintha a feltételek nem változtak volna. További költség kerül elszámolásra akkor, ha a tranzakció értéke növekszik a módosítás eredményeként, a módosítás időpontjában fennálló értékelés alapján.

Ha egy részvény alapú tranzakció megszűnik, úgy kell tekinteni, mintha a megszűnés napján megszolgáltá válna és minden el nem számolt ráfordítást azonnal el kell számolni. Ha egy új juttatás lép a korábbi helyére és helyettesítő juttatásként kerül megjelölésre a juttatás napján, a megszűnt és az új juttatásokat úgy kell kezelni, mintha az eredeti juttatás módosításai lennének, az előző bekezdésben foglaltak szerint.

A le nem hívott opciókat az egy részvényre jutó hozam megállapításánál, további hígító hatású részvénynek kell tekinteni.

Készpénz elszámolású tranzakciók

A részvény alapú juttatások költsége a juttatáskor, annak időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra a binomiális modell alkalmazásával. A valós érték a megszolgálatási időszak alatt a költségekkel szemben, a megfelelő kötelezettség egyidejű felvételével kerül elszámolásra. A kötelezettség összege mérlegfordulónapon (beleértve az elszámolás napját is) átértékelésre kerül, a valós értékben bekövetkezett változás a tárgyévi eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

XX) LÍZING

Annak meghatározása, hogy egy megállapodás lízing-e, vagy tartalmaz-e ilyen elemet, a megállapodás megkötésének időpontjában fennálló tartalmától függ. Ha a megállapodás teljesítése egy specifikus eszköz használatától függ, illetve az eszköz használatának jogát ruházza át, akkor úgy tekintendő, hogy lízing elemet tartalmaz, és ennek megfelelően kerül elszámolásra.

A pénzügyi lízing, melynek révén a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többsége a Csoport részére átadásra kerül, a lízing kezdetekor a lízingelt eszköz valós értékén vagy, amennyiben az alacsonyabb, a minimális lízingfizetések jelenértékeként kerül aktiválásra. A lízingfizetések megosztásra kerülnek a pénzügyi költség és a fennálló kötelezettség csökkenése között úgy, hogy az a kötelezettség fennálló állományára vonatkozó állandó kamatlábat eredményezzen. A pénzügyi költségek közvetlenül az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra. Az aktivált lízingelt eszköz amortizációja a becsült hasznos élettartam vagy a lízing időszak közül a rövidebb időszak alatt történik. A pénzügyi lízing szerződés megkötésekor felmerült kezdeti költségek a lízingelt eszköz bekerülési értékét növelik és a lízing időtartama alatt kerülnek figyelembevételre a lízing bevételekhez hasonlóan. Az a lízing, melynek során a lízingbe adó a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többségét megtartja, operatív lízingként kerül kimutatásra. Az operatív lízing alapján történő lízingfizetések a jövedelemre vonatkozó kimutatásban ráfordításként, lineárisan a lízing időtartama során kerülnek elszámolásra.

XXI) ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha megfelelően bizonyított, hogy a Társaság megkapja a támogatást, és valamennyi kapcsolódó követelménynek megfelel. A ráfordításhoz kapcsolódó állami támogatást azokra az időszakokra kell szisztematikusan elszámolni, amelyekben azok a költségek felmerültek, amelyeket az kompenzálni hivatott. Az eszközökhöz kapcsolódó állami támogatást halasztott bevételeként kell kimutatni, és az eszköz élettartama alatt egyenlő részletekben kell az eredménnyel szemben feloldani.

XXII) TARTALÉKOK

A konszolidált éves beszámolóban szereplő tartalékok értéke nem azonos a tulajdonosoknak kifizethető tartalékok összegével. Az osztalék mértékének meghatározására a MOL Nyrt. egyedi, magyar számviteli törvény szerint készített éves beszámolója szolgál.

Átváltási tartalék

Az átváltási tartalék a külföldi társaságok konszolidációja során keletkező átváltási különbözeteket tartalmazza. Az olyan monetáris eszköz kapcsán keletkező átváltási különbözet, amely tartalmilag a Csoport külföldi társaságba történő befektetésének részét képezi, a konszolidált éves beszámolóban a befektetés megszüntetéséig az egyéb átfogó jövedelem elemeként kerül kimutatásra. Amikor a kapcsolódó eszközök kivezetésre kerülnek, a felhalmozott értékelési tartalék vagy az átváltási tartalék ugyanabban az időszakban kerül elszámolásra bevételként vagy költségként, amikor az értékesített eszközökből származó nyereség vagy veszteség.

Valós érték értékelési tartalék

A valós érték értékelési tartalék, a hatékony cash-flow fedezeti ügyletek és az értékesíthető pénzügyi instrumentumok valós értékének halmozott nettó változását tartalmazza.

Az összetett instrumentumok tőkerésze és a visszavásárlási árák különbözete

Az összetett instrumentumok tőkerésze tartalmazza az instrumentum kibocsátásából származó bevételnek a kötelezettség részen felüli értékét. A kötelezettségrész az instrumentumhoz kapcsolódó jövőbeni kifizetések jelenértékékként kerül meghatározásra. Az összetett instrumentumok tőkerésze akkor kerül kimutatásra, amikor a Csoport érdekeltté válik az instrumentumban (lásd iv).

XXIII) VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNYEK

A visszavásárolt saját részvények névértéke a jegyzett tőkéből kerül levonásra. A névérték és a bekerülési érték közötti különbözet közvetlenül a tőketartalékban kerül elszámolásra.

XXIV) OSZTALÉK

Az osztalékot abban az évben számolja el a Társaság, amikor azt a tulajdonosok jóváhagyják.

XXV) ÁRBEVÉTEL ELISMERÉS

Árbevétel abban az esetben kerül elismerésre, ha valószínűsíthető a tranzakcióval összefüggő gazdasági előny társaság általi realizálása, valamint annak összege megfelelően mérhető. Az árbevétel összege az értékesítéshez kapcsolódó adók és engedmények nélkül kerül elszámolásra akkor, amikor a javak átadása, illetve a szolgáltatás nyújtása megtörténik valamint a kockázatok és hasznok átszállnak. A Csoport kurdisztáni értékesítési tevékenységből származó gazdasági hasznok realizálásának valószínűségét értékelve a menedzsment úgy döntött, hogy a Csoport az export értékesítés esetén csak az ellenérték tényleges befolyása esetén mutat ki árbevételt a kurdisztáni tevékenység esetében, míg minden más export értékesítés és belföldi értékesítés árbevételét elhatárolás alapon mutatja ki a Csoport.

A kamatbevételek elismerése időarányosan történik, tükrözve a kapcsolódó eszköz tényleges hozamát. Az osztalékbevételek a tulajdonosoknak az osztalékra való jogosultsága kezdetével kerülnek elszámolásra.

XXVI) HITELFELVÉTELI KÖLTSÉGEK

Azon hitelfelvételi költségek, melyek az eszközök előállításához és beszerzéséhez közvetlenül kapcsolódnak, aktiválásra kerülnek. A hitelfelvételi költségek aktiválásának kezdő időpontja az eszköz előállításának kezdő pontja és amikor a finanszírozási és egyéb költségek felmerülnek. A hitelfelvételi költségek aktiválási időszaka az eszköz üzembe helyezésének időpontjáig tart. A hitelfelvételi költségek a kamatokat, valamint a finanszírozáshoz kapcsolódó egyéb költségeket foglalják magukban, beleértve a beruházás finanszírozásához felvett devizahiteleken keletkezett árfolyam különbözetnek a kamatköltségeket helyettesítő részét is.

XXVII) NYERESÉGET TERHELŐ ADÓK

A társasági adófizetési kötelezettség tárgyévi és halasztott adóelemeket tartalmaz.

A folyó adófizetési kötelezettség a tárgyévi adózandó nyereség alapján kerül meghatározásra. Az adózandó nyereség eltér a konszolidált beszámolóban kimutatott adózás előtti eredménytől, az adóalapot nem képző nyereségek és veszteségek, illetve az olyan tételek miatt, melyek más évek adózandó nyereségében kerülnek figyelembe vételre. A Csoport folyó adófizetési kötelezettsége a mérleg fordulónapjáig hatályban lévő vagy kihirdetett (amennyiben a kihirdetés egyenértékű a hatályba lépéssel) adókulcs alapján kerül meghatározásra.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A halasztott adó a kötelezettség módszer szerint kerül kiszámításra. Halasztott adó azokban az esetekben keletkezik, amikor egy tétel az éves beszámolóban történő, illetve az adótvény szerinti elszámolásában időbeli különbség adódik. A halasztott adó követelés és kötelezettség megállapítása azon évek adóköteles bevételére vonatkozó adókulcsok felhasználásával történik, amikor az időbeli különbség miatti eltérés várhatóan megtérül. A halasztott adó kötelezettség és követelés mértéke tükrözi a Csoportnak a mérleg fordulónapján fennálló, az adó eszközök és kötelezettségek realizálódásának módjára vonatkozó becslését.

Halasztott adó követelés a levonható időbeli eltérések, a továbbvihető adókedvezmények és negatív adóalap vonatkozásában csak akkor szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha valószínűsíthető, hogy a Csoport a jövőbeni tevékenysége során adóalapot képző nyereséget realizál, amellyel szemben a halasztott adó eszköz érvényesíthető, kivéve az alábbi eseteket:

- amikor a levonható időbeli eltéréshez kapcsolódó halasztott adó eszköz olyan, nem üzleti kombinációból származó eszköz vagy kötelezettség felvételéből keletkezik, amely a tranzakció időpontjában nem érinti sem a számviteli eredményt, sem az adóalapot; illetve
- leányvállalatokba, társult és közös vezetésű vállalkozásokba történő befektetésekhez kapcsolódó levonható időbeli eltérések esetében halasztott adó eszköz csak olyan mértékig vehető fel, ameddig valószínűsíthető, hogy az előre látható jövőben az időbeli eltérések megfordulnak és elegendő adóalapot képező nyereség áll rendelkezésre, amellyel szemben az időbeli eltérések érvényesíthetőek lesznek.

Halasztott adó kötelezettség kerül felvételre valamennyi adóalapot képező időbeli eltérés vonatkozásában, kivéve az alábbi eseteket:

- amikor a halasztott adó kötelezettség goodwill vagy olyan, nem üzleti kombinációból származó eszköz vagy kötelezettség felvételéből keletkezik, amely a tranzakció időpontjában nem érinti sem a számviteli eredményt, sem az adóalapot; illetve
- leányvállalatokba, társult és közös vezetésű vállalkozásokba történő befektetésekhez kapcsolódó adóalapot képező időbeli eltérések esetében, ahol azok megfordulásának időpontja a Csoport által irányítható és valószínű, hogy az előre látható jövőben az időbeli eltérések nem fordulnak meg.

Minden mérleg fordulónapon a Csoport számba veszi a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban el nem ismert halasztott adó követeléseket, valamint az elismert adó követelések könyv szerinti értékét. A korábban a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásba fel nem vett követelések azon részét állományba veszi, amely várhatóan megtérülhet a jövőbeni nyereségadójának csökkenéseként. Ezzel ellentétesen olyan mértékben csökkenti a Csoport halasztott adó követelését, amely összeg megtérülésének fedezetére várhatóan adózott nyereség nem fog rendelkezésre állni.

A tárgyévi és halasztott adó közvetlenül a saját tőkével szemben kerül elszámolásra, amennyiben olyan tételekre vonatkozik, amelyeket ugyanabban vagy egy másik időszakban szintén a saját tőkével szemben számoltak el, beleértve a tartalékok nyitó értékének a számviteli politika visszamenőleges hatályú változása miatt bekövetkező módosításait is.

A halasztott adó eszközök és kötelezettségek egymással szemben történő elszámolására akkor van lehetőség, ha a társaságnak törvény általi joga van ahhoz, hogy az ugyanazzal az adóhatósággal szemben fennálló tényleges adóköveteléseit és kötelezettségeit egymással szemben beszámítsa, valamint a Csoportnak szándékában áll ezen eszközök és kötelezettségek nettó elszámolása.

XXVIII) ÉRTÉKESÍTÉST TERHELŐ ADÓ

A bevételek, költségek és az eszközök az értékesítést terhelő adók nélkül kerülnek kimutatásra (pl. fogyasztási adó), kivéve:

- amikor egy eszköz megvásárlását vagy egy szolgáltatást terhelő adó nem visszaigényelhető az adóhatóságtól. (pl. a leányvállalat nem tárgy a forgalmi adónak) Ebben az esetben az adó a megszerzett eszköz vagy szolgáltatás bekerülési értékének részeként kerül kimutatásra; illetve
- a követelések és kötelezettségek összegében kimutatott adók.

Az adóhatóságtól visszaigényelhető értékesítést terhelő adó a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban követelésként, míg az adóhatóságnak fizetendő értékesítést terhelő adó kötelezettségként kerül kimutatásra.

XXIX) KÜLFÖLDI PÉNZNEMBEN TÖRTÉNŐ TRANZAKCIÓK

A külföldi pénznemben történő tranzakciók a beszámolási és a külföldi pénznem adott tranzakció napján érvényes árfolyamán átváltott értéken kerülnek kimutatásra. A tranzakciók pénzügyi rendezésekor érvényben lévő árfolyamnak az eredeti bekerülési árfolyamtól való eltérése esetén, a különbözet az adott időszakra szóló konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül

elszámolásra. A külföldi devizában fennálló pénzügyi eszközök és kötelezettségek, a mérleg fordulónapjára vonatkozó árfolyamon kerülnek átváltásra a funkcionális pénznemre. A valós értéken kimutatott, külföldi devizában meghatározott tételek arra a napra vonatkozó árfolyamon kerülnek átváltásra, amelyre a valós értékelés vonatkozik. Mind a vevőköveteléseken és szállítói tartozásokon keletkezett árfolyamkülönbözetek, mind a hiteleken és kölcsönökön felmerült árfolyamkülönbözetek a pénzügyi műveletek eredményében kerülnek elszámolásra.

A külföldi érdekeltségekkel kapcsolatos pénzügyi eszközökön keletkező árfolyamkülönbözetek az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban kerülnek elszámolásra, amennyiben azok rendezése az előrelátható jövőben nem várható vagy nem tervezett.

A Csoport külföldi leányvállalatainak pénzügyi kimutatásai a mérlegtételek esetében év végi árfolyamon, a jövedelemre vonatkozó kimutatás tételeinek esetében súlyozott éves átlagárfolyamon kerülnek átváltásra. Minden átváltási különbséget az egyéb átfogó jövedelem átváltási tartalék sora tartalmaz. A leányvállalat kivezetése esetén a hozzá tartozó, az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt kumulatív különbséget az adott időszak jövedelemre vonatkozó kimutatásában elismerésre kerül. Az előzőleg a külső tulajdonosokra jutó árfolyamkülönbséget szintén kivezetésre kerül, de nem a jövedelemre vonatkozó kimutatással szemben.

Külföldi érdekeltség részleges értékesítése esetén, ha ez nem jár az ellenőrzési jog elvesztésével, a felhalmozott árfolyamkülönbözetek arányos része nem az eredményben kerül elszámolásra, hanem átsorolásra kerül a külső tulajdonosok részesedései közé. Egyéb értékesítések, mint például társult vállalkozások, vagy közös vezetésű vállalkozások értékesítése esetében, ahol a konszolidáció módszere nem változik, a felhalmozott árfolyamkülönbözetek arányos része az eredményben kerül elszámolásra.

Külföldi érdekeltség megszerzésén keletkezett goodwill és valós értékelési különbszettek a külföldi érdekeltség eszközeiként és kötelezettségeiként kezelendők és időszaki záróárfolyamon kerülnek átváltásra.

XXX) EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY

Az egy részvényre jutó hozam meghatározása a Csoport eredményének és a részvényeknek a visszavásárolt saját részvények időszaki átlagos állományával csökkentett állományának a figyelembe vételével történik.

Az egy részvényre jutó hígított eredmény hasonlóan kerül kiszámításra, mint az egy részvényre jutó eredmény. A számításnál azonban figyelembe veszik az összes hígításra alkalmas forgalomban lévő részvényt a következőképpen:

- a törzsrészvények után kiosztható hozamot megnövelve az adott időszakban figyelembe vehető átváltoztatható részvények osztalékával és hozamával, módosítva az átváltásból eredő további bevételekkel és ráfordításokkal,
- a forgalomban lévő részvények súlyozott átlagos darabszámát megnövelve azon további részvények súlyozott átlagos darabszámával, melyek forgalomban lennének, ha az összes átváltoztatható részvény átváltásra kerülne.

XXXI) SZEGMENS INFORMÁCIÓK

Üzleti szempontból a Csoport három fő szegmensre osztható: Upstream (Kutatás–Termelés), Downstream (Feldolgozás és Kereskedelem), és Gáz-Midstream. Ezen üzleti szegmensek szerinti bontás alapján készíti el a Csoport a szegmens információit a menedzsment számára. A menedzsment felelős az üzleti erőforrások szegmensek részére való hozzárendeléséért illetve a teljesítmények számonkéréséért.

XXXII) MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK

A mérlegen kívüli kötelezettségek nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban és jövedelemre vonatkozó kimutatásban, hacsak nem üzleti kombinációk során szerezték. A jegyzetekben kerülnek bemutatásra, kivéve, ha a gazdasági hasznok megtestesítő források kiáramlásának esélye távoli, minimális. A mérlegen kívüli követelések nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban és jövedelem helyzetre vonatkozó kimutatásban, de amennyiben gazdasági hasznok beáramlása valószínűsíthető, a jegyzetekben kimutatásra kerülnek.

2.5 LÉNYEGES SZÁMVITELI FELTÉTELEZÉSEK ÉS BECSLÉSEK

A SZÁMVITELI POLITIKA ALKALMAZÁSA SORÁN HASZNÁLT LÉNYEGES FELTÉTELEZÉSEK

A 2.3 pontban leírt számviteli politika alkalmazása során a Társaság vezetése bizonyos feltételezésekkel élt, melyek jelentősen befolyásolhatják a konszolidált éves beszámolóban szereplő összegeket (eltekintve a becslések hatásától, amely a következő pontban szerepel). Ezen feltételezések a megfelelő jegyzetekben részletesen kifejtésre kerülnek, de a leglényegesebbek az alábbiakra vonatkoznak:

A környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek tartalma

A Csoport jelentős értékű céltartalékot mutat ki környezeti hatással járó működése miatt. A jogszabályok, különösen a környezetvédelmi szabályozás nem jelöli meg pontosan a szükséges kármentesítési feladatok körét, illetve az alkalmazandó technológiát. A menedzsment korábbi tapasztalatait, illetve a jogszabályi környezet saját értelmezését is alapul véve határozza meg a környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek tartalmát. 2015. és 2014. december 31-én a környezetvédelmi céltartalék összege 79.218 millió forint, illetve 77.005 millió forint, míg a mezőfelhagyási kötelezettségekre képzett céltartalék összege 278.727 millió forint, illetve 265.273 millió forint volt (lásd 20. jegyzet).

A Successful Efforts módszer alkalmazása az ásványok feltárásához és felméréséhez kapcsolódó eszközök esetében

A menedzsment feltételezésekkel él akkor, amikor az aktivált feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó eszközöket áttekinti és a feltárási tevékenység folytatásának szándékát, illetve képességét eldönti. Ezen aktivált feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó eszközök egyenlege 2015. és 2014. december 31-én 136.376 millió forint, illetve 260.994 millió forint volt (lásd 4. jegyzet).

BIZONYTALANSÁGOK A BECSLÉSEKBEN

Az IFRS követelményeinek megfelelő konszolidált éves beszámoló készítése megköveteli becslések alkalmazását, melyek befolyásolják a konszolidált éves beszámolóban és a jegyzetekben szereplő összegeket. Ezen becslések a menedzsment jelenlegi eseményekre vonatkozó legjobb ismeretein alapulnak, azonban a tényleges eredmények eltérhetnek azoktól. Ezen becslések a megfelelő jegyzetekben részletesen kifejtésre kerülnek, melyek közül a leglényegesebbek az alábbiak:

Pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása (különösen a speciális célú gazdasági társaság, a Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott átváltható tőkeinstrumentumokba ágyazott átváltási opció esetében, lásd 17. jegyzet) a piacon jegyzett árszintek alapján történik, ezek hiányában a menedzsment becslését tükrözi a valós értékre jelentős hatást gyakorló tényezők jövőbeli alakulásával kapcsolatban (beleértve többek között a hozamgörbét, árfolyamokat, a kockázatmentes kamatlábakat, illetve az átváltási opcióhoz kapcsolódóan a MOL részvények árfolyamának volatilitását és az elvárt osztalékhozamot). Az átváltható tőkeinstrumentumokba ágyazott konverziós opció esetében az értékelés az átváltható instrumentumok piacán megfigyelhető árak alapján történik. További információk a pénzügyi kockázatkezelés irányelveivel és céljaival a 32. jegyzetben található. Ezen instrumentumok részletesen a 33. jegyzetben kerültek bemutatásra.

A környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek számszerűsítése és időbeli felmerülése

A menedzsment becsléseket alkalmaz a környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségekhez kapcsolódó pénzkírámlás meghatározásában, összehasonlító árak, korábbi hasonló munkák alapul vételével és egyéb várakozások felhasználásával. Továbbá, ezen pénzáramok időbeli ütemezése a menedzsment jelenlegi értékítéletét tükrözi a prioritások, technikai képességek és a kötelezettségek sürgőssége tekintetében. A jövőbeli pénzáramok összege és felmerülésük időpontja évente felülvizsgálatra kerül, az ezek diszkontálásához használt rátákra vonatkozó előrejelzésekkel együtt. A hosszú távú nominál diszkontrátákra vonatkozó várakozás 3,5% és 4,5% között van (2014: 3,5%). Mindezek következtében a céltartalékok összege (lásd 20. jegyzet és a „A környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek tartalma” bekezdést fentebb) bizonytalanságot hordoz.

A tárgyi eszközök és a goodwill értékvesztésének meghatározása

Az értékvesztés kalkuláció a jövedelemtermelő egységek realizálható értékének becslése alapján történik, amely azok értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és használati értéke közül a magasabb érték. A használati érték meghatározása a diszkontált várható nettó pénzáramok alapján történik. A legfontosabb változók a pénzáramok meghatározása során a diszkontráták, a marad-

ványérték, a pénzáramokban figyelembe vett periódus hossza, valamint a bejövő és kimenő pénzáramok összegének megállapításához tett becslések és feltételezések, beleértve a termékárakra, működési költségekre, a jövőbeni termelési összetételre, valamint a kőolaj, földgáz és finomított termékek globális és regionális kereslet-kínálati egyensúlyára vonatkozó előrejelzéseket. A modellek és a feltevések melyeket a Csoport a Goodwill és a Tárgyi eszközök tárgyévi értékvesztés tesztjéhez használt, részletesebben megtalálhatók a 4. és az 5. jegyzetben az Értékvesztés bekezdésben.

Megfelelő mértékű adóalapot képező nyereség realizálása, amellyel szemben a halasztott adó eszköz érvényesíthető

Halasztott adó eszköz csak akkor vehető fel fel nem használt adóvesztésekhez kapcsolódóan, ha valószínűsíthető, hogy a Csoport a jövőbeni tevékenysége során adóalapot képező nyereséget realizál, amellyel szemben az adóvesztés érvényesíthető. A menedzsment megítélése szükséges a felvehető halasztott adó eszköz meghatározásához, a jövőbeni felmerülő adóalapot képező nyereség valószínűsített ütemezését és mértékét, valamint az adótervezési stratégiát alapul véve. A kapcsolódó halasztott adó követelés könyv szerinti értéke 2015. december 31-én 86.272 millió forint, míg 2014. december 31-én 140.879 millió forint volt (lásd 30. jegyzet).

Aktuáriusi feltételezések alkalmazása a nyugdíj-juttatási kötelezettség számszerűsítésében

A meghatározott juttatási programok értéke aktuáriusi értékelés alkalmazásával történik. Az aktuáriusi értékelés során becslések történnek a diszkontráták, jövőbeli béremelések, a halálozási és munkaerő-áramlási ráták vonatkozásában. Ezen programok hosszú távú jellege miatt a becslések jelentős bizonytalanságot hordoznak. A hosszú távú foglalkoztatói juttatásokra képzett céltartalék összege 2015. és 2014. december 31-én 21.666 millió forint, illetve 23.184 millió forint volt (lásd 20. jegyzet).

Bizonyos peres ügyek kimenetele

A Csoport tagjai több peres ügyben, hatósági és polgári eljárásban érintettek, melyek a rendes üzletmenet során fordulnak elő. A menedzsment megítélése szükséges, amikor meghatározza a gazdasági hasznok kiáramlásának valószínűségét, és becsléssel él, amikor ezen eljárások legvalószínűbb kimenetelét megítéli, és ezzel összhangban céltartalékot képez meg. A peres ügyekre képzett céltartalék 2015. december 31-én 25.218 millió forint, míg 2014. december 31-én 24.610 millió forint volt. (lásd 20. és 34. jegyzetek).

3. SZEGMENSINFORMÁCIÓK

2015	UPSTREAM	DOWNSTREAM	GÁZ MIDSTREAM	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMEN- SEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Értékesítés nettó árbevétele						
Értékesítés Csoporton kívüli vevőknek	218.629	3.738.417	100.572	44.960		4.102.578
Szegmensek közötti értékesítés	205.899	11.220	3.070	160.858	-381.047	-
Értékesítés nettó árbevétele összesen	424.528	3.749.637	103.642	205.818	-381.047	4.102.578
Eredmények						
Üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-)	-468.276	263.439	45.612	-66.674	9.901	-215.998
Pénzügyi műveletek nettó vesztesége						92.874
Részesedés a társult vállalkozások eredményéből				5,773		5,773
Adózás előtti veszteség						-303.099
Társasági adó						21.857
Időszak vesztesége						-324.956

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

2014 MÓDOSÍTOTT	UPSTREAM	DOWNSTREAM	GÁZ MIDSTREAM	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMEN- SEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Értékesítés nettó árbevétele						
Értékesítés Csoporton kívüli vevőknek	303.602	4.399.575	106.011	57.419		4.866.607
Szegmensek közötti értékesítés	273.995	10.896	757	159.801	-445.449	-
Értékesítés nettó árbevétele összesen	577.597	4.410.471	106.768	217.220	-445.449	4.866.607
Eredmények						
Üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-)	75.784	-31.579	45.080	-43.525	-5.680	40.080
Pénzügyi műveletek nettó vesztesége						104.464
Részesedés a társult vállal- kozások eredményéből				18,902		18,902
Adózás előtti veszteség						-45.482
Társasági adó						5.384
Időszak vesztesége						-50.866

ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

2015	UPSTREAM	DOWNSTREAM	GÁZ MIDSTREAM	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMEN- SEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Tárgyi eszközök	693.295	1.189.176	228.153	131.198	-12.763	2.229.059
Immateriális javak	143.194	67.681	2.146	24.599	-2.208	235.412
Készletek	22.774	311.859	2.523	24.422	-12.401	349.177
Vevőkövetelések	30.355	335.700	4.108	45.975	-37.389	378.749
Befektetések társult és közös vállalkozásokban				189.969		189.969
Szegmenshez nem allokált eszközök						545.636
Összes eszköz						3.928.002
Szállítói kötelezettségek	57.240	288.912	7.792	51.378	-37.389	367.933
Szegmenshez nem allokált kötelezettségek						1.738.951
Összes kötelezettség						2.106.884

EGYÉB SZEGMENSINFORMÁCIÓK

2015	UPSTREAM	DOWNSTREAM	GÁZ MIDSTREAM	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMEN- SEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése	199.637	129.643	5.718	24.763		359.761
Tárgyi eszközök beszerzése	112.045	125.437	4.882	20.186		262.550
Immateriális javak beszerzése	87.592	4.206	836	4.577		97.211
Értékcsökkenés és értékvesztés	713.426	111.245	14.015	29.912	-5.134	863.464
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés	515.730	3.321	140	10.050	-3.802	525.439
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés-visszaírás	-1.282	-3.145		-75		-4.502

ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

2014	UPSTREAM	DOWNSTREAM	GÁZ MIDSTREAM	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMEN- SEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Tárgyi eszközök	1.006.500	1.143.875	235.818	136.124	-9.303	2.513.014
Immateriális javak	285.700	65.729	2.196	26.327	-8.716	371.236
Készletek	21.523	336.493	2.791	23.650	-19.866	364.591
Vevőkövetelések	47.737	381.710	8.903	46.773	-34.138	450.985
Befektetések társult és közös vállalkozásokban				165.776		165.776
Szegmenshez nem allokált eszközök						783.923
Összes eszköz						4.649.525
Szállítói kötelezettségek	70.552	350.792	10.352	44.095	-34.138	441.653
Szegmenshez nem allokált kötelezettségek						2.012.134
Összes kötelezettség						2.453.787

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

EGYÉB SZEGMENSINFORMÁCIÓK

2014	UPSTREAM	DOWNSTREAM	GÁZ MIDSTREAM	KÖZPONT ÉS EGYÉB	SZEGMEN- SEK KÖZÖTTI ÁTADÁS	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése	368.563	174.835	6.063	18.573		568.034
Tárgyi eszközök beszerzése	274.620	173.415	5.945	9.495		463.475
Immateriális javak beszerzése	93.943	1.420	118	9.078		104.559
Értékcsökkenés és értékvesztés	210.544	127.091	13.453	20.016	-2.820	368.284
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés	75.730	19.095	196	1.007	-1.333	94.695
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés visszaírás	-1.872	-1.793				-3.665

2015. január 1-jétől a Csoport átsorolta a Prirodni Plin d.o.o.-t, az INA csoport leányvállalatát a Gáz-Midstream szegmensből az Upstream szegmensbe. A Croplin d.o.o. cég is átsorolásra került Gáz-Midstream szegmensből Upstream szegmensbe. Az összehasonlítható időszakok ennek megfelelően módosításra kerültek.

Az üzleti eredmény a harmadik félnek, valamint más szegmensnek történő értékesítésekből származó eredményt foglalja magába. Az Upstream szegmens kitermelt kőolajat, kondenzátumokat és PB gázt ad át a Downstream szegmensnek, valamint földgázt a Gáz-Midstream szegmensnek. A Központ szegmens leányvállalatai karbantartási, biztosítási és egyéb szolgáltatást nyújtanak az üzleti szegmensek számára. A belső transzferárak az aktuális piaci árakon alapulnak. A szegmens eredmények az adott divízióhoz tartozó teljes körűen konszolidált leányvállalatok eredményeit is tartalmazzák.

ESZKÖZÖK FÖLDRAJZI RÉGIÓK SZERINTI MEGOSZLÁSA

2015. DECEMBER 31-ÉN	IMMATERIÁLIS JAVAK	TÁRGYI ESZKÖZÖK	BEFEKTETÉSEK TÁRSULT ÉS KÖZÖS Vezetésű Vállalkozásokban
	millió forint	millió forint	millió forint
Magyarország	61.008	728.075	36.175
Horvátország	79.462	669.753	-
Szlovákia	8.059	477.071	1.481
Európai Unió egyéb része	25.138	186.523	-
Európa egyéb része	13.928	35.787	-
A világ egyéb része	47.817	131.850	152.313
Összesen	235.412	2.229.059	189.969

2014. DECEMBER 31-ÉN	IMMATERIÁLIS JAVAK	TÁRGYI ESZKÖZÖK	BEFEKTETÉSEK TÁRSULT ÉS KÖZÖS Vezetésű Vállalkozásokban
	millió forint	millió forint	millió forint
Magyarország	56.810	724.166	26.039
Horvátország	102.623	798.244	-
Szlovákia	6.027	470.600	1.601
Európai Unió egyéb része	64.404	318.694	3.297
Európa egyéb része	15.459	74.280	-
A világ egyéb része	125.913	127.030	134.839
Összesen	371.236	2.513.014	165.776

ÁRBEVÉTEL FÖLDRAJZI RÉGIÓK SZERINTI MEGOSZLÁSA

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Magyarország	1.104.296	1.366.520
Horvátország	470.374	593.352
Olaszország	393.908	434.215
Szlovákia	372.707	424.889
Csehország	346.500	321.988
Ausztria	277.980	430.718
Románia	219.137	295.561
Lengyelország	148.168	172.367
Szerbia	133.985	90.487
Németország	133.043	151.376
Bosznia-Hercegovina	104.128	129.439
Svájc	77.568	82.554
Szlovénia	69.328	85.165
Nagy-Britannia	56.674	37.928
Oroszország	20.666	22.097
Egyéb közép-kelet-európai országok	23.535	34.461
Európa egyéb része	60.042	99.150
A világ egyéb része	90.539	94.340
Összesen	4.102.578	4.866.607

2015-ben és 2014-ben nem volt a Csoportnak olyan meghatározó vevője, amelytől származó árbevétel meghaladta volna a teljes nettó árbevétel 10%-át.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

4. IMMATERIÁLIS JAVAK

	VAGYONI ÉRTÉKŰ JOGOK	SZELLEMI TERMÉKEK	KUTATÁSI KÖLT- SÉGEK AKTIVÁLT ÉRTÉKE	GOODWILL	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Nyitó egyenleg 2014. január 1.					
Bruttó érték	129.762	54.173	274.930	86.243	545.108
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-76.210	-41.463	-53.928	-49.861	-221.462
Nettó érték	53.552	12.710	221.002	36.382	323.646
2014. évi változások					
- növekedések	15.036	5.969	91.673		112.678
- leányvállalat vásárlása		80			80
- értékcsökkenés	-7.380	-3.318	-1.174		-11.872
- értékvesztés	-42	-21	-15.211		-15.274
- értékesítések	-6.276	-34			-6.310
- kvóta átértékelés	278				278
- leányvállalat értékesítése	-6		-10.657		-10.663
- árfolyam különbözetek	2.663	383	18.267	2.006	23.319
- átsorolások és egyéb mozgások	3.451	-5.191	-42.906		-44.646
Záró nettó érték	61.276	10.578	260.994	38.388	371.236
Záró egyenleg 2014. december 31.					
Bruttó érték	153.001	47.321	308.690	91.226	600.238
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-91.725	-36.743	-47.696	-52.838	-229.002
Nettó érték	61.276	10.578	260.994	38.388	371.236
2015. évi változások					
- növekedések	7.313	4.342	86.571		98.226
- leányvállalat vásárlása	391	176			567
- értékcsökkenés	-9.437	-2.655	-682		-12.774
- értékvesztés	-14.402	-7	-152.806	-1.263	-168.478
- értékesítések	-566				-566
- kvóta átértékelés	2.307				2.307
- árfolyam különbözetek	527	-23	5.715	-38	6.181
- átsorolások és egyéb mozgások	3.795	-1.666	-63.416		-61.287
Záró nettó érték	51.204	10.745	136.376	37.087	235.412
Záró egyenleg 2015. december 31.					
Bruttó érték	148.632	48.592	218.588	89.146	504.958
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-97.428	-37.847	-82.212	-52.059	-269.546
Nettó érték	51.204	10.745	136.376	37.087	235.412

KUTATÁSI KÖLTSÉGEK AKTIVÁLT ÉRTÉKE

2015-ben az a sikertelennek minősített kutatási tevékenységekhez kapcsolódó értékvesztés Magyarországon 7.498 millió forint, Pakisztánban a Margala North-1 és a Malgin kutakhoz kapcsolódóan 8.325 millió forint, Ománban a Maisoorah kút esetében 3.050 millió forint, Norvégiaiban a Myrhauk kúthoz kapcsolódóan 2.365 millió forint, a horvátországi Capalovac North és a Hrastilnica-5 kutakhoz kapcsolódóan 938 millió forint volt. 2014-ben a sikertelennek minősített kutatási tevékenységekhez kapcsolódó értékvesztés Magyarországon 9.046 millió forint, Kazahsztánban a sikertelen SK-1 kúthoz kapcsolódóan 2.652 millió forint, Oroszországban a Novomatjushkinskaya-103 és Zapadno-Kedrovskaya-121 kutakhoz kapcsolódóan 1.938 millió forint volt.

A feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó eszközöket megtestesítő költségek aktivált értékének átsorolása a tárgyi eszközök közé, a bizonyított kőolaj és földgáz készletek meghatározásának időpontjában történik (lásd 2.4 xv. jegyzet).

Az említett feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó eszközökön túl, 2015-ben további 7.140 millió forint, míg 2014-ban 15.951 millió forint olyan kutatási költség merült fel, mely nem felelt meg az aktiválás követelményének. A Successful Effort módszerrel összhangban ezek a költségek a különféle operatív költség sorokon kerültek elszámolásra a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutáson belül.

Az egyéb kutatási és fejlesztési költségek kevésbé jelentősek a szénhidrogén kutatási költségekhez viszonyítva. Egyéb kutatási és fejlesztési költségként 2015-ben 1.794 millió forint, 2014-ben 1.261 millió forint merült fel.

GOODWILL

Az üzleti kombináció révén keletkezett goodwill-t az akvizíció időpontjában azon jövedelemtermelő egységekhez kell rendelni, melyek az üzleti kombináció hasznait várhatóan élvezni fogják. Az értékvesztés elszámolása előtt a goodwill könyv szerinti értéke az alábbiak szerint került felosztásra:

	2015 NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK	2014 NETTÓ KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK
	millió forint	millió forint
Downstream	35.068	35.099
- Roth Csoport	7.969	8.013
- Romániai kiskereskedelmi hálózat	4.545	4.612
- Horvátországi kiskereskedelmi hálózat	15.247	15.302
- Cseh kiskereskedelmi hálózat	6.830	6.695
- MOL Petrolkémia	477	477
Upstream	2.019	3.289
- Rotary (korábban DrillTrans)	2.019	3.289
Összes goodwill	37.087	38.388

GOODWILL ÉRTÉKVESZTÉSE

A Csoport évente megvizsgálja, hogy a goodwill esetében kell-e értékvesztést elszámolni. Ennek érdekében meg kell becsülni azon jövedelemtermelő egységek realizálható értékét, melyekhez goodwill kapcsolódik. A használati érték megállapításához a Csoport meghatározza a jövedelemtermelő egység becsült hátralévő hasznos élettartama alatt várható jövőbeni pénzáramait, illetve kiválasztja a megfelelő diszkontrátát a pénzáramok jelenértékének kiszámítása céljából.

A jövedelemtermelő egységek realizálható értéke használati érték kalkuláció alapján kerül meghatározásra. A használati érték kalkuláció során alkalmazott főbb feltételezések a diszkont ráta, valamint a növekedési ütem időszakai várható változásaira vonatkoznak.

A menedzsment olyan adózás előtti diszkont rátákat határoz meg, amelyek tükrözik a pénz időértékére vonatkozó jelenlegi piaci értékeléseket és a jövedelemtermelő egységekre jellemző kockázatokat. Az adózás előtti súlyozott átlagos tőke költség ráták (WACC), melyek használatával az előrejelzett pénzáramok diszkontálásra kerültek, és amelyek tükrözik a Downstream szegmensre és a különböző országokra jellemző kockázatokat, 8,1 % és 13,1 % között mozogtak.

A növekedési ütem az iparági növekedési előrejelzések alapján kerül meghatározásra. A Csoport az előrejelzett pénzáramokat a kiskereskedelmi szegmens legújabb, menedzsment által a 2016-2018-os évre jóváhagyott pénzügyi költségvetései alapján készíti el és a következő évek pénzáramait egy becsült, 1 és 3,5 % közötti növekedési ráta alapján vetíti ki.

A menedzsment meggyőződése szerint nincs olyan ésszerűen lehetséges változás a főbb feltételezésekben, melyek következtében a goodwill értékvesztés teszt alá vetett jövedelemtermelő egység könyv szerinti értéke jelentősen meghaladná annak realizálható értékét.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

Ezen feltételezések alapul vételével, a 2015. év végi értékvesztés tesztek alapján, a Csoport Goodwill-re csak az INA d.d. fúrással foglalkozó leányvállalatához, a Rotary-hoz kapcsolódóan számolt el értékvesztést 1.263 millió forint értékben.

HATÁROZATLAN IDEJŰ HASZNOS ÉLETTARTAMMAL RENDELKEZŐ IMMATERIÁLIS JAVAK

A goodwill-on felül a MOL Csoport 2009-ben megszerezte az INA márkanévet is, amely határozatlan idejű hasznos élettartammal rendelkezik, mivel egy kiterjedt kúthálózattal működő piacvezető márkáról van szó. A Csoportnak nem áll szándékában a márkanévet az előrelátható jövőben megszüntetni. Az INA márkanév könyv szerinti értéke 2015. december 31-én 14.101 millió forint, míg 2014. december 31-én 14.153 millió forint volt.

5. TÁRGYI ESZKÖZÖK

	INGATLANOK	MŰSZAKI GÉPEK, BEREN- EZÉSEK, JÁRMŰ- VEK	EGYÉB GÉPEK, BEREN- DEZÉSEK	BEFEJEZET- LEN BERU- HÁZÁS	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Nyitó egyenleg 2014. január 1.					
Bruttó érték	2.609.960	1.930.528	125.018	260.091	4.925.597
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-1.201.220	-1.370.185	-95.668	-5.597	-2.672.670
Nettó érték	1.408.740	560.343	29.350	254.494	2.252.927
2014. évi változások					
- növekedések és aktiválások	87.220	170.998	8.462	195.997	462.677
- leányvállalat vásárlása	12.238	1.120		54	13.412
- értékcsökkenés	-143.996	-113.485	-7.901		-265.382
- értékvesztés	-37.991	-33.817	-202	-7.411	-79.421
- értékvesztés visszaírása	3.278	209	178		3.665
- értékesítések	-564	-14	-712	-345	-1.635
- leányvállalat értékesítése	-21.086	-2.141	-28	-1.652	-24.907
- árfolyam különbözetek	47.255	44.894	989	17.201	110.339
- átsorolások és egyéb mozgások	42.180	-3.926	3.949	-864	41.339
Záró nettó érték	1.397.274	624.181	34.085	457.474	2.513.014
Záró egyenleg 2014. december 31.					
Bruttó érték	2.885.967	2.150.910	173.618	468.715	5.679.210
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-1.488.693	-1.526.729	-139.533	-11.241	-3.166.196
Nettó érték	1.397.274	624.181	34.085	457.474	2.513.014
2015. évi változások					
- növekedések és aktiválások	144.809	227.749	11.782	-110.166	274.174
- leányvállalat vásárlása	27.410	5.337	575	90	33.412
- értékcsökkenés	-161.698	-158.810	-9.245		-329.753
- értékvesztés	-102.838	-169.061	-523	-84.539	-356.961
- értékvesztés visszaírása	3.203	1.107	178	14	4.502
- értékesítések	-1.358	-632	-103	-44	-2.137
- leányvállalat értékesítése		-3	-54	-10	-67
- árfolyam különbözetek	7.459	21.343	162	877	29.841
- átsorolások és egyéb mozgások	-7.476	36.470	-471	34.511	63.034
Záró nettó érték	1.306.785	587.681	36.386	298.207	2.229.059
Záró egyenleg 2015. december 31.					
Bruttó érték	3.087.774	2.345.161	170.105	384.768	5.987.808
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-1.780.989	-1.757.480	-133.719	-86.561	-3.758.749
Nettó érték	1.306.785	587.681	36.386	298.207	2.229.059

A beruházás befejezésekor a könyv szerinti érték átvezetésre kerül a beruházásokról az érintett tárgyi eszköz kategóriába, ahol az a növekedések és aktiválások soron jelenik meg.

ESZKÖZ VÁSÁRLÁSOK 2015-BEN

Északi-tengeri eszközök vásárlása a Ithaca Petroleum Limited-től

A Csoport 2015-ben bővítette portfólióját az Északi-tenger Norvégiához tartozó részén az Ithaca Petroleum Limited-től megvásárolt Ithaca Petroleum Norge révén, amely 14 kutatási-termelési licenz részesedés megszerzését jelenti. Az átvett portfólió magában foglalja az Eidsvoll Upper & Lower 35%-os, a Faberg 40%-os, a Storekvina 60%-os operátori részesedését, illetve a Kark 20%-os, a Trel Angeya 10%-os, a PL 506 BS 25%-os, a Tetrao 10%-os, a Myrhauk Berkak 8%-os, a Rovarkula 10%-os, a Caramello 20%-os, a Snomus 25%-os, Hirokkin 10%-os, az Ymmelstind 30%-os, a Thakk 30%-os nem operátori részesedését. Az ügylet eszközvásárlásként került kimutatásra, mely során a tárgyi eszközök és immateriális javak 14.390 millió forint értékben növekedtek. Az ügylet lezárásra került.

ESZKÖZ VÁSÁRLÁSOK 2014-BEN

Északi-tengeri eszközök vásárlása a Wintershall-től és a Premier Oil UK Limited-től

A Csoport, Részvényesi Adásvételi megállapodást kötött a Wintershall Norge AS-szel, amely 14 kutatási-termelési licenz részesedés megszerzését jelenti az Északi-tenger Egyesült Királysághoz tartozó részén. Az átvett portfólió magában foglalja a Broom 29%-os, a Catcher 20%-os, a Cladhan 33,5%-os valamint a Scolty és Crathes mezők 50%-os nem operátori részesedését. Azon új leányvállalatok neve, melyek ezeket a licenzeket tartalmazzák, MOL Growest I. és II. Ltd. lett. A tranzakció 2014. március 24-én került lezárásra. Az ügylet eszközvásárlásként került kimutatásra, mely során a tárgyi eszközök és immateriális javak 106.796 millió forint értékben növekedtek.

A MOL 2014. december 19-én lezárta akvizícióját a Premier Oil UK Limited-del („Premier”), amelynek keretében részesedést szerzett az Északi-Tenger középső részén található 6 kutatási-termelési licenzben. A portfólió magában foglalja a Scott 21,84%-os egyesített -, a Rochelle 15%-os egyesített, és a Telford termelő mezők 1,59%-os egyesített nem operátori részesedését, és kiterjed további kutatási licenzekre is, mint például a Rochelle Upper Jurassic mélytengeri lelőhely. Azon új leányvállalat neve, mely ezeket a licenzeket tartalmazza, MOL Operation UK Ltd. lett. Az ügylet eszközvásárlásként került kimutatásra, mely során a tárgyi eszközök 82.755 millió forint értékben növekedtek. A kiemelt eszközöket (Scott, Telford és Rochelle) a Nexen operálja, aki az egyik legnagyobb, legelismertebb és legtapasztaltabb operátor a régióban.

ÉRTÉKVESZTÉS, VISSZAÍRÁSOKKAL CSÖKKENTVE

Nemzetközi Upstream eszközök értékvesztés tesztje

A Csoport által elvégzett értékvesztés tesztek a következő feltételezések alkalmazásával készültek:

- Megtérülő érték meghatározása: mivel az értékvesztés tesztnek alávetett eszközök hosszútávú használatát tervezi, a megtérülő érték számítására a használati érték módszert alkalmazta a Csoport.
- Diszkont ráták: a használati érték kalkulációk számításba veszik a pénz időértékét és az eszköz-specifikus kockázatokat. A piac várakozásai szerinti megtérülési ráta azt a megtérülést mutatja meg, amit a befektetők elvárnának egy, az értékvesztés teszt tárgyát képező eszköz, vagy jövedelem termelő egység elvárt jövőbeni pénzáramaival megegyező összegű, időzítésű és kockázatu jövőbeni pénzáramokat generáló beruházás választása esetén. Becslése hasonló eszközök piaci tranzakciói alapján, vagy egy tőzsdén jegyzett vállalat súlyozott átlagos tőke költsége (WACC) alapján történik, amely vállalat az értékvesztés teszt tárgyát képező eszközhöz teljesítő képességét és kockázatait tekintve hasonló eszközzel, vagy eszköz portfólióval rendelkezik.
- A használati érték modellekben használt WACC a 2016. évi üzleti tervekben a Kutatás és Termelés Szegmensben alkalmazott WACC-nek (8,1 %) és az érintett ország országkockázati felárának összegeként adódik. Mindezek alapján a 2015. év végi értékvesztés tesztekben használt WACC-ek a 8,1 és 17,1 % közötti tartományban mozogtak.
- A Csoport az értékvesztés teszteléshez alkalmazott használati érték modellekben a következő jövőbeni olajárakat feltételezte: 40-60 dollár / hordó 2016 és 2018 között, és a 2018 után hosszú távon feltételezett olajár 60 dollár reálértéken.

2015-ben a nemzetközi Upstream portfólióban az értékvesztést a következő főbb tényezők befolyásolták:

- a gazdasági környezet romlása és az olaj- és gázárak jelentékeny esése. Ennek következtében az egyesült királyságbeli eszközökön 218.168 millió forint (a MOL Growest I. és II. Ltd. eszközein 167.102 millió forint, a MOL Operations UK Ltd. eszközein 51.066 millió forint), és további nemzetközi Upstream eszközökön 13.107 millió forint értékvesztést számolt el a Csoport;

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

- sikertelen kutatási tevékenységek miatt a kurdisztáni Akri-Bijeel blokkon 131.090 millió forint, a kameruni Ngosso blokkon 25.633 millió forint, egyéb nemzetközi Upstream eszközökhöz kapcsolódóan 7.249 millió forint értékvesztés került elszámolásra.

Az INA Csoport Upstream eszközein végzett értékvesztés tesztek

Tárgyévben az INA Csoport Upstream eszközein 109.470 millió forint értékvesztés került elszámolásra.

Szíria

A többféle lehetséges kimenetel alapján készített diszkontált cash-flow kalkulációk eredményeképpen a Csoport 2015-ben és 2014-ben 18.610 millió forint, illetve 50.429 millió forint értékvesztést számolt el (melyből 18.610, illetve 50.327 millió forint érintette a tárgyi eszközöket).

Egyéb értékvesztések az INA Csoport Upstream szegmensében

A romló gazdasági környezet és a jelentékeny olaj- és gázár esés hatására további értékvesztések kerültek elszámolásra az Upstream szegmensben összesen 72.486 millió forint értékben.

Az INA Csoport Központ és egyéb szegmensében elszámolt értékvesztések

Az INA Központ és egyéb szegmensében is került értékvesztés elszámolásra összesen 9.632 millió forint értékben.

LÍZINGELT ESZKÖZÖK

A tárgyi eszközök tartalmazzák azon eszközöket, amelyeket pénzügyi lízing keretében vásárolt meg a Csoport:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Bruttó érték	7.334	7.415
Halmazott értékcsökkenés	-3.612	-3.540
Nettó érték	3.722	3.875

HITELFELVÉTELI KÖLTSÉGEK

A tárgyi eszközök bruttó értéke a minősített eszközök beruházása során felmerült hitelfelvételi költségeket is magában foglalja. A bruttó érték növekedéseként 2015 során 3.204 millió forint, míg 2014 során 5.139 millió forint hitelfelvételi költség került aktiválásra a tárgyi eszközökre. Az átlagos (árfolyamkülönbséget is magában foglaló) finanszírozási ráta 2015-ben 2,6%, míg 2014-ben 5,2% volt.

KORMÁNYZATI TÁMOGATÁSOK

A tárgyi eszközök 2015-ben 12.477 millió forint, míg 2014-ben 11.957 millió forint értékben tartalmaznak kormányzati támogatásokból finanszírozott eszközöket (lásd 25. jegyzet). Az összeg nagy részét az FGSZ egyes eszközei (melyeket részben a magyar-román és a magyar-horvát gázátadó megépítésére, valamint csomóponti átalakításokra megítélt európai uniós támogatásból finanszírozott), valamint a SLOVNAFT a.s. azon eszközei teszik ki, melyeket a szlovák állam finanszírozott annak érdekében, hogy vészhelyzet esetén állami szerveket lássanak el.

ZÁLOGJOGGAL TERHELT ESZKÖZÖK

A Csoportnak 2015. december 31-én 677 millió forint nettó értékben voltak zálogjoggal terhelt eszközei, amely a Tisza-WTP Kft. által felvett hitelek biztosítékául szolgált. A zálogjoggal terhelt eszközök értéke 22.318 millió forint volt 2014. december 31-én, mely főleg a IES S.p.A. eszközeihez kapcsolódott.

6. BEFEKTETÉSEK KONSZOLIDÁLT LEÁNYVÁLLALATOKBAN ÉS KÖZÖS MEGÁLLAPODÁSOKBAN

TÁRSASÁG	ORSZÁG (BEJEGYZÉS/TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2015	TULAJDONI HÁNYAD 2014
Integrált leányvállalatok				
INA-Industrija nafte d.d.	Horvátország	Integrált olaj és gázipari társaság	49%	49%
Upstream				
Adriagas S.r.l.	Olaszország	Gázvezeték projekt társaság	49%	49%
CEGE Közép-európai Geotermikus Energia Termelő Zrt.	Magyarország	Geotermikus energiatermelés	100%	65%
CEGE Geotermikus Koncessziós Kft.	Magyarország	Geotermikus energiatermelés	100%	65%
CROPLIN, d.o.o.	Horvátország	Földgáz kereskedelem	49%	49%
EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
Hawasina GmbH	Svájc / Omán	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
INA Naftaplin International Exploration and Production Ltd	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	49%	49%
Kalegran B.V. ⁴	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	-
Kalegran Ltd.	Ciprus / Irak	Kutatás menedzsment / Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
KMSZ Koncessziós Kft. ⁴	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	-
Ménrót Kft.	Magyarország	Kutatás menedzsment	100%	100%
Karpinvest Kft.	Magyarország	Kutatás menedzsment	100%	100%
KS EP Investment B.V. (közös vezetésű vállalkozás)	Hollandia	Kutatás menedzsment	49%	49%
Karpovskiy Severniy LLP (közös vezetésű vállalkozás)	Kazahsztán	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	49%	49%
MH Oil and Gas BV.	Hollandia	Kutatás menedzsment	100%	100%
MK Oil and Gas BV. (közös vezetésű vállalkozás)	Hollandia	Kutatás menedzsment	51%	51%
BaiTex LLC	Oroszország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	51%	51%
MNS Oil and Gas B.V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL ENERGY UK Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOLGROWEST (I) Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOLGROWEST (II) Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL OPERATIONS UK Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL UK FACILITIES Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

TÁRSASÁG	ORSZÁG (BEJEGYZÉS / TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2015	TULAJDONI HÁNYAD 2014
MOL Cameroon B.V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL Central Asia Oil and Gas Co. B.V.	Hollandia / Szíria / Kazahsztán	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL (FED) Kazakhstan B. V. ⁴	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	-
MOL (FED) Kazakhstan B.V. Rep. Office ⁴	Kazahsztán	Kutatások finanszírozása	100%	-
MOL (FED) Kazakhstan B.V. BO	Kazahsztán	Kutatás menedzsment	100%	100%
Ural Group Ltd. (közös vezetésű vállalkozás)	Brit Virgin-szigetek	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	28%	28%
Ural Oil and Gas LLP (közös vezetésű vállalkozás)	Kazahsztán	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	28%	28%
MOL Group International Services B.V.	Hollandia	Pénzügyi és számviteli szolgáltatások	100%	100%
MOL (MV) Russia B.V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL Matjushkinskaya B.V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
Matjushkinskaya Vertical LLC	Oroszország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL Nordsjön B.V. ⁴	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	-
MOL Norge AS ⁴	Norvégia	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása	100%	-
MOL Pakistan Oil and Gas Co. B.V.	Hollandia / Pakisztán	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL-RUSS Ooo.	Oroszország	Management szolgáltatások	100%	100%
MOL West Oman B. V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
Panfora Oil and Gas S.r.l.	Románia	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
Platounko Investments Ltd.	Ciprus	Kutatások finanszírozása	100%	100%
Theatola Ltd.	Ciprus	Kutatás menedzsment	100%	100%
Greentrade Ltd.	Ciprus	Kutatás menedzsment	100%	100%
USI Ltd.	Ciprus	Kutatás menedzsment	100%	100%
Gas Midstream				
FGSZ Földgázszállító Zrt.	Magyarország	Földgáz szállítás	100%	100%

TÁRSASÁG	ORSZÁG (BEJEGYZÉS/TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2015	TULAJDONI HÁNYAD 2014
Downstream				
Dunai Gőzfejlesztő Kft.	Magyarország	Gőz-és forró víz szolgáltatása	100%	100%
Energopetrol d.d.	Bosznia és Hercegovina	Kiskereskedelem	50%	50%
Holdina (Guernsey) Ltd. ²	Egyesült Királyság	Kőolaj termékek kereskedelme	-	49%
Holdina d.o.o.	Bosznia és Hercegovina	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
IES S.p.A.	Olaszország	Kőolaj termékek feldolgozása és értékesítése	100%	100%
Batec S.r.l. ²	Olaszország	Bitumenek feldolgozása és értékesítése	-	100%
Greengas S.r.l. ¹	Olaszország	Hidrogén erőmű üzemeltetése	49%	49%
Nelsa S.r.l.	Olaszország	Kőolaj termékek kereskedelme	74%	74%
Nelsa Gas S.r.l. ⁴	Olaszország	Energia szolgáltatás	70%	70%
Panta Distribuzione S.r.l.	Olaszország	Kőolaj termékek kereskedelme	100%	100%
INA d.o.o.	Szerbia	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA BH d.d.	Bosznia és Hercegovina	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA BL d.o.o.	Bosznia és Hercegovina	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA Crna Gora d.o.o	Montenegró	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA Kosovo d.o.o	Koszovó	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	Horvátország	Kiskereskedelem	49%	49%
INA Maziva Ltd.	Horvátország	Kenőanyagok gyártása és kereskedelme	49%	49%
INA-Osijek – Petrol d.d. ⁵	Horvátország	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
Interina d.o.o. Ljubljana	Szlovénia	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
Leodium Investment Kft.	Magyarország	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Austria GmbH	Ausztria	Kenőanyagok és kőolajszármazékok nagykereskedelme	100%	100%
Roth Heizöle GmbH	Ausztria	Kőolaj termékek kereskedelme	100%	100%
MOL Commodity Trading Kft.	Magyarország	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MCT Slovakia s.r.o.	Szlovákia	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Germany GmbH	Németország	Kőolaj termékek kereskedelme	100%	100%
MOL-LUB Kft.	Magyarország	Kenőanyagok gyártása és kereskedelme	100%	100%
MOL-LUB Russ LLC	Oroszország	Kenőanyagok gyártása és kereskedelme	100%	100%
MOL Retail Holding Kft. ⁴	Magyarország	Ingatlankezelés	100%	-
MOL Kiskereskedelmi Ingatlan Kft. ⁴	Magyarország	Ingatlankezelés	100%	-
MOL Romania PP s.r.l.	Románia	Üzem- és kenőanyag kis- és nagykereskedelem	100%	100%

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

TÁRSASÁG	ORSZÁG (BEJEGYZÉS / TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2015	TULAJDONI HÁNYAD 2014
MOL Romania Downstream Investment B.V. ⁴	Hollandia	Befektetés menedzsment	100%	-
MOL Retail Comert s.r.l. ⁴	Románia	Kiskereskedelem	100%	-
MOL Serbia d.o.o.	Szerbia	Üzem- és kenőanyag kiskereskedelem	100%	100%
MOL Slovakia Downstream Investment B.V. ⁴	Hollandia	Befektetés menedzsment	100%	-
MOL Slovenia d.o.o.	Szlovénia	Üzem- és kenőanyag kiskereskedelem	100%	100%
Moltrans Kft.	Magyarország	Szállítási szolgáltatások	100%	100%
MOLTRADE-Mineralimpex Zrt.	Magyarország	Energetikai termékek importálása, exportálása	100%	100%
MOL CZ Downstream Investment B.V. ⁴	Hollandia	Befektetés menedzsment	100%	-
MOL Čerpací stanice s.r.o. ⁴	Csehország	Kiskereskedelem	100%	-
Pap Oil s.r.o.	Csehország	Kiskereskedelem	100%	100%
Slovnaft Ceska Republika s.r.o.	Csehország	Nagy- és kiskereskedelem	100%	100%
MOL Retail Česká s.r.o.	Csehország	Kiskereskedelem	100%	100%
MOL Ukraine LLC	Ukrajna	Nagy- és kiskereskedelem	100%	100%
MULTIPONT Program Zrt.	Magyarország	Reklámügynöki tevékenység	83%	83%
Petrol d.d.	Horvátország	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	41%
Polybit d.o.o. ²	Horvátország	Termelés és kereskedelem	-	49%
SLOVNAFT a.s.	Szlovákia	Kőolaj- és vegyipari termékek feldolgozása és értékesítése	99%	99%
CM European Power Slovakia s.r.o. ¹	Szlovákia	Termikus erőművek üzemeltetése	50%	50%
Slovnaft Polska S.A.	Lengyelország	Nagy- és kiskereskedelem	99%	99%
Slovnaft Retail s.r.o. ⁴	Szlovákia	Kiskereskedelem	99%	-
Slovnaft Trans a.s.	Szlovákia	Szállítási szolgáltatások	99%	99%
SWS s.r.o.	Szlovákia	Szállítást támogató szolgáltatások	51%	51%
VÚRUP a.s.	Szlovákia	Kutatás, fejlesztés	99%	99%
Zväz pre skladovanie zásob a.s.	Szlovákia	Nagy- és kiskereskedelem, raktározás	99%	99%
Terméktároló Zrt.	Magyarország	Kőolaj termékek tárolása	74%	74%
Tifon d.o.o.	Horvátország	Üzem- és kenőanyag kiskereskedelem	100%	100%
MOL Petrolkémia Zrt. (volt: TVK Nyrt.)	Magyarország	Vegyipari termelés és kereskedelem	100%	95%
Tisza-WTP Kft. ¹	Magyarország	Vízszolgáltatás nyújtás	0%	0%
TVK-Erőmű Kft.	Magyarország	Áramtermelés és nagykereskedelem	100%	25%
Központ és egyéb				
Croscos Naftni Servisi d.o.o.	Horvátország	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
CorteCros d.o.o.	Horvátország	Korrózió-védő termékek gyártása	29%	29%
Croscos B.V.	Hollandia	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Nordic Shipping Ltd.	Marshall-szigetek	Tengeri fűró- és termelő platformok működtetése	49%	49%
Croscos International d.o.o. (Szlovénia)	Szlovénia	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%

TÁRSASÁG	ORSZÁG (BEJEGYZÉS/TEVÉKENYSÉG HELYE)	TEVÉKENYSÉGI KÖR	TULAJDONI HÁNYAD 2015	TULAJDONI HÁNYAD 2014
Crosco International d.o.o. (Tuzla)	Bosznia és Hercegovina	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Crosco International Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Crosco S.A. DE C.V	Mexikó	Javítási, karbantartási munkák	49%	49%
Mideast Integrated Drilling & Well Services Co. LLC ³	Omán	Integrált fúrás és kiépítési szolgáltatás	-	24%
Rotary Zrt.	Magyarország	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Sea Horse Shipping Inc.	Marshall-szigetek	Tengeri fúró- és termelő platformok működtetése	49%	49%
Geoinform Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása	100%	100%
Hostin d.o.o.	Horvátország	Idegenforgalom	49%	49%
ITR d.o.o. ³	Horvátország	Gépkocsi kölcsönzés	-	49%
Magnolia Finance Ltd. ¹	Jersey	Pénzügyi szolgáltatások	0%	0%
MOL Cyprus Co. Ltd. (former: MOL Reinsurance Ltd.)	Ciprus	Biztosítási tevékenységek végzése	100%	100%
MOL Group Finance S.A.	Luxemburg	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Investment Kft.	Magyarország	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Magyarország Szolgáltató Központ ¹	Magyarország	Üzleti szolgáltatás	26%	-
MOL Csoportszintű Pénzügyi Szolgáltató Kft. ¹	Magyarország	Számviteli szolgáltatások	26%	-
MOL Magyarország HR Szolgáltató Kft. ¹	Magyarország	HR tevékenység	26%	-
MOL Magyarország Informatikai Szolgáltató Kft. ¹	Magyarország	IT szolgáltatások	26%	-
MOL Magyarország Pénzügyi Szolgáltató Kft. ¹	Magyarország	Számviteli szolgáltatások	26%	-
MOL Magyarország Társasági Szolgáltató Kft. ¹	Magyarország	Társasági szolgáltatások	26%	-
MOL Reinsurance Co. Ltd. ⁴	Írország	Biztosítási tevékenységek végzése	100%	-
MOL Vagyonkezelő Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
Petrolszolg Kft.	Magyarország	Javítási, karbantartási munkák	100%	100%
PLAVI TIM d.o.o. ⁴	Horvátország	IT szolgáltatások	49%	-
Slovnaft Montáže a opravy a.s.	Szlovákia	Javítási, karbantartási munkák	99%	99%
STSI integrirani tehnički servisi d.o.o.	Horvátország	Javítási, karbantartási munkák	49%	49%
Ticinum Kft.	Magyarország	Vagyonkezelés	100%	100%
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	Horvátország	Számviteli szolgáltatások	49%	49%
TVK Ingatlankezelő Kft.	Magyarország	Ingatlankezelés	100%	95%

1) Az „IFRS 10 – Konszolidált Pénzügyi Kimutatások” standard alapján konszolidálva

2) 2015-ben végelszámolva

3) 2015-ben beolvadt az STSI d.o.o. cégbe

4) 2015-től teljeskörűen konszolidálva

5) 2015-ben beolvadt az INA d.d. cégbe

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

7. ÜZLETI KOMBINÁCIÓK ÉS TRANZAKCIÓK KISEBBSÉGI TULAJDONOSOKKAL

AKVIZÍCIÓK 2015-BEN

A Csoport 2015-ben lezárta az ENI romániai, csehországi és szlovákiai DS üzletágainak megvásárlását, beleértve az Agip márkanév alatt futó kiskereskedelmi hálózatokat. Az akvizíció összesen 208 töltőállomást foglalt magában, 42-t Romániában, 125-öt Csehországban és 41-et Szlovákiában, valamint a nagykereskedelmi tevékenységet mindhárom ország esetében és a légiközlekedési üzemanyag üzletágot Csehországban és Szlovákiában is. Az ENI márkájú kenőanyagok és egyéb speciális anyagok nagykereskedelmi üzletága viszont nem képezte részét az akvizíciónak.

Ezzel az akvizícióval a Csoport tovább terjeszkedett a kelet-közép európai régióban. Ez a lépés nagyban hozzájárul a Csoport Downstream stratégiájának megvalósításához a kiskereskedelmi piaci részesedés, az országos lefedettség és a vevő bázis növelése tekintetében.

MEGVÁSÁROLT ENI LEÁNYVÁLLALATOK	TEVÉKENYSÉG HELYE	TEVÉKENYSÉGI KÖR	RÉSZESÉDÉS MEGSZERZÉSÉNEK IDŐPONTJA	TULAJDONI HÁNYAD (%)	FIZETETT ELLENÉRTÉK
MOL Čerpací stanice s.r.o.	Csehország	Kiskereskedelem	2015. júl. 31.	100%	
Slovnaft Retail s.r.o.	Szlovákia	Kiskereskedelem	2015. júl. 31.	100%	50.246
MOL Retail Comert s.r.l.	Románia	Kiskereskedelem	2015. febr. 02.	100%	

Az eszközök és kötelezettségek valós értékei a következők:

	MEGSZERZÉSKORI VALÓS ÉRTÉK
	millió forint
Forgóeszközök	
Készletek	3.622
Vevő és egyéb követelések	5.915
Egyéb forgóeszközök	974
Előre fizetett adók	39
Pénzeszközök	3.105
Befektetett eszközök	
Immateriális javak	406
Tárgyi eszközök	33.741
Halasztott adó követelések	13.612
Egyéb befektetett eszközök	178
Rövid lejáratú kötelezettségek	
Szállítók	8.223
Adó és hozzájárulások	318
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	772
Hosszú lejáratú kötelezettségek	
Hosszú lejáratú hitelek	229
Céltartalékok	862
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	521
Halasztott adó kötelezettségek	290
Megszerzett nettó eszközök	50.377
Nettó pénzkirámlás leányvállalat megszerzésekor	
Fizetett ellenérték	50.246
csökkentve: megszerzett pénzeszközök egyenlege	-3.105
Nettó pénzkirámlás az akvizíció során	47.141

A fizetett ellenérték és a megszerzett nettó eszközök valós értéke közötti különbség nem volt materiális, ezért az a megszerzett nettó eszközök valós értékéhez lett allokálva.

A megszerzett vállalatok az akvizíció és a mérlegfordulónap közötti időszakban a következő nettó árbevétellel és időszaki adózás utáni veszteséggel / nyereséggel járultak hozzá a a Csoport tárgyévi konszolidált eredményéhez:

MEGVÁSÁROLT ENYVÁLLALATOK	NETTÓ ÁRBEVÉTEL	IDŐSZAK NYERESÉGE/ (VESZTESÉGE)
	millió forint	millió forint
MOL Čerpací stanice s.r.o.		
Slovnaft Retail s.r.o.	50 472	694
MOL Retail Comert s.r.l.		

Mivel a megszerzett vállalatok akvizíció előtti nettó árbevételei és időszaki adózás utáni veszteségei / nyereségei nem a Csoport számviteli politikájával konzisztens számviteli elvek alapján kerültek kimutatásra, ezért a Csoport csak az akvizíció utáni értékeket teszi közzé.

AKVIZÍCIÓK 2014-BEN

MOL Retail Ceska Republica s.r.o.

2015 során a Csoport felülvizsgálta a 2014. decemberben megszerzett nettó eszközök valós értékét. A felülvizsgálat során a Csoport nem azonosított materiális különbségeket a 2014-ben kimutatott valós értékekhez képest.

8. ÉRTÉKESÍTÉSEK

2015 során nem történt jelentős leányvállalat értékesítés.

9. JELENTŐS, RÉSZBEN TULAJDONOLT LEÁNYVÁLLALATOK

INA CSOPORT

Külső tulajdonosokra jutó tőkerészesedés aránya

NÉV	ORSZÁG (BEJEGYZÉS / TEVÉKENYSÉG HELYE)	2015	2014
INA-Industrija nafte d.d.	Horvátország	51%	51%

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Jelentős nem kontrollált befektetés felhalmozott egyenlege	317.206	378.960
Jelentős nem kontrollált befektetéshez kapcsolódó eredmény	-57.926	-18.089

Az INA Csoport összevont pénzügyi adatai az alábbiak szerint alakultak. Az adatok a Csoporton belüli tranzakciók kiszűrésének hatásait nem tartalmazzák.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

ÖSSZEFOGLALÓ JÖVEDELEMRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Összes működési bevétel	780.249	968.013
Összes működési költség	-934.922	-1.085.588
Pénzügyi eredmény	-17.171	-21.691
Adózás előtti eredmény	-171.844	-139.266
Nyereségadó	33.619	26.558
Nettó eredmény	-138.225	-112.708
Összes átfogó jövedelem	-113.763	-35.525
Külső tulajdonosokra jutó rész	-57.926	-18.089
Külső tulajdonosoknak fizetett osztalék	-3.147	-

ÖSSZEFOGLALÓ PÉNZÜGYI HELYZETRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Forgóeszközök	173.484	209.729
Befektetett Eszközök	920.541	1.056.239
	1.094.025	1.265.968
Rövid lejáratú kötelezettségek	-243.479	-281.439
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-227.573	-240.274
	-471.052	-521.713
Összes Saját Tőke	622.973	744.255
Anyavállalati részvényesek részesedése az eredményből	305.768	365.295
Külső tulajdonosok részesedése az eredményből	317.205	378.960
Non-controlling interests	317,205	378,960

ÖSSZEFOGLALÓ CASH-FLOW ADATOK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Üzleti tevékenységből származó nettó pénzáramlás	81.735	152.280
Befektetési tevékenység nettó pénzáramlása	-61.364	-59.484
Finanszírozási tevékenység nettó pénzáramlása	-26.571	-89.572
Pénzeszközök csökkenése (-) / növekedése	-6.200	3.224

MAGNOLIA FINANCE LTD.

Külső tulajdonosokra jutó tőkerészesedés aránya:

NÉV	ORSZÁG (BEJEGYZÉS/ TEVÉKENYSÉG HELYE)	2015	2014
Magnolia Finance Limited	Jersey	100%	100%

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Külső tulajdonosokra jutó saját tőke nyitó értéke	42.249	53.370
Változás (kupon és osztalék fizetések)	-10.492	-11.121
Külső tulajdonosokra jutó saját tőke záró értéke	31.757	42.249

2016. február 4-én a MOL Nyrt. tájékoztatta a tőkepiaci szereplőket, hogy 2016. március 20-i hatállyal felmondja a MOL Nyrt. és a Magnolia Ltd. között 2006. március 20-án megkötött swap szerződést és a szerződés alapján meghatározott piaci áron él a 6.007.479 db „A” sorozatú MOL törzsrészcégre vonatkozó vételi jogával.

10. BEFEKTETÉSEK TÁRSULT ÉS KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁSOKBAN

VÁLLALATNEVE	ORSZÁG	TEVÉKENYSÉG	TULAJDONI HÁNYAD 2015	TULAJDONI HÁNYAD 2014	BEFEKTETÉS NETTÓ ÉRTÉKE 2015	BEFEKTETÉS NETTÓ ÉRTÉKE 2014
					millió forint	millió forint
Befektetés társult vállalkozásokban						
Pearl Petroleum Ltd.	Irak	Gáz kutatás	10%	10%	152.313	134.839
MET Holding AG. (MET)	Magyarország	Földgáz kereskedelem	40%	40%	19.954	21.507
Mazzola & Bignardi S.r.l. ¹	Olaszország	Kiskereskedelem	0%	50%	-	1.838
Mazzola & Bignardi Commerciale S.r.l. ¹	Olaszország	Olajtermékek kereskedelme	0%	40%	-	1.184
Meroco a.s.	Szlovákia	Bio-dízel komponens gyártása (FAME)	25%	25%	762	886
Messer Slovnaft s.r.o	Szlovákia	Technológiai gáz termelése	49%	49%	719	715
Egyéb társult vállalkozások					163	441
Befektetés közös vezetésű vállalkozásokban						
CM European Power International B.V. ²	Hollandia	Erőmű befektetés menedzsment	50%	50%	-	-
JSR MOL Synthetic Rubber Zrt.	Magyarország	Szintetikus gumi gyártása	49%	49%	13.183	1.672
Rossi Biofuel Zrt.	Magyarország	Bio-üzemanyag komponens gyártása	25%	25%	2.875	2.694
Összesen					189.969	165.776

- 1) A MOL Csoport megvált a Mazzola & Bignardi társaságokban lévő befektetéseitől 2015-ben, a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásra gyakorolt jelentősebb hatás nélkül.
- 2) Teljes mértékben leírásra került

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

VÁLLALAT NEVE	ORSZÁG	TEVÉKENYSÉG	EREDMÉNY- HOZZÁJÁRULÁS 2015	EREDMÉNY- HOZZÁJÁRULÁS 2014
			millió forint	millió forint
Befektetés társult vállalkozásokban				
Pearl Petroleum Ltd.	Irak	Gáz kutatás	2.951	12.859
MET Holding AG. (MET)	Magyarország	Földgáz kereskedelem	1.969	6.825
Mazzola & Bignardi S.r.l.	Olaszország	Kiskereskedelem	-	185
Mazzola & Bignardi Commerciale S.r.l.	Olaszország	Olaj termékek kereskedelme	-	40
Meroco a.s.	Szlovákia	Bio-dízel komponens gyártása (FAME)	244	23
Messer Slovnaft s.r.o	Szlovákia	Technológiai gáz termelése	53	42
Egyéb társult vállalkozások			102	89
Befektetés közös vezetésű vállalkozásokban				
CM European Power International B.V.	Hollandia	Erőmű befektetés menedzsment	55	-1.794
JSR MOL Synthetic Rubber Zrt.	Magyarország	Szintetikus gumi gyártása	-213	-11
Rossi Biofuel Zrt.	Magyarország	Bio-üzemanyag komponens gyártása	612	644
Összesen			5.773	18.902

PEARL PETROLEUM COMPANY LIMITED

A MOL 2009. május 15-én megállapodást írt alá, melynek keretében 10%-os részesedést vásárolt a Pearl Petroleum Company Limited-ben (Pearl) a Crescent Petroleum-től és a Dana Gas PJSC-től. A Pearl az Irak Kurdisztáni Régiójában található Khor Mor és Chemchemical gáz- és kondenzátum mezők valamennyi jogának tulajdonosa. Mivel a részvényesi szerződés szerint a MOL-nak jelentős befolyása van a Pearl működésére, a társaság társult vállalatnak minősül és equity módszerrel kerül konszolidálásra.

2015. december 31-én a Csoport részesedése a Pearl társaságban (10%) a következők szerint alakult:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
A Társult vállalkozás pénzügyi helyzetére vonatkozó kimutatás		
Befektetett eszközök	196.722	178.672
Forgóeszközök	608.385	528.110
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-65.498	-64.286
Rövid lejáratú kötelezettségek	-25.286	-25.312
Nettó eszközérték	714.323	617.184
Csoport tulajdoni részaránya	10%	10%
Csoportra jutó eszközérték	71.432	61.718
Eszközre jutó felértékelés	80.880	73.121
Befektetés könyv szerinti értéke	152.312	134.839
A Társult vállalkozás jövedelmére vonatkozó kimutatás		
Értékesítés árbevétele	99.782	143.849
Üzemi eredmény	-52.394	121.967
Tulajdonosokra jutó nettó eredmény	29.505	128.589
Csoportra jutó eredmény	2.951	12.859

A Csoportnak a Pearl-ben birtokolt részesedését bemutató pénzügyi adatai az IFRS szabályai alapján készültek.

MET HOLDING AG. (MET)

2015. december 31-én a Csoport részesedése a MET-ben (40%) a következők szerint alakult:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
A Társult vállalkozás pénzügyi helyzetére vonatkozó kimutatás		
Befektetett eszközök	11.759	12.988
Forgóeszközök	232.478	208.442
Hosszú lejáratú kötelezettségek	5.407	3.951
Rövid lejáratú kötelezettségek	186.595	160.346
Nettó eszközérték	52.235	57.133
Csoport tulajdoni részaránya	40%	40%
Befektetés könyv szerinti értéke	19.954	21.507
A Társult vállalkozás jövedelmére vonatkozó kimutatás		
Értékesítés árbevétele	986.503	1.115.344
Üzemi eredmény	8.411	17.412
Tulajdonosokra jutó nettó eredmény	4.922	17.063
Csoportra jutó eredmény	1.969	6.825

A Csoport, a MET Csoportban való 40%-os tulajdonosi részesedése alapján 2015-ben 2.961 millió forint, 2014-ben pedig 4.887 millió forint osztalékot kapott.

A Csoportnak a MET-ben birtokolt részesedését bemutató fenti pénzügyi adatai az IFRS szabályai alapján készültek.

11. ÉRTÉKESÍTHETŐ BEFEKTETÉSEK

	BEFÉKTETÉS NETTÓ ÉRTÉKE 2015	BEFÉKTETÉS NETTÓ ÉRTÉKE 2014
	millió forint	millió forint
Jadranski Naftovod d.d. – tőzsdén jegyzett	21.835	17.021
Egyéb – tőzsdén nem jegyzett	6.268	3.775
Összesen	28.103	20.796

A MOL Csoport befektetése az adriai vezetékhálózatot üzemeltető Jadranski Naftovod d.d. (JANAF-ban) a JANAF részvényeinek 11,795%-át jelenti. A JANAF-ban meglévő részesedés értéke a részvényeknek a Zágrábi Értéktőzsdén jegyzett 2015. december 31-én érvényes árfolyama alapján került meghatározásra. Bizonyos, a fő tevékenységhez nem tartozó, tőzsdén nem jegyzett vállalatok tőkeinstrumentumaiban levő egyéb befektetések felhalmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken vannak nyilvánartva, mivel azok valós értékének meghatározása nem lehetséges.

12. EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Kötelezően tartandó készletek	28.532	30.832
Adott kölcsönök (lásd 33. jegyzet)	11.540	12.159
Beruházásokra adott előlegek	2.159	5.380
Bányajáradék	2.248	3.127
Immateriális javakra fizetett előleg	1.910	2.052
Hosszú távú bérletre előre fizetett összeg	1.668	1.548
Üzleti kombinációk vásárlására adott előleg	556	-
Tartós bankbetét	-	31.489
Egyéb	16.074	15.105
Összesen	64.687	101.692

A MOL Nyrt. 2014 júniusában 100 millió EUR összegű tartós bankbetétet kötött le 2 éves futamidőre, hat havi EURIBOR + 2,3% kamattal, mely lejárat előtt felbontásra került a partner opciója alapján, a hazai és nemzetközi pénzügyi kamatok jelentős változása miatt.

Az adott kölcsönök legnagyobb részét a Pearl Petroleum korábbi tulajdonosai által a társaságnak nyújtott 6.022 millió forint értékű kölcsön teszi ki (lásd 10. jegyzet), melyet a Pearl kutatás-fejlesztési tevékenysége finanszírozására kapott. A kölcsönnek piaci alapú (LIBOR + 2%) a kamata.

13. KÉSZLETEK

	2015 BEKERÜLÉSI ÉRTÉK	2015 NETTÓ REALIZÁL- HATÓ ÉRTÉK	2014 BEKERÜLÉSI ÉRTÉK	2014 NETTÓ REALIZÁL- HATÓ ÉRTÉK
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Félkész és késztermékek	199.817	188.982	252.103	229.694
Egyéb alapanyagok	76.175	55.139	72.409	55.531
Vásárolt kőolaj	69.941	63.095	67.133	55.137
Egyéb áruk	43.958	41.961	26.621	24.229
Összesen	389.891	349.177	418.266	364.591

2015-ben 15.611 millió forint értékvesztés került elszámolásra, főként az alapanyagokkal kapcsolatban, míg 2014-ben 25.907 millió forint.

14. VEVŐKÖVETELÉSEK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Vevőkövetelések	424.367	489.652
Kétes követelésekre képzett értékvesztés	-45.618	-38.667
Összesen	378.749	450.985

A vevőkövetelések nem kamatozóak és általában 30 napos futamidejűek.

A kétes vevőkövetelésekre képzett értékvesztés változása a következőképp alakult:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Nyitó egyenleg január 1-jén	38.667	36.203
Tárgyévi növekedés	13.696	13.937
Tárgyévi csökkenés (visszaírás)	-8.077	-13.386
Értékvesztés kivezetése	791	-2.234
Árfolyamkülönbözet	541	4.147
Záró egyenleg december 31-én	45.618	38.667

A megtérülő, de lejárt vevőkövetelések megoszlása 2015. és 2014. december 31-én az alábbi volt:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Nem esedékes és nem értékvesztett	333.215	398.771
Esedékes, de nem értékvesztett	45.534	52.214
90 napon belül	23.920	32.034
91 – 180 nap között	2.418	3.452
180 napon túli	19.196	16.728
Összesen	378.749	450.985

15. EGYÉB FORGÓESZKÖZÖK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Előre fizetett és visszaigényelhető adók és vámok (kivéve nyereségadók)	53.546	57.281
Nem fedezeti származékos ügyletek (lásd 33. jegyzet)	14.793	91
Fizetett előlegek	13.791	11.678
Kutatási partnerekkel szembeni követelések	13.737	16.845
Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek (lásd 33. jegyzet)	10.800	19.867
Előre fizetett költségek	7.179	5.614
Követelések lezárt származékos ügyletekből	6.532	8.369
Margining követelés	1.628	2.423
Adott kölcsönök rövid lejáratú része, nettó (lásd 33. jegyzet)	1.336	1.410
Letéti számlán lekötött összeg	750	1.348
Egyéb	13.875	19.326
Összesen	137.967	144.252

Az adott kölcsönökkel kapcsolatban 2015-ben 638 millió forint, 2014-ben pedig 11 millió forint értékvesztés került elszámolásra.

16. PÉNZESZKÖZÖK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Bankbetétek HUF-ban	16.762	29.130
Bankbetétek USD-ban	15.949	23.119
Bankbetétek EUR-ban	14.008	69.826
Bankbetétek CZK-ban	8.664	7.905
Bankbetétek HRK-ban	6.576	9.728
Bankbetétek RON-ban	2.174	5.893
Bankbetétek RUB-ben	346	1.410
Bankbetétek egyéb devizában	5.072	8.525
Rövid lejáratra lekötött betétek EUR-ban	26.375	12.785
Rövid lejáratra lekötött betétek PLN-ban	10.472	1.896
Rövid lejáratra lekötött betétek CZK-ban	10.429	-
Rövid lejáratra lekötött betétek USD-ban	7.555	23.323
Rövid lejáratra lekötött betétek HUF-ban	2.002	212
Rövid lejáratra lekötött betétek egyéb devizában	407	2.489
Készpénz forintban	12	1.301
Készpénz egyéb valutában	5.093	5.669
Készpénz egyenértékesek	318	532
Összesen	132.214	203.743

A különböző devizanemekben fennálló bankbetétek (betétzámlák) és rövid lejáratra lekötött betétek esetében a kamatok az alábbi tartományokban mozogtak:

	2015	2014
Betétzámlák		
EUR	0,00% - 0,25%	0,00% - 0,48%
USD	0,01% - 0,25%	0,01% - 0,25%
HUF	0,00% - 2,28%	0,55% - 2,63%
Rövid lejáratra lekötött betétek		
EUR	0,00% - 1,65%	0,01% - 2,70%
USD	0,03% - 2,08%	0,03% - 2,00%
HUF	0,10% - 2,35%	0,60% - 3,30%

17. JEGYZETT TŐKE

A kibocsátott részvények számában nem történt változás 2015-ben. A MOL Nyrt. jegyzett tőkéje 2015. december 31-én 104.519 millió forint volt, amely 104.518.484 darab „A” sorozatú, egy darab „B” sorozatú és 578 darab „C” sorozatú részvényből állt. A kinnlévő jegyzett tőke összege 2015. december 31-én 79.241 millió forint, míg 2014. december 31-én 79.229 millió forint volt.

Az „A” sorozatú törzsrészvények 1.000 forint névértékűek, a „C” sorozatú törzsrészvények 1.001 forint névértékűek. Minden 1.000 forint, azaz egyezer forint névértékű „A” sorozatú részvény egy szavazatra, illetve minden 1.001 forint, azaz egyezeregy forint névértékű „C” sorozatú részvény egy egész egyezred szavazatra jogosít, kivéve az alábbiakat. Az Alapszabálynak megfelelően egy részvényes vagy részvényesi csoport sem gyakorolhatja a szavazati jogok több, mint 10%-át, kivéve a Társaság megbízásából a Társaság részvényeit vagy azokat megtestesítő értékpapírokat kezelő letét- és értékpapír-kezelőt.

A „B” sorozatú részvény, névre szóló, 1.000 forint névértékű, Alapszabályban meghatározott szavazatszámossági jogokat biztosító részvény. A „B” sorozatú részvény tulajdonosa a magyar állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt. A „B” sorozatú részvény névértékének megfelelően egy szavazatra jogosít. A „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges az Alapszabály 12.4 Cikkelye alapján a következő ügyekhez: a „B” sorozatú részvényt kapcsolatos adatok megváltoztatása, szavazati jogok és részvényesi csoportok meghatározása, a közgyűlésen minősített többséget igénylő döntések listája, továbbá ezen 12.4 Cikkely módosítása. Továbbá, azon határozati javaslat elfogadásához, amelyet az Igazgatóság nem támogat, a „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges az alábbi kérdésekben: az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság tagjai valamint a könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása, az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés, illetve az Alapszabály egyes pontjainak módosítása.

Az Igazgatóság az Alapszabály 17.D Cikkelyének felhatalmazása alapján 2019. április 23-ig jogosult az alaptőkét, a Gazdasági Társaságról szóló törvényi szabályozás adta kereteken belül, bármely választott módon, egy vagy több részletben felemelni, de az alaptőke felemelésének mértéke összesen nem haladhatja meg a 30.000.000.000, azaz harminc milliárd forintot.

SAJÁT RÉSZVÉNY TRANZAKCIÓK

ING opciós szerződések

A MOL és az ING Bank N.V. („ING”) között 2013. november 22-én létrejött 5.220.000 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvényre vonatkozó opciós szerződés alapján fennálló opciós jogok valamennyi részvény vonatkozásában 2014. november 27-én pénzbeli teljesítéssel elszámolásra kerültek. A kötési árfolyam 47,4444 EUR volt részvényenként.

Egyidejűleg a MOL és az ING 2014. november 24-én részvény opciós szerződést kötött, melynek eredményeként a MOL amerikai típusú vételi opció, az ING pedig európai típusú eladási opció jogosultjává vált 5.220.000 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvény vonatkozásában. Az opciós jogok valamennyi részvény vonatkozásában 2015. november 27-én pénzbeli teljesítéssel elszámolásra kerültek. A kötési árfolyam 49,2122 USD volt részvényenként.

A MOL és az ING 2015. november 24-én részvény opciós szerződést kötött, melynek eredményeként a MOL amerikai típusú vételi opció, az ING pedig európai típusú eladási opció jogosultjává vált 5.220.000 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvény vonatkozásában. Mindkét opció lejáratá 1 év további plusz egy év hosszabbítási lehetőséggel. A vételi és eladási opció kötési árfolyama egyaránt 44,6825 EUR volt részvényenként.

Unicredit opciós szerződések

2013. december 23-án a MOL és az Unicredit Bank AG („Unicredit”) a 2013. február 7-én megkötött 4.080.496 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvényre („Részvény”) vonatkozó opciós szerződéseket, élve a hosszabbítás jogával, 2014. február 10-től kezdődő hatállyal 1 évre meghosszabbította. A 4.080.496 részvény vonatkozásában a MOL-nak továbbra is amerikai típusú vételi opciója, az UniCredit-nek pedig európai típusú eladási opciója volt. Mindkét opció lejáratá – a korábbi lejáratához viszonyítottan – 1 év volt, mely plusz 1 évre meghosszabbítható volt. A vételi és eladási opció kötési árfolyama a szerződés létrejöttékor 61,2700 EUR volt részvényenként, mely 2014 júniusában részvényenként 60,7569 euróra módosult. Az opciós jogok valamennyi részvény vonatkozásában 2015. február 13-án pénzbeli teljesítéssel elszámolásra kerültek.

2015. január 28-án a MOL és az Unicredit részvény adás-vételi szerződést kötött, melynek értelmében a MOL legfeljebb 1.300.000 darab Részvényt („Addicionális Részvények”) értékesít az Unicreditnek, az Unicredit pedig ugyanennyi darab Addicionális Részvényt vásárol a MOL-tól. Az értékesített MOL részvények darabszáma 1.300.000 darab lett.

Egyúttal a MOL és az Unicredit opciós szerződéseket kötött 2015. február 13-ai hatállyal legfeljebb 4.080.496 darab Részvényre és az Addicionális Részvényekre vonatkozóan. Az új opciós szerződés eredményeként a MOL amerikai típusú vételi opció, az Unicredit pedig európai típusú eladási opció jogosultjává vált 5.380.496 darab MOL részvény vonatkozásában 2015 február 13-án. Mindkét opció lejáratá 1 év, mely összesen 3 évre, évente meghosszabbítható. A vételi és eladási opció kötési árfolyama egyaránt 41,4376 USD volt részvényenként.

CA CIB opciós szerződések

A MOL és a Credit Agricole Corporate and Investment Bank („CA CIB”) 2013. december 3-án létrejött 2.129.666 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvényre vonatkozó opciós szerződés alapján fennálló opciós jogok valamennyi részvény vonatkozásában 2014. december 9-én pénzbeli teljesítéssel elszámolásra kerültek. A kötési árfolyam 44,9987 EUR részvényenként.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

Egyidejűleg a MOL és a CA CIB 2014. december 4-én részvény opciós szerződést kötött, melynek eredményeként a MOL amerikai típusú vételi opció, a CA CIB pedig európai típusú eladási opció jogosultjává vált 2.129.666 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvény vonatkozásában. Az opciós jogok valamennyi részvény vonatkozásában 2015. december 9-én pénzbeli teljesítéssel elszámolásra kerültek. A kötési árfolyam 46,3608 EUR volt részvényenként.

2015. december 7-én a MOL és a CA CIB részvény opciós szerződést kötött, melynek eredményeként a MOL amerikai típusú vételi opciók, a CA CIB pedig európai típusú eladási opciók jogosultjává vált 2.129.666 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvény vonatkozásában. Az opciók lejáratá 1 év. A vételi és eladási opciók kötési árfolyama egyaránt 44,1073 EUR volt részvényenként.

Mivel a felsorolt társaságok által birtokolt részvényekhez eladási opció kapcsolódik, ezért a konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban pénzügyi kötelezettséggént szerepelnek. A vételi vagy eladási opció lehívásakor a kapcsolódó kötelezettség kivezetésre kerül.

Részvényswap megállapodás az OTP-vel

2009. április 16-án a MOL és az OTP Bank Nyrt. („OTP”) az 5.010.501 darab MOL részvényre vonatkozó értékpapír kölcsönügyletet megszüntették. Ezzel egy időben a MOL és az OTP részvéncsere és részvényswap megállapodást kötött, amely alapján a MOL 24.000.000 db OTP törzsrészvény ellenében 5.010.501 db „A” sorozatú MOL törzsrészvényt ruházott át az OTP-re. A részvényswap-megállapodás eredeti lejáratá 2012. július 11. 2012 folyamán ez meghosszabbításra került 2017. július 11-ig, mely időpontig bármelyik fél kezdeményezheti az ügylet pénzbeli vagy fizikai elszámolását.

2015. december 31-én a részvényswap valós értéke 4.637 millió forint volt, mely derivatív kötelezettséggként került elszámolásra (lásd 33. jegyzet). 2014. december 31-én a részvényswap valós értéke 1.401 millió forint volt, mely derivatív kötelezettséggként került elszámolásra (lásd 33. jegyzet).

Értékpapírkölcsönzési ügylet megszüntetése és új ügylet megkötése

Az OTP-vel fennálló értékpapírkölcsönzési-keretszerződés alapján kötött, 371.301 db „A” sorozatú MOL törzsrészvény kölcsönzésére vonatkozó, egyedi értékpapír kölcsönszerződés 2014. május 23-án megszűnt és a részvények a MOL értékpapírszámláján jóváírásra kerültek. A jóváírt részvények a jegyzett tőke 0,36%-át képviselik.

A MOL az OTP-vel fennálló értékpapírkölcsönzési-keretszerződésben foglaltak szerint létrejött egyedi kölcsönszerződés alapján az OTP részére 371.301 db „A” sorozatú MOL részvényt adott kölcsön 2014. június 2-án.

Az OTP-vel fennálló értékpapírkölcsönzési-keretszerződés alapján kötött, 371.301 db „A” sorozatú MOL törzsrészvény kölcsönzésére vonatkozó, egyedi értékpapír kölcsönszerződés 2014. szeptember 4-én megszűnt és a részvények a MOL értékpapírszámláján jóváírásra kerültek.

Átváltható értékpapírok kibocsátása

A MOL 2006. március 13-án részvény adásvételi szerződést írt alá a tulajdonában lévő 6.007.479 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvény Magnolia Finance Limited („Magnolia”), Jersey-ben bejegyzett társaság részére történő értékesítéséről, mely ezáltal 5,58 %-os befolyást szerzett a MOL-ban.

A Magnolia 610 millió euró értékű, lejárat nélküli, átváltható értékpapírt („Átváltható Értékpapírok”) értékesített az Amerikai Egyesült Államokon, Japánon, Jersey-n, Kanadán, Magyarországon és Lengyelországon kívüli nemzetközi pénzügyi befektetők részére, amelyek 2011. március 20-a és 2016. március 12-e között („Átváltási Időszak”) „A” sorozatú MOL törzsrészvényekre válthatók át. Az Átváltható Értékpapírok kibocsátása névértéken történt, az első tíz évben utánuk fizetendő éves kamat mértéke 4,00%, értékesítésükre 26.670 forint/részvény átváltási árfolyam figyelembevételével került sor.

A MOL a saját részvények értékesítésével egyidejűleg megállapodott egy swap szerződés aláírásában a Magnolia-val, amely alapján a MOL-t az opciós jog gyakorlását megelőző meghatározott időszak forgalommal súlyozott átlagárán vételi jog illeti meg az összes vagy egyes MOL törzsrészvényekre, bizonyos korlátozott esetekben. Továbbá, amennyiben az Átváltható Értékpapírok tulajdonosai a fenti időszak alatt nem vagy nem teljes mértékben élnek átváltási jogukkal, az Átváltási Időszak végén, majd ezt követően negyedévenként, a MOL jogosult egy vételi opció keresztlül az átváltásra nem kerülő törzsrészvények megvásárlására. Amennyiben a Magnolia 2016 után az Átváltható Értékpapírok bevonásáról dönt és a MOL törzsrészvények bevonáskori piaci ára 101,54

EUR/részvénynél alacsonyabb lesz, a MOL megtéríti a különbözetet (lásd 35. jegyzet).

A MOL nem rendelkezik közvetlen vagy közvetett tulajdonosi részesedéssel vagy kontrollal a Magnolia-ban, de az IFRS szerinti beszámolójában konszolidálja a Magnoliát az „IFRS 10 – Konszolidált pénzügyi beszámoló” standarddal összhangban.

Az Átváltható Értékpapírok Magnolia által történő kibocsátása – a tranzakciós költségek levonása után – a külső tulajdonosokra jutó saját tőke összegét 121.164 millió forinttal növelte. A Magnolia által kibocsátott Átváltható Értékpapírok tulajdonosai részére 7.576 millió és 7.577 millió forint kamat került kifizetésre 2015-ben, illetve 2014-ban. Mindkét tranzakció közvetlenül a külső tulajdonosokra jutó saját tőke terhére került elszámolásra.

Az Átváltható Értékpapírok tulajdonosainak átváltási opciója Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként (lásd 21. jegyzet) került elszámolásra, melynek valós értékre történő átértékelése a jövedelemre vonatkozó kimutatásban jelenik meg. Az átváltási opció valós értéke a befektetés értékelés (piaci értékek) módszerével került meghatározásra és elsősorban a következő tényezők függvénye:

- Forintban kifejezett MOL tőzsdei részvényárfolyam
- HUF/EUR átváltási árfolyam
- MOL részvény árfolyam volatilitása (EUR bázison kalkulálva)
- A befektetők osztalék várákozása a MOL részvények tekintetében
- EUR bázisú kamatláb
- Hitelkockázati felár

Ezen származékos pénzügyi kötelezettség bekerüléskori valós értéke 37.453 millió forint volt. Az átváltási opció valós értéke 2015. december 31-én nulla, míg 2014. december 31-én 2.431 millió forint volt (lásd 21. és 33. jegyzet).

Az átváltási opció valós értékelésének eredményre gyakorolt hatása 2.431 millió forint és 601 millió forint nyereség volt 2015-ben, illetve 2014-ban, amelyek a pénzügyi műveletek bevételei között kerültek kimutatásra a mellékelt konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban.

A TÖRZS-, SAJÁT ÉS KIBOCSÁTHATÓ, KÖZVETLENÜL ÉS KÖZVETETTEN TULAJDONOLT RÉSZVÉNYEK SZÁMÁNAK VÁLTOZÁSAI:

„A” ÉS „B” SOROZATÚ RÉSZVÉNYEK	ÖSSZES KIBOCSÁTOTT RÉSZVÉNY DARABSZÁMA	VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNY DARABSZÁMA	VISSZAVÁSÁRLÁSI KÖTELEZETTSÉGGEL RENDELKEZŐ RÉSZVÉNYEK DARABSZÁMA	KINTLÉVŐ RÉSZVÉNYEK DARABSZÁMA	KIBOCSÁTHATÓ MAXIMÁLIS RÉSZVÉNY DARABSZÁM
2013. december 31.	104.518.485	-2.484.346	-22.819.443	79.214.696	134.519.063
Igazgatóság tagjainak juttatott részvények	-	13.500	-	13.500	-
Saját részvények visszavétele OTP Bank Nyrt.-től	-	-371.301	371.301	-	-
2014. december 31.	104.518.485	-2.842.147	-22.448.142	79.228.196	134.519.063
Igazgatóság tagjainak juttatott részvények	-	12.067	-	12.067	-
Unicredit Bank A.G.-vel kötött új részvény adás-vételi szerződés	-	1.300.000	-1.300.000	-	-
2015. december 31.	104.518.485	-1.530.080	-23.748.142	79.240.263	134.519.063

A kibocsátott „C” sorozatú törzsrészvények számában nem történt változás. Mind az 578 darab részvényt visszavásárolta a Társaság és a kibocsátható maximális részvény darabszám tartalmazza őket.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

18. OSZTALÉKOK

A 2014-es üzleti év eredményéből a 2015. áprilisában tartott Éves Rendes Közgyűlésen a tulajdonosok döntésének megfelelően 50.000 millió forint osztalék kifizetésére került sor, amely 485,49 forint osztalékot jelent részvényenként. Az osztalékfizetésre jogilag felhasználható tartalékok összege a Társaság egyedi beszámolója alapján 2015. december 31-én 1.256.239 millió forint, 2014. december 31-én pedig 1.496.794 millió forint volt.

19. HOSSZÚ LEJÁRATÚ HITELEK

	SÚLYOZOTT ÁTLAGOS KAMATLÁB 2015	SÚLYOZOTT ÁTLAGOS KAMATLÁB 2014	LEJÁRAT	2015	2014
	%	%		millió forint	millió forint
Biztosíték nélküli kötvények EUR-ban			2017	243.712	482.730
Eurobond 1	-	3,96		-	238.198
Eurobond 2	5,83	6,15		243.712	244.532
Biztosíték nélküli kötvények USD-ban	6,47	6,51	2019	144.933	130.422
Biztosíték nélküli bankhitelek USD-ban	2,63	3,39	2019 – 2022	51.637	72.492
Biztosíték nélküli bankhitelek EUR-ban	2,01	2,64	2018 – 2022	17.351	68.340
Biztosíték nélküli bankhitelek HUF-ban	2,69	4,58	2018	15.439	15.033
Biztosítékkal fedezett bankhitelek EUR-ban	0,86	0,83	2017	452	6.223
Pénzügyi lízing kötelezettség	5,17	5,91	2027 – 2034	3.105	3.240
Egyéb	1,39	0,28	2018 – 2020	11.707	3.227
Összesen				488.336	781.707
Hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú része				26.655	326.668
Összesen hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú rész nélkül				461.681	455.039
				2015	2014
				millió forint	millió forint
Lejárat 1-5 év között				459.042	440.853
Lejárat 5 éven túl				2.639	14.186
Összesen				461.681	455.039

BIZTOSÍTÉK NÉLKÜLI KÖTVÉNYEK

KIBOCSÁTÓ	PÉNZNEM	MENNYISÉG (MILLIÓ) EREDETI PÉNZNEMEN	MENNYI- SÉG (MILLIÓ FORINT)	FUTAMIDŐ (ÉV)	FORGA- LOMBA HOZATAL NAPJA	LEJÁRAT DÁTUMA	KUPON
MOL Nyrt.	EUR	750	234.840	7	2010. április 20.	2017. április 20.	5,875%
MOL Group Finan- ce S.A.	USD	500	143.315	7	2012. szept- ember 26.	2019. szept- ember 26.	6,250%

Kötvények euróban

A MOL Nyrt. 2010-ben kibocsátott egy fix kamatozású, 750 millió EUR névértékű kötvényt (Eurobond). A kötvény 2017. áprilisában jár le és éves 5,875% kamatot fizet.

Kötvények dollárban

A MOL Group Finance S.A (a MOL Nyrt. 100%-s leányvállalata) 500 millió USD értékben bocsátott ki fix kamatozású kötvényt, anyavállalati garanciával. A kötvény eredeti lejáratára 7 év (2019. szeptember), 6,250%-os kuponnal.

BIZTOSÍTÉKKAL NEM FEDEZETT BANKI HITELEK

Az INA 2015. évi hitel tranzakciója tovább erősítette a Csoport hiteleinek lejárat szerkezetét.

Az INA sikeresen előfinanszírozta az eredetileg 2016. áprilisi lejáratú 400 millió USD keretösszegű rulírozó hitelkeretét egy új 300 millió USD rulírozó hitelkerettel kihasználva a kedvező piaci környezetet. A hitelszerződés 3 éves futamidejű és további 1+1 évvel meghosszabbítható.

2015. augusztusában a Slovnaft törölte a nem használt 200 millió EUR keretösszegű rulírozó hitelkeret szerződését, amelyet 2013. decemberében kötött.

Következésképpen, a fő biztosíték nélküli rulírozó hitelkeretek a következők:

- MOL 1.000 millió EUR összegű többdevizás rulírozó hitelkerete
- MOL 1.550 millió USD összegű többdevizás rulírozó hitelkerete
- INA 300 millió USD összegű többdevizás rulírozó hitelkerete

A többoldalú intézményekkel kötött főbb hitelmegállapodások tekintetében, 2012. július 2-án került aláírásra egy 8,5 évre szóló, 150 millió USD hitel-megállapodás az Európai Újjáépítési és Befektetési Bankkal (EBRD), mely 2015-ben egy évvel meghosszabbításra került. A facilitásból a MOL a Slovnaft-csoport LDPE üzemét, valamint olefin üzemét újítja fel.

Az EBRD-vel ezen kívül az INA finomítóinak modernizálására 2010. szeptemberében megkötött egy 210 millió EUR értékű, 7 éves lejáratú kölcsönszerződést. Ennek a facilitásnak az árazását a Csoport kedvezően csökkenteni tudta 2014. decemberétől. 2015-ben a facilitás ICF Debt Pool része (50 millió EUR) visszafizetésre került és megszűnt.

BIZTOSÍTÉKKAL FEDEZETT BANKHITELEK

A biztosítékkal fedezett hitelek a speciális beruházási projektek finanszírozása céljából kerültek lehívásra és a hitellel finanszírozott eszközök adják a fedezetüket.

PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL EREDŐ KÖTELEZETTSÉGEK

A minimális lízingfizetések és pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek jelenértéke 2015. és 2014. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2015 MINIMÁ- LIS LÍZING- FIZETÉSEK	2015 PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL EREDŐ KÖTE- LEZETTSÉGEK JELENÉRTÉKE	2014 MINIMÁ- LIS LÍZING- FIZETÉSEK	2014 PÉNZÜGYI LÍZINGBŐL EREDŐ KÖTE- LEZETTSÉGEK JELENÉRTÉKE
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
1 éven belül esedékes	728	588	654	563
2-5 éven belül esedékes	1.476	1.044	1.710	1.289
5 éven túl esedékes	1.880	1.473	1.835	1.388
Minimális lízingfizetések összesen	4.084		4.199	
Finanszírozási költségek	-979		-959	
Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek jelenértéke	3.105	3.105	3.240	3.240

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

20. CÉLTARTALÉKOK VÁRHATÓ KÖTELEZETTSÉGEKRE

	KÖRNYEZET- VÉDELEM	LÉTSZÁM- LEÉPÍTÉS	HOSSZÚ TÁVÚ MUNKA- VÁLLALÓI JUTTATÁSOK	MEZŐ- FELHAGYÁS	PERES ÜGYEK	EGYÉB	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Egyenleg 2013. december 31.	71.533	15.260	17.664	198.372	18.713	36.589	358.131
Leányvállalat bevonása / eladása				55.731		723	56.454
Képzés és korábbi becslések felülvizsgálata	2.990	5.585	5.053	-4.079	6.167	-677	15.039
Kamathatás	2.032		757	6.795		1.049	10.633
Árfolyamkülönbözet	3.525	797	731	8.565	570	2.455	16.643
Felhasználás	-3.075	-7.470	-1.021	-111	-840	-6.488	-19.005
Egyenleg 2014. december 31.	77.005	14.172	23.184	265.273	24.610	33.651	437.895
Leányvállalat bevonása / eladása	-35	-54	-72		122	943	904
Képzés és korábbi becslé- sek felülvizsgálata	4.971	10.315	1.520	6.086	2.951	17.267	43.110
Kamathatás	2.018		676	7.492	30		10.216
Árfolyamkülönbözet	-238	-155	134	2.896	-34	2.428	5.031
Felhasználás	-4.503	-8.215	-3.776	-3.020	-2.461	-6.260	-28.235
Egyenleg 2015. december 31.	79.218	16.063	21.666	278.727	25.218	48.029	468.921
Rövid lejáratú rész 2014	4.757	3.814	2.199	380	15.909	17.644	44.703
Hosszú lejáratú rész 2014	72.248	10.358	20.985	264.893	8.701	16.007	393.192
Rövid lejáratú rész 2015	6.691	9.980	2.506	643	14.719	18.408	52.947
Hosszú lejáratú rész 2015	72.527	6.083	19.160	278.084	10.499	29.621	415.974

KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLTARTALÉK

2015. december 31-én 79.218 millió forint céltartalék szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a múltban keletkezett, elsősorban a talaj- és talajvíz szennyeződésekkel, veszélyes hulladékokkal (pl. savgyanta) kapcsolatos magyarországi, horvátországi, szlovákiai és olaszországi kötelezettségekre. A céltartalék meghatározásának alapjául a MOL belső, környezetvédelmi audit csoportja által készített felmérés szolgált. Az érték becslése a jelenleg ismert technológiák és mai árak alapján, kockázatokkal súlyozott cash flow meghatározásával történt, becsült kockázatmentes kamatlábbal diszkontálva. A 2015. december 31-i céltartalék állomány 22.631 millió forint értékben tartalmaz az INA Csoport akvizíciója során felvett olyan függő kötelezettségeket, melyek az INA meglévő környezetvédelmi kötelezettségein alapulnak, illetve további 15.818 millió forint környezetvédelmi függő kötelezettséget a IES akvizíciója kapcsán (lásd 34. jegyzet).

LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSI CÉLTARTALÉK

Folyamatos hatékonyság növelő projektek részeként a MOL Nyrt., a Slovnaft a.s., az INA d.d., az IES SpA és egyéb Csoport tagok a munkaerő további optimalizálásáról döntöttek. Mivel a menedzsment elkötelezett a változások mellett és az átalakítási tervet az érintetteknek kellően részletezett formában kommunikálta, a Csoport céltartalékot képzett azon költségek fedezetére, amely a jövőbeli fizetési kötelezettségek, kapcsolódó adók és járulékok adott időpontra vonatkozó nettó jelenértékének felelnek meg. A mantovai tevékenység átalakítása kapcsán az IES 9.145 millió forint értékű létszámleépítési céltartalékot képzett 2013-ban, amely 2015. december 31-re 4.867 millió forintra csökkent. 2015-ben az INA létszámleépítési programjára 9.804 millió céltartalékot képzett. A létszámleépítésre képzett céltartalék záró egyenlege 2015. év végén 16.063 millió forint, 2014. év végén pedig 14.172 millió forint volt.

MEZŐFELHAGYÁSI KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT CÉLTARTALÉK

2015. december 31-én a termelés befejezését követő becsült mező- és kútfelhagyási költségekkel kapcsolatosan megképzett céltartalék összege 278.727 millió forint volt. Ennek a költségnek körülbelül 5 %-a várhatóan 2016 és 2020 között merül fel, a fennmaradó 95 % pedig a 2021 és 2065 közötti időszakban. A céltartalék mértéke a vonatkozó jogszabályok jelenlegi értelmezése alapján, a jelenlegi árszinten került kiszámításra és a becsült kockázatmentes kamatlábbal lett diszkontálva. A termelés befejezése és az eredeti állapot helyreállítása során felmerülő kútlezárással és felszámolással kapcsolatos mezőfelhagyási tevékenység, külső erőforrások igénybevitelével kerül végrehajtásra. A vezetőség megítélése alapján a régióban ezen feladatokhoz elegendő kapacitás áll majd rendelkezésre. Az IAS 16 – Ingatlanok, gépek és berendezések standard alapján a megképzett céltartalék feltételeknek megfelelő része a vonatkozó mezők értékére került aktiválásra.

NYUGDÍJJUTTATÁSOKRA KÉPZETT CÉLTARTALÉK

2015. december 31-én a Csoport 21.666 millió forint céltartalékot képzett a jelenlegi munkavállalók jövőbeni nyugdíjazásakor fizetendő juttatások és a törzsgárda jutalmak becsült értékének fedezetére. A nyugdíjazásakor egy összegben járó juttatás kerül kifizetésre minden munkavállalónak. A MOL munkavállalók a szolgálati idejüktől függetlenül 3 havi juttatásban részesülnek a nyugdíjazáskori fizetésük alapján, a MOL Petrolkémia Zrt. és a Slovnaft munkavállalói azonban a szolgálati idő függvényében, a nyugdíjazáskori fizetésük alapján legfeljebb 2, illetve 7 havi juttatásban részesülnek nyugdíjazásakor. Az említett juttatásokon kívül Magyarországon a nyugdíjba vonuló munkavállalók jogosultak a Munka Törvénykönyve alapján meghatározott felmentési időre járó távolléti díjnak megfelelő juttatásra. A felmentési idő a munkában töltött időtől függően 1-3 hónap hosszúságú lehet. Külön kezelésű alap egyik esetben sem került kialakításra. A céltartalék mértékének meghatározása a kivetített jóváírási egység módszerének használatával, hivatalos statisztikai adatokat tükröző aktuáriusi és pénzügyi feltételezések figyelembe vételével történt, melyek a Csoport üzleti tervében szereplő feltételezésekkel összhangban állnak. Az alapvető aktuáriusi feltételezések szerint a diszkont ráta és a bérszínvonal emelkedése között hozzávetőleg 2%-os különbség van.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

	2015	2014
	millió forint	millió forint
A hosszútávú munkavállalói juttatási kötelezettség nettó jelenértéke az év elején	23.184	17.664
El nem számolt múltbéli szolgálat költségei az év elején	-	-
Egyenleg az év elején	23.184	17.664
Leányvállalat bevonásának / eladásának (-) hatása	-72	-
Múltbéli szolgálat elszámolt költsége	-666	936
Tárgyévre jutó szolgálat költsége	3.800	2.266
Kamathatás	676	757
Céltartalék felhasználás	-3.776	-1.021
Aktuáriusi nyereség (-) / veszteség nettó hatása	-1.614	1.851
melyből:		
Nyugdíjazási juttatás (Lásd 29. jegyzet)	-1.624	1.860
Törzsgárda juttatás	10	-9
Árfolyamkülönbözet	134	731
Egyenleg az év végén	21.666	23.184
A hosszútávú munkavállalói juttatási kötelezettség nettó jelenértéke az év végén	21.666	23.184

Az alábbi táblázat foglalja össze a tárgyévi juttatások nettó költségeinek elemeit, amelyek a jövedelemre vonatkozó kimutatásban a nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalékokra vonatkozóan személyi jellegű ráfordításként kerültek kimutatásra.

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Tárgyévre jutó szolgálat költségei	3.800	2.266
Aktuáriusi nyereség (-) / veszteség nettó hatása	10	-9
Múltbéli szolgálat elszámolt költsége	-666	936
Juttatások nettó költsége (lásd 26. jegyzet)	3.144	3.193

A következő táblázat bemutatja a nyugdíjjuttatások számításakor használt főbb pénzügyi és aktuáriusi változókat, becsléseket:

	2015	2014
Diszkont ráta %	2,0 - 3,7	2,0 - 3,7
Átlagos bérnövekedés %	0,0 - 2,0	0,0 - 2,0
Halálozási ráta (férfiak)	0,05 - 3,57	0,05 - 3,57
Halálozási ráta (nők)	0,02 - 1,53	0,02 - 1,53

Az aktuáriusi nyereségek (-) / veszteségek a következő tételekből álltak:

	NYUGDÍJAZÁSI JUTTATÁS		TÖRZSGÁRDA JUTTATÁS	
	2015	2014	2015	2014
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Demográfiai feltételezések változásából eredő aktuáriusi nyereség (-) / veszteség	-849	-	-520	-
Pénzügyi feltételezések változásából eredő aktuáriusi nyereség (-) / veszteség	86	189	-60	26
Tapasztalati módosításokból eredő aktuáriusi nyereség (-) / veszteség	-861	1.671	590	-35
Aktuáriusi nyereség (-) / veszteség összesen	-1.624	1.860	10	-9

PERES ÜGYEK ÉS EGYÉB CÉLTARTALÉKOK

A peres ügyek és egyéb céltartalékok a kibocsátási kvótákra, jogi követelésekre és egyéb jövőbeni pénzügyi kötelezettségekre képzett céltartalékok összegét tartalmazzák. 2015-ben 4.079 millió forint értékű céltartalék került megképzésre az afrikai upstream műveletekkel kapcsolatban és 3.994 millió forint a közel-keleti műveletekkel kapcsolatban. 2015. december 31-én a peres ügyek becsült költségére képzett céltartalék 25.218 millió forint volt. 2015-ben a MOL Csoport 4.427.304 kibocsátási kvótát kapott a magyar, horvát és szlovák hatóságoktól. A kibocsátási kvótákból összesen 6.380.111 tonna került felhasználásra 2015-ben. A kibocsátási kvóták hiányára képzett céltartalék 7.001 millió forintra nőtt 2015-ben. Ez az összeg 2014-ben 2.486 millió forint volt.

21. EGYÉB HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Kapott és elhatárolt költségvetési támogatások (lásd 22. és 25. jegyzet)	11.808	11.161
Tárgyi eszközök kiváltásáért kapott elhatárolt kompenzáció	4.902	4.626
Kapott és elhatárolt egyéb támogatások	3.734	3.741
Árfolyam kockázat cash flow fedezeti ügyletből eredő nettó kötelezettségek (lásd 33. jegyzet)	3.212	1.710
Állam felé fennálló kötelezettség eladott lakásokkal kapcsolatban	1.832	2.094
Munkavállalói lakásértékesítések halasztott bevétele	1.321	1.360
Kutatói partnerekkel szembeni szállítói kötelezettségek	1.095	129
Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott átváltható értékpapírokhoz kapcsolódó átváltási opció (lásd 17. és 33. jegyzet)	-	2.431
Árfolyam kockázat valós érték fedezeti ügyletből származó nettó kötelezettség (lásd 33. jegyzet)	-	208
Egyéb	2.729	1.177
Összesen	30.633	28.637

22. SZÁLLÍTÓK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Szállítók	367.933	441.653
Vételi és eladási opcióval eladott "A" részvények (lásd 32. és 33. jegyzet)	164.526	171.042
Fizetendő adók és hozzájárulások (kivéve nyereségadók)	152.457	170.239
Munkavállalókkal szembeni kötelezettségek	33.038	32.011
Származékos nem fedezeti ügyletekből eredő kötelezettségek (lásd 33. jegyzet – csak a rövid lejáratú rész)	16.222	3.285
Kutatói partnerekkel szembeni kötelezettség	16.297	15.749
Margining kötelezettség	11.622	1.500
Származékos fedezeti ügyletekből eredő kötelezettségek (lásd 33. jegyzet – csak a rövid lejáratú rész)	10.780	20.413
Fizetendő vámok	10.463	10.043
Alapügyletek negatív valós érték értékelési különbözete	9.991	33
Vevőktől kapott előlegek	8.909	16.160
Lezárt származékos ügyletekből eredő kötelezettség	8.246	5.430
Vevőknek fizetendő engedmények	5.917	5.783
Stratégiai készletezésért fizetendő díjak	4.243	7.019
Kapott pénzügyi biztosítékok, óvadékok	3.733	2.958
Egyéb halasztott bevételek	2.759	2.922
Fizetendő banki kamatok	833	2.042
Kapott és elhatárolt állami támogatások (éven belül esedékes) (lásd 25. jegyzet)	669	796
Bányajáradék visszatérítési igény miatti kötelezettség	-	35.226
Egyéb	28.563	25.434
Összesen	857.201	969.738

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A szállítói kötelezettségek nem kamatozó jellegűek és általában 30 napon belül kerülnek rendezésre. A fizetendő hozzájárulások főként bányajáradékból, társadalombiztosítási járulékból, általános forgalmi adóból és jövedéki adóból állnak. 2014-ben a 35.226 millió Ft bányajáradék kötelezettség, az Európa Tanács határozatának semmissé nyilvánításának következtében, a Magyar Kormány által visszatérített összeg. Mivel az Európa Tanács ez ellen az Európai Igazságügyi Bíróság Általános Bíróságánál fellebbezést nyújtott be, a visszatérített összeg egyéb kötelezettségként volt bemutatva (a kapcsolódó bevétel nem jelent meg az jövedelemre vonatkozó kimutatásban 2015-ig). A jogerős bírósági ítéletet követően 2015-ben ez a kötelezettség egyéb bevételként feloldásra került (lásd 25. jegyzet).

23. RÖVID LEJÁRATÚ HITELEK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Biztosíték nélküli bankhitelek EUR-ban	115.906	131.559
Biztosíték nélküli bankhitelek USD-ben	52.949	38.725
Biztosíték nélküli bankhitelek HRK-ban	5.884	5.905
Biztosíték nélküli bankhitelek PLN-ban	48	3.812
Biztosíték nélküli bankhitelek egyéb devizában	196	447
Egyéb	4.343	-
Rövid lejáratú hitelek összesen	179.326	180.448
Hosszú lejáratú hitelek éven belüli része	26.655	326.668
Összesen	205.981	507.116

24. ÁRBEVÉTEL TERMÉK CSOPORTONKÉNT

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Kőolaj termékek árbevétele	2.755.870	3.411.547
Vegyipari termékek árbevétele	660.273	678.786
Földgáz és gáztermékek árbevétele	286.788	355.959
Szolgáltatások árbevétele	205.608	214.762
Egyéb termékek árbevétele	118.899	96.132
Kőolaj értékesítés árbevétele	75.140	109.421
Összesen	4.102.578	4.866.607

25. EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Bányajáradék visszatérítés (lásd 22. jegyzet)	35.226	-
Átváltási tartalékok feloldása (kivonulásokkal kapcsolatban)	27.794	-
Kapott bírságok, késedelmi kamatok, kártérítések	3.702	5.050
Immateriális javak és tárgyi eszközök értékesítésének nyeresége	2.150	1.394
Nem fedezeti célú termékár ügyletek eredménye	2.072	-
Kapott támogatások	1.544	378
Leányvállalat értékesítésén realizált nyereség	1.301	12.679
Állami támogatás	1.074	827
Egyéb	12.137	6.270
Összesen	87.000	26.598

2015-ben néhány upstream licenz felmondásra került, ezért a kapcsolódó kumulált átváltási tartalékok feloldásra kerültek ezen tevékenységekre elszámolt értékvesztésekkel együtt (lásd 4. és 5. jegyzet). A leányvállalatok értékesítésén realizált nyereség 2014-ben 12.679 millió forint volt, amely a BaiTex LLC társaság 49 %-os részesedésének értékesítéséhez kapcsolódott.

KORMÁNYZATTÓL KAPOTT TÁMOGATÁSOK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Nyitó egyenleg január 1-jén	11.957	12.477
Tárgyévben kapott támogatások	1.617	52
Elhatárolt támogatások feloldása	-1.074	-827
Árfolyamkülönbözet	-23	255
Záró egyenleg december 31-én (lásd 5., 21. és 22. jegyzet)	12.477	11.957

26. SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Béreköltség	182.371	183.287
Társadalombiztosítási járulék	45.422	43.081
Egyéb személyi jellegű kifizetések	35.136	30.199
Tárgyévre jutó szolgálat és múltbéli szolgálat elszámolt költsége (lásd 20. jegyzet)	3.144	3.193
Részvényalapú juttatások költsége (lásd 38. jegyzet)	1.198	482
Összesen	267.271	260.242

27. EGYÉB MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Bányajáradékok	61.242	90.905
Egyéb szolgáltatások	37.563	32.368
Bérleti díjak	32.329	29.769
Stratégiai készletek tárolásáért fizetett díj	21.971	30.687
Adók és hozzájárulások	19.209	37.549
Tanácsadási díjak	13.965	9.493
Reklámköltségek	11.433	9.789
Követelések értékvesztése	9.302	3.596
Peres és egyéb ügyekre képzett céltartalékok (lásd 20. jegyzet)	8.758	-2.328
Biztosítási díjak	8.166	7.473
Adott támogatások	7.749	4.630
Vagyonvédelemmel kapcsolatos költségek	6.657	5.652
Tisztítási díjak	5.537	4.960
Környezetvédelmi céltartalék tárgyévi képzése	4.971	2.990
Bankköltségek	4.890	3.974
Térítésmentesen kapott kvótát meghaladó üvegházhatású gáz kibocsátás	4.582	1.372
Környezetvédelmi költségek, nettó	1.907	2.838
Fizetett bírságok, kötbérek, késedelmi kamatok, kártérítések (céltartalék feloldással együtt)	1.342	6.165
Mezőfelhagyási céltartalék	-7.645	-4.191
Egyéb	4.358	10.990
Összesen	258.286	288.681

A bányajáradék jelentős mértékű csökkenését a kőolaj árában bekövetkezett nagymértékű esés okozta. Az adók és hozzájárulások 2015. évi csökkenése szintén az alacsonyabb kőolaj árakhoz köthető, azok hatással voltak egyrészt az INA észak-adriai tevékenysége után fizetett nyereségadóra, illetve az oroszországi export vámok összegére is. A 2014. évi összehasonlító adatok ezen kívül tartalmaznak egy, az INA által a Horvát Adóhatóság felé történt, 4.737 millió forint összegű egyszeri adófizetési kötelezettséget is.

28. PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Kapott kamatok	7.858	10.788
Kapott osztalékok	5.155	4.107
Értékpapírok beváltásának realizált nyeresége	3.900	174
Átváltási opció valós érték értékelési különbözete (lásd 17. jegyzet)	2.431	601
Forgatási célú értékpapírok valós értékeléséből eredő nyereség	-	13.399
Devizás pénzeszközök nettó árfolyamnyeresége	-	5.945
Egyéb pénzügyi bevételek, nettó	428	286
Pénzügyi műveletek bevételei összesen	19.772	35.300
Fizetett kamatok	39.521	42.433
Devizás követelések és kötelezettségek árfolyamvesztesége, nettó	27.868	38.834
Devizahitelek árfolyamvesztesége	15.567	32.231
Céltartalékok kamata	10.175	10.633
Egyéb hitelezéshez kapcsolódó költségek	9.165	8.013
Származékos ügyletek nettó vesztesége	4.544	6.096
Devizás pénzeszközök nettó árfolyamvesztesége	815	-
Befektetések értékvesztése	-	465
Forgatási célú értékpapírok valós értékeléséből eredő veszteség	90	-
Egyéb pénzügyi ráfordítások, nettó	4.901	1.059
Pénzügyi műveletek ráfordításai összesen	112.646	139.764
Pénzügyi műveletek ráfordítása, nettó	92.874	104.464

A pénzügyi veszteség 11,6 milliárd forinttal csökkent 2015-ben az előző évhez képest, amelyet elsősorban az árfolyamveszteségek csökkenése okozott, ami a forint fő devizákkal szembeni romlásának volt köszönhető.

A csökkenő pénzügyi veszteséget részben ellensúlyozta a forgatási célú értékpapírokon 2014-ben elért nyereség (13,3 milliárd forint). A Csoport 2015-ben 3,9 milliárd forint nyereséget realizált értékpapírok beváltásán. A kamatok tekintetében, mind a bevételek, mind a ráfordítások csökkentek 2015-ben az előző évhez képest.

29. EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEM ELEMEI

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Külföldi társaságok forintosítása miatti átváltási különbözet adóval együtt		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	-17.419	136.150
Konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt nyereségek és veszteségek átsorolásának hatása	27.794	8.058
Nyereségadók	-	-
	10.375	144.208
Nettó befektetés-fedezeti ügyletek adóval együtt		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	-14.807	-48.658
Konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt nyereségek és veszteségek átsorolásának hatása	-	-
Nyereségadók	1.694	6.409
	-13.113	-42.249
Értékesíthető befektetett pénzügyi eszközök		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	4.851	5.985
Konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt nyereségek és veszteségek átsorolásának hatása	-	-
Nyereségadók	-970	-1.197
	3.881	4.788
Cash-flow fedezeti ügyletek		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	-6.693	-1.939
Konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt nyereségek és veszteségek átsorolásának hatása	-21.046	1.092
Készletek bekerülési értékében elszámolt nyereségek és veszteségek átsorolásának hatása	24.460	-1.864
Nyereségadók	143	623
	-3.136	-2.088
Nyugdíj céltartalék kötelezettség saját tőkében könyvelt aktuáriusi nyeresége / vesztesége		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán (lásd 20. jegyzet)	1.624	-1.860
Konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt nyereségek és veszteségek átsorolásának hatása	-	-
Nyereségadók	-376	319
	1.248	-1.541
Részesedés a társult vállalkozások átfogó jövedelméből		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	14.589	24.169
Konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt nyereségek és veszteségek átsorolásának hatása	-	-
Nyereségadók	-	-1
	14.589	24.168

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

30. NYERESÉGADÓ

A konszolidált beszámolóban 2015. december 31-én, illetve 2014. december 31-én jelentett jövedelemadók összetétele a következő:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Tárgyévi társasági adó és iparági nyereségadó	-19.731	-17.273
Helyi iparüzési adó és innovációs járulék	-14.568	-13.238
Halasztott adó	12.442	25.127
Nyereségadó ráfordítás (-) / bevétel	-21.857	-5.384

A Csoport által fizetendő jövedelemadót a csoportvállalatok egyedi beszámolóiban helyi szabályok szerint kimutatott adózás előtti eredményei alapján kell megállapítani.

TÁRSASÁGI ADÓ ÉS IPARÁGI NYERESÉGADÓK

A Magyarországon működő társaságok esetében a társasági adó kulcsa 500 millió forintot el nem érő adóalapig 10%, afelett 19% volt 2014-ben és 2015-ben is. Energiaellátó tevékenységből jövedelmet szerző cégek további 31%-os különadó megfizetésére kötelezettek 2013. január 1-jétől ezen tevékenységükből származó árbevétel arányos adózás előtti eredményük után.

A társasági adó kulcsa Szlovákiában 22% (2014-ben 22%), Horvátországban 20% (2014-ben 20%) volt.

Olaszországban a társasági adó kulcsa 2015-ben 31,4% volt, mely a 27,5%-os társasági adóból (IRES) és a 3,9%-os helyi adóból (IRAP) tevődik össze. (2014-ben az aggregált adókulcs 37,9% volt, melyből 27,5% a társasági adó, 6,5% az energiaszektor különadója és 3,9% a helyi adó). A 6,5%-os különadót az olasz Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek találta és hatályon kívül helyezte 2015 február 12-én. Az adó eltörlése nem bírt visszaható hatállyal.

Az Egyesült Királyságban az olaj és gáziparban működő cégekre 50%-os jövedelemadó volt alkalmazandó 2015-ben, mely 30%-os társasági adót és 20%-os kiegészítő hozzájárulást foglalt magában. A társasági adó általános kulcsa 2015. április 1-jétől változott 20%-ra (előtte 2015. március 31-ig 21% volt). A halasztott adó számításánál az elfogadott és megfelelően kihirdetett adókulcsváltozásokat kell figyelembe venni.

Norvégiában az olaj és gáziparban működő cégekre 27%-os társasági adó és 51%-os kiegészítő hozzájárulás (ún. "erőforrás bérleti díj") volt alkalmazandó 2015-ben. Mindkettő a kitermelési tevékenységből keletkező jövedelemre fizetendő. Norvégiában az Upstream szegmensben tevékenykedő vállalatok számára a tárgyévből a kutatási tevékenységük után felmerülő veszteség visszaigényelhető.

HELYI IPARÜZÉSI ADÓ

A helyi iparüzési adó a Magyarországon működő társaságok által a működési területük szerinti helyi önkormányzatnak fizetendő, árbevétel alapú adó. Az adóalap számításánál az árbevételből levonható az anyagköltség, az eladott áruk beszerzési értéke illetve közvetített szolgáltatások értéke. Az adókulcs mértéke önkormányzatonként 1-2% között változó a helyi szabályozásoktól függően.

Az egyéb átfogó jövedelemben kimutatott nyereségadókat az alábbi táblázat tartalmazza:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Egyéb átfogó jövedelemben kimutatott halasztott adó és nyereségadó:		
Nettó befektetés fedezeti ügyletek eredménye	1.694	6.409
Értékesíthető pénzügyi eszközök átértékelése	-970	-1.197
Cash flow fedezeti ügyleteként kezelt pénzügyi instrumentumok átértékelése	144	623
Nyugdíj céltartalék kötelezettség saját tőkében könyvelt aktuáriusi nyeresége /vesztesége	-376	319
Társult vállalkozások pénzügyi instrumentumainak átértékelése	-	-1
Összes egyéb átfogó jövedelemben kimutatott nyereségadó	492	6.153

A konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő halasztott adó egyenlege 2015. és 2014. december 31-én az alábbi tételekből áll:

	KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI HELYZETRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS		KONSZOLIDÁLT JÖVEDELEMRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS	
	2015	2014	2015	2014
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Nettó halasztott adóeszközök / kötelezettségek (-) levezetése				
Előző évek elhatárolt vesztesége	86.272	140.879	-68.993	30.065
Céltartalékok	112.237	45.584	66.702	4.442
Értékcsökkenés és amortizáció	-48.557	-106.168	61.988	-17.139
Üzleti kombináció során megszerzett eszközök valós értékelése	-53.509	-76.266	21.304	9.848
Hazai kőolaj- és földgáz kutatási és feltárási költségek elszámolásából származó eltérések	-14.033	-16.134	2.100	994
Finanszírozási költségek aktiválása	-5.811	-8.262	2.756	-507
Periodikus karbantartási költségek aktiválása	-2.835	-2.311	-523	624
Követelések értékvesztése	3.035	1.614	1.431	-172
Készletek értékeléséből adódó különbözet	3.898	2.795	-951	1.032
Csoporton belüli tranzakciók kiszűrése	-55.537	15.336	-70.769	-4.458
Pénzügyi instrumentumok átértékelése	7.052	3.075	3.526	-307
Árfolyam különbözetek	6.122	12.864	-6.666	-519
Egyéb	7.925	12.174	537	1.224
Halasztott társasági adórátfordítás (-) / bevétel			12.442	25.127
Nettó halasztott adóeszköz / kötelezettség (-)	46.258	25.180		
Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban bemutatva:				
Halasztott adóeszközök	113.467	75.000		
Halasztott adókötelezettségek	-67.209	-49.820		
Nettó halasztott adóeszköz / kötelezettség (-)	46.258	25.180		

A halasztott adóeszközök és kötelezettségek nettó állományában bekövetkezett változások elemzése:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Nettó halasztott adóeszköz / kötelezettség (-) január 1-jén	25.180	-10.299
Konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt	12.442	25.127
Közvetlenül a tőkében (egyéb átfogó jövedelemként) elszámolt	492	7.848
Leányvállalatok értékesítése	0	3.952
Leányvállalatok akvizíciója	10.886	1.157
Árfolyam különbözetek	-2.742	-2.605
Nettó halasztott adóeszköz / kötelezettség (-) december 31-én	46.258	25.180

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A csoporton belüli tranzakciók kiszűrésén keletkezett 55.537 millió forint halasztott adó kötelezettség főként a következő elemeket tartalmazza:

- az FGSZ Földgázszállító Zrt. gáz üzletágának kiszervezéséből származó nyereség halasztott adó hatása 2015. december 31-én 13.990 millió forint volt. Mivel ez a csoporton belüli nyereség megnövelte az eszközök adó szerinti értékét, de ez a nyereség a konszolidáció során kiszűrésre került, így ennek halasztott adó eszköz hatása jelentkezik;
- a MOL Nyrt. által a MOL Kiskereskedelmi Ingatlan Kft-nek eladott benzinkúthálózat halasztott adó hatása 6.792 millió forint volt. Mivel az ezen a tranzakción keletkezett csoporton belüli nyereség megnövelte az átadott eszközök adó szerinti értékét, de ez a nyereség a konszolidáció során eliminálásra került, így ennek halasztott adó eszköz hatása jelentkezik;
- a MOL Nyrt-hez kapcsolódó konszolidációs módosításoknak 2015. december 31-én 75.552 millió forint halasztott adó kötelezettség hatása volt.

Jelentős negatív adóalap keletkezett 2015-ben az INA és a MOL Nyrt. esetében, 40.238 millió forint és 115.139 millió forint értékben.

A magyarországi társasági adó törvény változása miatt a 2014-ig felhalmozott negatív adóalap 2025-ig, míg a 2015-ben és azután keletkezett negatív adóalap az azt következő 5 évben használható fel. A MOL Nyrt. tárgyévben keletkezett negatív adóalapjára nem képzett a MOL Csoport halasztott adó eszközt, mivel ezeknek a felhasználása a korábbi időszakokból felhalmozott negatív adóalapon felül a következő 5 évben kétséges.

Ezen kívül a 2014-ben megszerzett egyesült királyságbeli leányvállalatokban is jelentős fel nem használt negatív adóalap halmozódott fel 2014-ig, ami tovább nőtt 2015-ben is, azonban az erre a negatív adóalaphoz képzett halasztott adó eszköz 2015-ben kivezetésre került a jövőbeni megtérülésének bizonytalansága miatt.

A Csoport további tagjainál keletkezett elhatárolt negatív adóalaphoz származó halasztott adó eszközök sem kerültek elszámolásra, abban az esetben, ha bizonytalan azok megtérülése. Az ilyen negatív adóalap 2015. december 31-én a Csoportban összesen 493.345 millió forint.

A 2015. év végén fennálló, fel nem használt negatív adóalaphoz 589.609 millió forint 5 éven túl is felhasználható, vagy lejárat nélküli, 340.499 millió forint pedig 2016 és 2020 között használható fel.

A számviteli nyereség alapján számított és a tényleges adófizetési kötelezettség közötti különbség számszerű levezetését az alábbi táblázat mutatja be:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Adózás előtti eredmény a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban	-303.099	-45.482
Aktuális adókulcs alapján számított adófizetési kötelezettség (10%, 2014: 19%)	30.310	8.642
Adókedvezmények	2.775	2.646
Különadók és helyi iparüzési adó	-11.689	-12.058
Meg nem forduló eltérések	47.647	9.698
Eltérő adókulcsok hatása	32.550	17.739
Halasztott adó követeléseként el nem ismert veszteségek	-124.226	-60.394
Nem adózó bevételek	463	5.617
Elhatárolt negatív adóalap	313	22.726
Társasági adórátfordítás összesen -7%-os tényleges adókulccsal (2014-ben -12%)	-21.857	-5.384

31. EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY

Az egy részvényre jutó eredmény számításához a törzsrészesvények tulajdonosainak kiosztható eredményt csökkenteni kell az átváltható kötvények tulajdonosainak fizetett kamatokkal, majd osztani a forgalomban lévő részvények súlyozott átlagos darabszámával.

Az egy részvényre jutó hígított eredmény számításánál figyelembe vételre került a részvényre váltható lejárat nélküli értékpapírokban foglalt átváltási opció esetleges hígító hatása a kinnlevő részvények darabszámára, valamint az átváltási opció valós értékelésének hatása a részvényesekre jutó eredményre.

2015-ben, ahogy 2014-ben az egy részvényre jutó hígított eredmény megegyezik az egy részvényre jutó eredménnyel, mivel nincs hígító hatás az eredményen.

	EREDMÉNY (MILLIÓ FORINT)	FORGALOMBAN LEVŐ RÉSZVÉNYEK DARABSZÁMÁNAK SÚLYOZOTT ÁTLAGA	EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ NYERESÉG (FORINT)
Egy részvényre jutó eredmény 2014	-3.499	90.653.661	-39
Egy részvényre jutó hígított eredmény 2014	-3.499	90.653.661	-39
Egy részvényre jutó eredmény 2015	-264.130	91.813.076	-2.877
Egy részvényre jutó hígított eredmény 2015	-264.130	91.813.076	-2.877

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Anyavállalati részvényesek részesedése az eredményből	-256.554	4.078
Kamatfizetés a Magnolia által kibocsátott értékpapírok tulajdonosai részére (-)	-7.576	-7.577
Törzsrészvények tulajdonosainak kiosztható eredmény az egy részvényre jutó eredményhez	-264.130	-3.499
Kamatfizetés a Magnolia által kibocsátott értékpapírok tulajdonosai részére (+)	-	-
Átváltási opció valós értéke	-	-
Törzsrészvények tulajdonosainak kiosztható módosított eredmény az egy részvényre jutó hígított eredményhez	-264.130	-3.499

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Törzsrészvények darabszámának súlyozott átlaga az egy részvényre jutó eredményhez	91.813.076	90.653.661
Részvényre váltható lejárat nélküli értékpapírok súlyozott átlagos darabszámának hígító hatása	-	-
Törzsrészvények darabszámának módosított súlyozott átlaga az egy részvényre jutó hígított eredményhez	91.813.076	90.653.661

32. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉSI CÉLOK ÉS PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉSI POLITIKA

A pénzügyi kockázatkezelési feladatok a MOL Csoporton belül központosításra kerültek. A pénzügyi kockázati tényezők Csoport szinten kerülnek meghatározásra és mérésre egy Kockázattal Érték (Value-at-Risk, VaR) megközelítésre alapuló modell használatával. A felső vezetés részére negyedéves pénzügyi kockázati jelentés készül.

A kockázatkezelés általános megközelítése szerint a társaságot úgy kezeli, mint egy megfelelően kiegyensúlyozott portfóliót. A MOL a következő esetekben lép fel aktívan az árukitettség kezelése érdekében:

- Csoport szintű célok – pénzügyi mutatók és nagy összegű kifizetéssel járó tranzakciókkal kapcsolatos kitettségek kezelése.
- Divíziós célok – a normál üzletmenettől történő eltérések (pl.: tervezett finomítói leállások) esetén, a divízió cash flow-jának védelme a piaci árkockázatból fakadó kitettség ellen.

A MOL két lehetséges forgatókönyvet különböztet meg a tőkeáttétel szintjétől függően. A két különböző esetben a kockázatkezelés az alábbiakra fókuszál:

- Magas tőkeáttétel mellett a kockázatkezelés elsődleges célja a banki kovenánsok megsértése valószínűségének csökkentése, mivel a kovenánsok esetleges megsértése akadályozhatja a Csoport tevékenységének zavartalan finanszírozását.
- Alacsony tőkeáttétel esetén a kockázatkezelés fókuszja a részvényesi érték megóvása, a pénzköltési fegyelem erősítése, a kockázat alapú projekt kiválasztás segítségével.

A Csoport jelenleg alacsony tőkeáttételi státuszban van. 2015 december 31-én a Nettó adósság / EBITDA mutató 0,73 volt, míg a Nettó eladósodottság 20,6% volt.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A MOL Csoport csak az ISDA (International Swaps and Derivatives Association), illetve a magyar jog hatálya alá tartozó Magyar Piaci Kereskedelmi Keretszerződés szerint köt származékos ügyletet. A MOL Commodity Trading Kft. azért jött létre, hogy kőolaj és olajtermék fedezeti ügyleteket a MOL Csoport igényeinek megfelelően központilag kezelje, hogy optimalizálja a MOL Csoport széndioxid-kvóta pozícióját, illetve hogy menedzselje a Csoport árambeszerzését. A piaci- és hitelkockázat kontrollja érdekében kockázati limitek (Kockázatosított Érték (VaR) limit, partner limit, potenciális kitétség limit) kerültek megállapításra. A limiteknek való megfelelés napi szinten ellenőrzésre kerül.

FŐBB KITEJTTSÉGEK

A Csoport szintű kockázatkezelés meghatározza a főbb kockázati tényezőket és méri hatásukat a Csoport működési eredményére. A MOL Csoport a főbb kitejttségeket alulról építkező (bottom-up) modellezés segítségével kíséri figyelemmel. Ennek megfelelően legjelentősebb mértékben a gázolaj crack spread, a kőolaj ára és a benzin crack spread járul hozzá a cash flow volatilitásához. Az árfolyamok, az egyéb finomítói és vegyipari termékek árának cash flow volatilitásra gyakorolt hatása is jelentős.

TÖMEGÁRU ÁRKOCCÁZAT KEZELÉSE

A MOL-csoport, mint integrált olaj- és gázipari vállalat, mind eladóként, mind vásárlóként tömegáru árkockázatnak van kitéve. A főbb tömegáru kockázat a csoportszintű kitermelésnek megfelelő mértékű 'hosszú' kőolaj pozícióból, a feldolgozott termékmenyiségre vonatkozó 'hosszú' finomítói árrés pozícióból, illetve a 'hosszú' vegyipari árrés pozícióból származik.

A MOL fedezeti ügyleteket csak a fent említett Csoport szintű és a Divíziós célok érdekében köthet.

2015-ben a Csoport rövid lejáratú termékár csere ügyleteket kötött a tömegáru kockázat kezelése érdekében. A tranzakciók elsősorban a készletekhez kapcsolódó fedezeti ügyletek voltak, amelyeket a finomító normál üzletmenettől való eltérése (pl.: karbantartás/leállás) időszakában felmerülő ármozgásokhoz, kőolajbeszerzéshez, valamint egyéb kereskedelmi lehetőségek kiaknázásához kapcsolódóan kötöttek. A nyitott valós érték fedezeti ügyletekből adódóan 2015. december 31-én a Csoportnak 9.991 millió forint követelése és 2.636 millió forint kötelezettsége volt (lásd 33. jegyzet). A valós érték fedezeti ügyletekhez kapcsolódó alapügyletek valós értéke nettó 7.355 millió forint kötelezettség volt.

A 2014-as és 2015-es év során a Csoport termékár csere ügyleteket kötött jelentős mennyiségű, a 2014 és 2015 évre előrejelzett kőolaj beszerzésre és extra alacsony kéntartalmú dízel üzemanyag eladásra, azzal a gazdasági céllal, hogy kedvező crack spread szintet rögzítsen ezen termékeknél. A nyitott cash flow fedezeti ügyletek valós értéke 2015. december 31-én a kőolaj termékár csere ügyletek tekintetében 809 millió forint követelés (lásd 33. jegyzet) és gázolaj termékár csere ügyletek tekintetében 1.416 millió forint kötelezettség (lásd 33. jegyzet) volt, amely az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban a valós értékelési tartalékkal szemben került felvételre. Az ügyletek a következő években havonta kerülnek rendezésre.

A nyitott, nem fedezeti ügyletnek minősülő derivatív tranzakciók értéke 2015. december 31-én 14.367 millió forint követelés és 11.186 millió kötelezettség volt (lásd 33. jegyzet).

ÁRFOLYAMKOCCÁZAT KEZELÉSE

A Csoportnál nettó 'hosszú' dollár, euró, román lej, valamint 'rövid' forint, horvát kuna és orosz rubel cash flow kitétség jelentkezik.

Alacsony tőkeáttétel mellett a Csoport azon közgazdasági árfolyamkockázat-kezelési alapelvet alkalmazza, mely szerint az adósság-állomány deviza-összetétele a Csoport nettó működési cash flow pozícióját tükrözza ('természetes fedezés').

A Csoport deviza swap ügyleteket és egyéb deviza származékos ügyleteket alkalmaz hogy fedezze árfolyam kitétségét. 2015. december 31-én és 2014. december 31-én a Csoport nem rendelkezett nyitott deviza swap ügylettel. A deviza opciók valós értéke 297 millió forint volt 2015. december 31-én. 2014-ben nem volt nyitott deviza opció. A Csoport úgy döntött, hogy EUR/USD deviza határidős ügylettel fedezi az egyik kibocsátott kötvénye (Eurobond 2017) tekintetében a cash flow-k árfolyam kockázat miatt fellépő változásának kockázatát, valamint az USD-ben denominált külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetések árfolyamkockázatát. 2015. december 31-én az e fedezeti tranzakcióval kapcsolatos deviza határidős ügyletek valós értéke 6.723 millió forint kötelezettség volt (lásd 33. jegyzet).

A Csoport két hosszú távú (2017-ben és 2023-ban lejáró) nemzetközi földgázszállítási szerződéssel rendelkezik, melyek esetében az elszámolás SDR alapon történik. A szerződésben foglalt SDR alapú árkalkuláció az IAS 39 szerint egy SDR/USD swap beágyazott származékos ügyletnek minősül, mivel a Csoport szerint az USD-alapú árképzés szorosan kapcsolódik az alapszerződéshez.

Ez az ügylet az alapul szolgáló szerződéstől elkülönítésre került és cash flow fedezeti ügyleteként kerül kimutatásra. A beágyazott SDR cash flow fedezeti ügylet valós értéke 2015. december 31-én 3.212 millió forint nettó kötelezettség (2.602 millió forint halasztott adóval) (lásd 21. jegyzet). Ugyanezen érték 2014. december 31-én 1.710 millió forint nettó követelés volt (1.385 millió forint halasztott adóval). Az instrumentum valós értékének csökkenése az egyéb átfogó jövedelmek közt került elszámolásra.

Az INA olyan hosszú távú földgáz és kőolaj szállítási és tárolási szerződéseket kötött, melyek az IAS 39 szerinti beágyazott derivatívákat tartalmaznak. Ezek a beágyazott származékos ügyletek az alapul szolgáló szerződésektől elkülönítésre kerültek és valós érték fedezeti ügyletként kerültek kimutatásra. A beágyazott származékos ügyletek valós értéke 2015. december 31-én 13 millió forint kötelezettség (lásd 33. jegyzet), míg 2014. december 31-én ez az érték 577 millió forint kötelezettség volt.

2015. december 31-én a nem fedezeti deviza határidős ügyletek valós értéke 7 millió forint nettó kötelezettség volt, míg 2014. december 31-én nem volt nyitott deviza határidős ügylet (lásd 33. jegyzet).

2014 során, a Csoport euró alapú államkötvényeket vásárolt 207.658 millió forint névértékben. Az ügyletek összhangban állnak a Csoport kockázatkezelési politikájával, ugyanis a kötvények jelentős része 2015-ben járt le, így természetes fedezeti ügyletként szolgált a 2015 októberében lejárt, 750 millió eurós fix kamatozású kötvény tekintetében (a hosszú lejáratú kötelezettségekkel kapcsolatos részleteket lásd a 19. jegyzetben). A Csoport 2015. december 31-én 62.205 millió forint értékben birtokolt kötvényeket a kötelezettségek természetes fedezeteként (lásd 33. jegyzet).

KÜLFÖLDI ÉRDEKELTSÉGBEN LÉVŐ NETTÓ BEFEKTETÉSRE VONATKOZÓ FEDEZETI ÜGYLET

A Csoport hosszú lejáratú adósságának bizonyos elemei (522 millió USD és 478 millió EUR) fedezeti instrumentumként kerültek kijelölésre EUR-ban és USD-ban denominált külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetésekre vonatkozó fedezeti ügyletekben. Ezekkel a hitelekkel a Csoport külföldi befektetéseinek spot USD és EUR deviza átváltási kockázatainak való kitettsége került fedezésre. Az ezen hitelek átváltásakor keletkezett 12.708 millió Ft veszteség az egyéb átfogó jövedelem elemei közt a fedezett külföldi érdekeltség átváltásakor keletkezett nyereséggel szemben került kimutatásra.

A Csoport kijelölt határidős ügyleteket is (357 millió forint névértékben), amelyek az USD-ben denominált külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetések fedezeti ügyleteként szolgálnak (lásd Árfolyamkockázat kezelése rész). Az e határidős ügyletek valós értékeléséből származó veszteség 2.100 millió forint volt, amely az egyéb átfogó jövedelem elemei közt a fedezett külföldi érdekeltség átváltásakor keletkezett nyereséggel szemben került kimutatásra.

KAMATLÁBKOCKÁZAT KEZELÉSE

A MOL-csoport, mint energiaipari cég, kamatlábkockázatból adódó kitettsége limitált. A fix/változó kamatozású adósságot a Csoport Kockázatkezelés felügyeli és jelenti az Igazgatóság számára. A Csoport 750 millió EUR névértékű kibocsátott kötvénye 2015-ben lejárt, így a fix kamatozású kötelezettségek aránya jelentősen csökkent a teljes adósságállományon belül.

A Csoport a változó kamatozású hitelekből eredő kamatkockázat cash flow-ra gyakorolt hatásának fedezésére kamat swap ügyleteket köthet.

2015. december 31-én a Csoport adósságállományának 58,2%-a volt fix kamatozású, míg 2014. december 31-én ez 63,7% volt.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A FŐBB KITETTSÉGEK ÉRZÉKENYSÉG VIZSGÁLATA

A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a Csoport Kockázatkezelési Vezetése érzékenységi analízist készít. A Pénzügyi Kockázatkezelési Modellnek megfelelően a főbb érzékenységi mutatók a következők:

ÚJRABESZERZÉSI ÁRAKKAL BECSÜLT* ÜZLETI EREDMÉNYRE GYAKOROLT HATÁS

	2015	2014
	milliárd forint	milliárd forint
Brent kőolaj ára (+/- 10 USD/bbl változás; fix crack spreadek és vegyipari árrés esetén)		
Upstream	+32,2 / -31,6	+23,9 / -25,0
Downstream	-26,0 / +26,0	-19,0 / +19,0
Gáz Midstream	+2,6 / -2,6	+1,6 / -1,6
Árfolyam (+/- 15 HUF/USD változás; fix crack spreadek esetén)		
Upstream	-0,2 / +0,3	+20,2 / -20,2
Downstream	+17,8 / -17,8	+6,1 / -6,1
Gáz Midstream	+1,5 / -1,5	+1,6 / -1,6
Árfolyam (+/- 15 HUF/EUR változás; fix crack spreadek / célzott vegyipari árrés esetén)		
Upstream	+1,3 / -1,3	+0,2 / -0,1
Downstream	+26,8 / -26,8	+25,3 / -25,3
Finomítói árrés (+/- 1 USD/bbl változás)		
Downstream	+31,7 / -31,7	+26,8 / -26,8
Integrált vegyipari árrés (+/- 10 EUR/t változás)		
Downstream	+3,1 / -3,1	+2,4 / -2,4

* Az újrabeszerezési árakkal becsült üzleti eredményt és ezen eredménykategória számítási módszerét az IFRS nem szabályozza.

Egyéb kitettségek

HITELKOCKÁZAT

A Csoport számos ügyfélnek szállít termékeket vagy nyújt szolgáltatásokat. Figyelembe véve a szerződési volumeneket és a vevők hitelképességét, nem áll fenn jelentős hitelkockázat.

A vevők több szegmensbe kerültek besorolásra a jobb átláthatóság és a megfelelő diverzifikáció érdekében. Az egyes szegmensek eltérő jellemzői a hitelkockázat csökkentését szolgálják. Magasabb kockázati profilú szegmensekhez magasabb biztosítékkal rendelkező hitellimitek tartoznak. Biztosítékfajták tekintetében az óvadékok, bankgaranciák, akkreditívek és zálogjogok a preferáltak.

A Csoport kelet-közép európai régióban betöltött meghatározó szerepe miatt a vevők hozzávetőlegesen 70%-a is ebből a régióból származik, bár földrajzi szempontból meglehetősen diverzifikált a Csoport vevőportfóliója.

A Csoport szabályozása biztosítja, hogy csak megfelelő hitel történettel rendelkező vevőknek történik értékesítés és a hitelkitetés nem halad meg egy elfogadható mértéket.

Az egyedi hitellimitek a vevők külső és belső értékelése alapján kerülnek megállapításra. A már meglévő és a lehetséges vevőkről az információk ismert és megbízható hitelminősítőktől kerülnek beszerzésre. A kapott információk alapján történik a vevők belső értékelése, ahol az egyedi hitellimiteket előre meghatározott algoritmusok alakítják ki. A belső, részben automatikus értékelés összhangban van a legjobb nemzetközi módszerekkel, konzervatív hitelmenedzsment megközelítéssel. A vevői nemfizetésből fakadó kockázatok minél nagyobb mértékű diverzifikációja érdekében a Csoport hitelbiztosítási szolgáltatást is igénybe vesz.

Összetett szoftveres támogatás (SAP, CRM és Endur) segítségével biztosított a hitelkitetés, a hitel korlátok túllépése és lejárat, illetve a lejárt követeléseknek folyamatos nyomon követése. Amennyiben ilyen eset következik be, a szállítások azonnal leállításra kerülnek. Újraindításáról a döntést mind az üzleti, mind a pénzügyi oldalon csak a kijelölt vezető teheti meg. A szükséges vezetői szintű döntésekről a Csoport belső szabályzata rendelkezik.

LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT

A Csoport célja, hogy a likviditási kockázatot megfelelően kezelje, így a felmerülő likviditási igényt bankbetétekből, egyéb készpénz egyenértékesekből és megfelelő mennyiségű rendelkezésre tartott lehívható hitelkeretből biztosítsa. Emellett a napi operációban számos csoporton belüli cash-pool segítségével optimalizáljuk a többletlikviditást és a fellépő likviditási igényt.

A lehívható, fel nem használt, rendelkezésre tartott hitelkeret összege 2015. december 31-én a következő:

	2015
	millió forint
Hosszú lejáratú lehívható hitelkeret (vállalatfinanszírozási célra)	869.393
Rövid lejáratú lehívható hitelkeret	114.239
Összes lehívható hitelkeret	983.632

A jelenlegi bankhitel keretek kellő mértékű likviditást és pénzügyi rugalmasságot biztosítanak a Csoport számára.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A következő táblázat a Csoport pénzügyi instrumentumait tartalmazza lejárat szerinti bontásban 2015. és 2014. december 31-én a szerződés szerinti kifizetések nem diszkontált értéke alapján:

2015. DECEMBER 31.	ESEDÉKES	1 HÓNA-PONBELÜL ESEDÉKES	1-12 HÓNA-PONBELÜL ESEDÉKES	1-5 ÉVEN BELÜL ESEDÉKES	5 ÉVENTÚL	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Kamatkozó hitelek és kölcsönök:						
Pénzügyi lízingből származó kötelezettségek:			728	1.476	1.880	4.084
Változó kamatozású hosszú lejáratú banki hitelek:		3.294	12.743	64.986	10.046	91.069
Változó kamatozású egyéb hosszú lejáratú hitelek:						-
Változó kamatozású rövid lejáratú banki hitelek:		102.778	76.214			178.992
Változó kamatozású egyéb rövid lejáratú hitelek:						-
Fix kamatozású kötvények:			22.754	418.823		441.577
Egyéb:						-
Nem kamatozó hosszú lejáratú kötelezettségek:				1.133	620	1.753
Eladott „A” részvények eladási és vételi opcióval: (lásd 22. és 33. jegyzet)			164.526			164.526
Pénzügyi garanciákból eredő maximális kitettség	91					91
Származékos ügyletekből eredő kötelezettségek		885	14.564	14.773		30.222
Szállítók és egyéb kötelezettségek (eladási és vételi opcióval rendelkező eladott „A” részvények, adók és járulékok nélkül):	50.915	243.914	195.587			490.416
Összesen	51.006	350.871	487.116	501.191	12.546	1.402.730
2014. DECEMBER 31.	ESEDÉKES	1 HÓNA-PONBELÜL ESEDÉKES	1-12 HÓNA-PONBELÜL ESEDÉKES	1-5 ÉVEN BELÜL ESEDÉKES	5 ÉVENTÚL	ÖSSZESEN
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Kamatkozó hitelek és kölcsönök:						
Pénzügyi lízingből származó kötelezettségek:			654	1.710	1.835	4.199
Változó kamatozású hosszú lejáratú banki hitelek:		3.425	103.176	125.944	19.884	252.429
Változó kamatozású egyéb hosszú lejáratú hitelek:			1.722	1.126		2.848
Változó kamatozású rövid lejáratú banki hitelek:		98.845	78.135			176.980
Változó kamatozású egyéb rövid lejáratú hitelek:			1	45		46
Fix kamatozású kötvények:			267.292	425.873		693.165
Egyéb:						-
Nem kamatozó hosszú lejáratú kötelezettségek:			33	1.121		1.154
Eladott „A” részvények eladási és vételi opcióval: (lásd 22. és 33. jegyzet)			171.042			171.042
Pénzügyi garanciákból eredő maximális kitettség	107					107
Származékos ügyletekből eredő kötelezettségek		181	21.485	6.381		28.047
Szállítók és egyéb kötelezettségek (eladási és vételi opcióval rendelkező eladott „A” részvények, adók és járulékok nélkül):	61.377	311.774	201.687			574.838
Összesen	61.484	414.225	845.226	562.200	21.719	1.904.855

TŐKEKEZELÉS

A Csoport tőkekezelésének legfőbb célja a kedvező hitelbesorolás megtartása és a megfelelő pénzügyi mutatók biztosítása annak érdekében, hogy minél jobban támogassa az üzletmenetet és maximalizálja a Csoport részvényesi értékét.

A Csoport a mindenkor gazdasági körülményeknek megfelelően alakítja ki és szükség esetén változtatja a tőkeszerkezetét. Ennek eszközeként a Csoport változtathatja az osztalék kifizetés összegét, tőkét juttathat vissza a részvényeseknek vagy új részvényeket bocsáthat ki. A Csoport végezhet saját részvény tranzakciókat is ilyen célból (lásd 17. Jegyzet). Nem történt változás az ezzel kapcsolatos célkitűzésekben, politikában vagy eljárásokban a 2015, illetve 2014 során.

A Csoport a nettó eladósodottsági mutató alkalmazásával követi figyelemmel a tőkeszerkezet alakulását, amely a nettó adósság osztva a saját tőke és a nettó adósság összegével.

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Hosszú lejáratú kötelezettségek	461.681	455.039
Rövid lejáratú kötelezettségek	205.981	507.116
Csökkentve: Pénzeszközök és pénzgyenértékesek, valamint Értékpapírok	195.361	426.210
Nettó adósság	472.301	535.945
Anyavállalatra jutó saját tőke	1.456.769	1.749.745
Külső tulajdonosok részesedése	364.349	445.993
Saját tőke	1.821.118	2.195.738
Tőke és nettó adósság	2.293.419	2.731.683
Nettó eladósodottsági mutató (%)	20,6%	19,6%

33. PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a befektetések, az egyéb befektetett eszközök, a vevőkövetelések, az egyéb forgóeszközök, a pénzeszközök, a rövid és hosszú lejáratú hitelek, az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek, a szállítói és az egyéb kötelezettségek.

A származékos ügyletek az egyéb befektetett eszközök, az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek, az egyéb forgóeszközök, illetve a szállítók és egyéb kötelezettségek mérlegsorokon kerülnek bemutatásra. Az amortizált bekerülési értéken kimutatott fix kamatozású kötvény valós értéke piaci árakon alapul.

Az értékpapírok között EUR-ban denominált államkötvények vannak mindkét évre vonatkozólag.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

Pénzügyi instrumentumok fajtái és valós értéke a következő:

MILLIÓ FORINT	PÉNZÜGYIESZKÖZÖK	JEGYZET HIV.	KÖNYVSZERINTI ÉRTÉK					KÖNYVSZERINTI ÉRTÉK ÖSSZESEN	VALÓS ÉRTÉK ÖSSZESEN
			KERESKEDÉSI CÉLLAL TARTOTT	FEDEZETI ELSZ. ALATT LEVŐ DERIVATÍVÁK	LEJÁRATIG TARTOTT	KÖLCSÖNÖK ÉS KÖVE-TELÉSEK	ÉRTÉKESÍTHETŐ INSTR.		
			Ered-ménnyel szemben valósan ért.	fedezeti elsz.	amort. bek. ért.	amort. bek. ért.	Tőkével szemben valósan ért.		
2015									
	Tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések	11. jegyzet					28.103	28.103	28.103
	Értékpapírok		62.205				942	63.147	63.147
	Pénzeszközök és készpénzegyenértékesek	16. jegyzet				132.214		132.214	132.214
	Nem fedezeti származékos ügyletek	15. jegyzet	14.793					14.793	14.793
	Termékár ügyletek		14.367					14.367	14.367
	Deviza származékos ügyletek		334					334	334
	Egyéb származékos ügyletek		92					92	92
	Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	15. jegyzet		10.800				10.800	10.800
	Valós érték fedezeti termékár ügyletek			9.991				9.991	9.991
	Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		809				809	809
	Vevőkövetelések	14. jegyzet				378.749		378.749	378.749
	Adott kölcsönök	12.,15. jegyzet				12.876		12.876	12.876
	Tartós bankbetétek	12. jegyzet						-	-
	Egyéb forgóeszközök*	15. jegyzet				36.522		36.522	36.522

*(kivéve azon tételeket, amelyek nem pénzügyi instrumentumok)

MILLIÓ FORINT	PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	JEGYZET HIV.	KÖNYVSZERINTI ÉRTÉK					KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK ÖSSZESEN	VALÓS ÉRTÉK ÖSSZESEN
			KERESKEDÉSI CÉLLAL TARTOTT	FEDEZETI ELSZ. ALATT LEVŐ DERIVATÍVÁK	LEJÁRATIG TARTOTT	KÖLCSÖNÖK ÉS KÖVE TELÉSEK	ÉRTÉKESÍTHETŐ INSTR.		
			Ered-ménnyel szemben valósan ért.	fedezeti elsz.	amort. bek. ért.	amort. bek. ért.	Tőkével szemben valósan ért.		
2015									
	Tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések	11. jegyzet					20.796	20.796	20.796
	Értékpapírok		222.467					222.467	222.467
	Pénzeszközök és készpénzegyenértékesek	16. jegyzet				203.743		203.743	203.743
	Nem fedezeti származékos ügyletek	15. jegyzet	91					91	91
	Termékár ügyletek							-	-
	Deviza származékos ügyletek							-	-
	Egyéb származékos ügyletek		91					91	91
	Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	15. jegyzet		19.867				19.867	19.867
	Valós érték fedezeti termékár ügyletek							-	-
	Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		19.867				19.867	19.867
	Vevőkövetelések	14. jegyzet				450.985		450.985	450.985
	Adott kölcsönök	12.,15. jegyzet				13.569		13.569	13.569
	Tartós bankbetétek	12. jegyzet				31.489		31.489	31.489
	Egyéb forgóeszközök*	15. jegyzet				48.311		48.311	48.311

*(kivéve azon tételeket, amelyek nem pénzügyi instrumentumok)

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

MILLIÓ FORINT	PÉNZÜGYIESZKÖZÖK	JEGYZET HIV.	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK			KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK ÖSSZESEN	VALÓS ÉRTÉK ÖSSZESEN
			KERESKEDÉSI CÉLLAL TARTOTT	FEDEZETI ELSZ. ALATT LEVŐ DERIVATÍVÁK	KÖTELEZETTSÉGEK AMORT. BEK. ÉRTÉKEN		
			eredmény-nyel szem- ben valósan ért.	fedezeti elsz.	amort. bek. ért.		
2015							
	Nem fedezeti származékos ügyletek	22. jegyzet	16.222			16.222	16.222
	Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott átvált- ható értékpapírokhoz kapcsolódó átváltá- si opció	17., 21. jegyzet				-	-
	MOL-OTP részvényswap	17. jegyzet	4.637			4.637	4.637
	Termékár ügyletek		11.186			11.186	11.186
	Deviza származékos ügyletek		7			7	7
	Egyéb származékos ügyletek		392			392	392
	Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	22. jegyzet		14.000		14.000	14.000
	Valós érték fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		2.636		2.636	2.636
	Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		1.416		1.416	1.416
	Valós érték fedezeti deviza származékos ügyletek	32. jegyzet		13		13	13
	Deviza származékos ügyletek cash-flow fede- zeti és nettó befektetés fedezeti ügyletként (EUROBOND)	32. jegyzet		6.723		6.723	6.723
	Cash-flow fedezeti deviza származékos ügyletek	21. jegyzet		3.212		3.212	3.212
	Kamattal terhelt hitelek és kölcsönök	19., 23. jegyzet			655.955	655.955	655.955
	Nem kamatozó hosszú lejáratú kötelezettségek	19. jegyzet			11.707	11.707	11.707
	Eladott „A” részvények vételi és eladási opcióval	22. jegyzet			164.526	164.526	164.526
	Szállítók és egyéb kötelezettségek*	22. jegyzet			490.416	490.416	490.416

*(kivéve azon tételeket, amelyek nem pénzügyi instrumentumok)

MILLIÓ FORINT	PÉNZÜGYIESZKÖZÖK	JEGYZET HIV.	KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK			KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK ÖSSZESEN	VALÓS ÉRTÉK ÖSSZESEN
			KERESKEDÉSI CÉLLAL TARTOTT	FEDEZETI ELSZ. ALATT LEVŐ DERIVATÍVÁK	KÖTELEZETTSÉGEK AMORT. BEK. ÉRTÉKEN		
			eredmény-nyel szem-ben valósan ért.	fedezeti elsz.	amort. bek. ért.		
2015							
	Nem fedezeti származékos ügyletek	22. jegyzet	5.716			5.716	5.716
	Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott átváltható értékpapírokhoz kapcsolódó átváltási opció	17., 21. jegyzet	2.431			2.431	2.431
	MOL-OTP részvényswap	17. jegyzet	1.401			1.401	1.401
	Termékár ügyletek		1.491			1.491	1.491
	Deviza származékos ügyletek					-	-
	Egyéb származékos ügyletek		393			393	393
	Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	22. jegyzet		22.331		22.331	22.331
	Valós érték fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		1.990		1.990	1.990
	Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		18.054		18.054	18.054
	Valós érték fedezeti deviza származékos ügyletek	32. jegyzet		577		577	577
	Cash-flow fedezeti deviza származékos ügyletek	21. jegyzet		1.710		1.710	1.710
	Kamattal terhelt hitelek és kölcsönök	19., 23. jegyzet			958.927	958.927	958.927
	Nem kamatozó hosszú lejáratú kötelezettségek	19. jegyzet			3.227	3.227	3.227
	Eladott „A” részvények vételi és eladási opcióval	22. jegyzet			171.042	171.042	171.042
	Szállítók és egyéb kötelezettségek*	22. jegyzet			574.838	574.838	574.838

*(kivéve azon tételeket, amelyek nem pénzügyi instrumentumok)

A Csoport a valós értéken kimutatott pénzügyi instrumentumait egy 3 szintű hierarchia szerint sorolta be. Az értékelés során használt alapadatok alapján, a valós érték hierarchia a legmagasabb prioritással az azonos eszközök és kötelezettségek aktív piacokon jegyzett árait veszi figyelembe, legkisebb prioritással pedig nem hozzáférhető alapadatokat.

Az egyes szintek magyarázata a táblázatok alatt található.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

2015	JEGYZET HIV.	1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT	ÖSSZESEN
		millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Pénzügyi eszközök					
Eredménnyel szemben valóban ért. pénzügyi eszközök					
Értékpapírok			63.147		63.147
Nem fedezeti származékos ügyletek	15. jegyzet		14.793		14.793
Termékár ügyletek			14.367		14.367
Deviza származékos ügyletek			334		334
Egyéb származékos ügyletek			92		92
Fedezeti elsz. alatt levő derivatívák					
Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	15. jegyzet		10.800		10.800
Valós érték fedezeti termékár ügyletek			9.991		9.991
Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		809		809
Értékesíthető pénzügyi eszközök					
Tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések	11. jegyzet	21.835	6.268		28.103
Jegyzett részvények – Jadranski Naftovod d.d.		21.835			21.835
Nem jegyzett részvények			6.268		6.268
Pénzügyi kötelezettségek					
Eredménnyel szemben valóban ért. pénzügyi köt.					
Nem fedezeti származékos ügyletek	22. jegyzet		16.222		16.222
Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott átváltható értékpapírokhoz kapcsolódó átváltási opció	17.,21. jegyzet				-
MOL-OTP részvényswap	17. jegyzet		4.637		4.637
Termékár ügyletek			11.186		11.186
Deviza származékos ügyletek			7		7
Egyéb származékos ügyletek			392		392
Fedezeti elsz. alatt levő derivatívák					
Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	22. jegyzet		14.000		14.000
Valós érték fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		2.636		2.636
Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		1.416		1.416
Valós érték fedezeti deviza származékos ügyletek	32. jegyzet		13		13
Deviza származékos ügyletek cash-flow fedezeti és nettó befektetés fedezeti ügyletként (EUROBOND)	32. jegyzet		6.723		6.723
Cash-flow fedezeti deviza származékos ügyletek	21. jegyzet		3.212		3.212
Foreign exchange derivatives designated in cash-flow hedges	Note 21		3,212		3,212

2014	JEGYZET HIV.	1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT	ÖSSZESEN
		millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Pénzügyi eszközök					
Eredménnyel szemben valóban ért. pénzügyi eszközök					
Értékpapírok			222.467		222.467
Nem fedezeti származékos ügyletek	15. jegyzet		91		91
Termékár ügyletek			0		-
Deviza származékos ügyletek			0		-
Egyéb származékos ügyletek			91		91
Fedezeti elsz. alatt levő derivatívák					
Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	15. jegyzet		19.867		19.867
Valós érték fedezeti termékár ügyletek					-
Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		19.867		19.867
Értékesíthető pénzügyi eszközök					
Tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések	11. jegyzet	17.021	3.775		20.796
Jegyzett részvények – Jadranski Naftovod d.d.		17.021			17.021
Nem jegyzett részvények			3.775		3.775
Pénzügyi kötelezettségek					
Eredménnyel szemben valóban ért. pénzügyi köt.					
Nem fedezeti származékos ügyletek	22. jegyzet		5.716		5.716
Magnolia Finance Ltd. által kibocsátott átvált- ható értékpapírokhoz kapcsolódó átváltá- si opció	17., 21. jegyzet		2.431		2.431
MOL-OTP részvényswap	17. jegyzet		1.401		1.401
Termékár ügyletek			1.491		1.491
Deviza származékos ügyletek					-
Egyéb származékos ügyletek			393		393
Fedezeti elsz. alatt levő derivatívák					
Fedezeti elszámolás alatt levő származékos ügyletek	22. jegyzet		22.331		22.331
Valós érték fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		1.990		1.990
Cash-flow fedezeti termékár ügyletek	32. jegyzet		18.054		18.054
Valós érték fedezeti deviza származékos ügyletek	32. jegyzet		577		577
Cash-flow fedezeti deviza származékos ügyletek	21. jegyzet		1.710		1.710

A pénzügyi instrumentumok valós értéke az az összeg, amelyért egy eszköz eladható vagy egy kötelezettség rendezhető egy szokásos piaci feltételeknek megfelelően kötött ügylet keretében, az üzletkötési szándékukat kinyilvánított felek között, az értéke-
lési napon.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A Csoport a pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározására és bemutatására a következő hierarchiát használja értékelési technikáinként:

- 1 szint: a beazonosítható eszközök és kötelezettségek aktív piacokon jegyzett ára. A JANAF d.d.-ben lévő részesedés értéke a Zágrábi Tőzsdén jegyzett 2014. december 31-én érvényes piaci ár alapján lett meghatározva.
- 2. szint: egyéb technikák, amelyekhez minden olyan alapadat, mely jelentős hatással van a valós értékre, közvetlenül vagy közvetve hozzáférhető. A Csoport számos külső partnerrel, főként pénzügyi intézményekkel köt származékos ügyleteket. A közvetlenül vagy közvetetten megfigyelhető adatokat felhasználó modellekkel értékelt ügyletek nagy része termékár kockázatot fedező ügylet. A származékos termékár ügyletek értékelésére alkalmazott technikák között a forward, swap és opciós modellek a leggyakoribbak, melyek mark-to-market értékelésen alapulnak. A saját részvény opciós ügyletek és részvény csere ügyletek értékelésére különböző opciós értékelési modelleket alkalmazunk (binomiális opció értékelési modell, Monte Carlo szimuláció). Az EUR-ban denominált államkötvények valós értékének megállapítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásán alapul.
- 3. szint: technikák, melyek olyan, piacon hozzá nem férhető alapadatokat alkalmaznak, amelyeknek jelentős hatása van a valós értékre.

34. MÉRLEGEN KÍVÜLI KÖTELEZETTSÉGEK

ADOTT GARANCIÁK

A MOL Csoporton kívüli felek részére vállalt garanciák összege 91 millió forint.

SZERZŐDÉSES ÉS BERUHÁZÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

A szerződéses és beruházási kötelezettségek értéke 2015. december 31-én 37.139 millió forint, amelyből 12.116 millió forint az INA szerződéses és beruházási kötelezettsége, 16.133 millió forint pedig a MOL Nyrt. kötelezettsége. További jelentős rész kapcsolódik a Slovnaft a.s. (1.916 millió forint) és a MOL Petrolkémia Zrt. (4.776 millió forint) új petrolkémiai üzemének beruházásához.

FÖLDGÁZVÁSÁRLÁSI KÖTELEZETTSÉG, TAKE OR PAY (TOP) SZERZŐDÉS

2015. november 1-jétől az INA d.d. rugalmas gáz értékesítési szerződést írt alá a MET International A.G.-vel 2017. április 1-ig. 2015. december 31-én a jövőbeni kötelezettségek értéke a szerződés lejáratáig megközelítőleg 99 millió HRK volt.

OPERATÍV LÍZING

Az operatív lízing kötelezettség összegét az alábbi táblázat mutatja be:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
1 éven belül esedékes kötelezettségek	5.605	6.481
2-5 éven belül esedékes kötelezettségek	84.211	10.832
5 éven túl esedékes kötelezettségek	2.964	2.671
Összesen	92.780	19.984

A 2015. december 31-én fennálló operatív lízing ügyletek értékéből 70.511 millió forint összegű kötelezettség a MOL Growest I. Ltd., 9.888 millió forint a SLOVNAFT a.s., 3.956 millió forint az INA csoport és 3.446 millió forint a MOL Nyrt. szerződéses kötelezettsége.

HATÓSÁGI ELJÁRÁSOK, PERES ÜGYEK

Általános

A lentiek szerint felsorolt peres ügyek egyike sem gyakorolt hatást a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatásokra, kivéve ahol ez kiemelésre került. A MOL Csoport tagjai szokásos működésük során több peres ügyben is érintetté váltak. Jelenleg nincs folyamatban olyan – az előzőekben nem említett – peres ügy, melynek kimenetele jelentős negatív hatással lehet a Csoport pénzügyi helyzetére, eszközeire, eredményére vagy üzleti tevékenységére.

Azon perek pertárgyértéke, melyekben a MOL-csoport tagjai alperesként vesznek részt 31.148 millió forint. Erre tekintettel 25.218 millió forint összegű céltartalék képzésére került sor.

MOL Nyrt-vel kapcsolatos eljárások

Creditor perek

CREDITOR GAMA s.r.o. kártérítési igényt tartalmazó keresetet nyújtott be a MOL ellen a SLOVNAFT a.s. részvényeinek MOL általi felvásárlása okán. Ebben arra kéri a bíróságot, hogy kötelezze a MOL-t nagyjából 380 millió SKK (12,6 millió EUR) és annak 2007. november 28-tól számított évi 14,75%-os késedelmi kamatai megfizetésére. A keresetet a bíróság első fokon elutasította. A felperes fellebbezést nyújtott be az elsőfokú bíróság döntése ellen.

A CREDITOR BETA s.r.o. azt állítja, hogy a SLOVNAFT a.s. társaság felvásárlásakor a MOL által tett kötelező vételi ajánlatot a szlovák pénzügyi felügyelet (Úrad pre financny trh) nem hagyta jóvá, és az elhúzódó eljárás miatt 213 napig nem jutott hozzá a felajánlott részvényei ellenértékéhez. Keresetében ebből a késedelemből származó kára megtérítését kéri (nagyjából 3 millió EUR és annak 2007. június 28-tól számított évi 10,48%-os késedelmi kamatai megfizetését). A bíróság első fokon helyt adott a felperes kereseti kérelmének, amely ítélet ellen a MOL fellebbezést nyújtott be.

Paraffin kartell

Az Európai Bizottság az európai paraffin gyártók és kereskedők feltételezett kartell tevékenysége miatt 2005 áprilisában vizsgálatot indított. A döntés megállapította, hogy a társaságok összehangolták kereskedelmi tevékenységüket az európai paraffin piacon és folyamatos jogellenes kartellben vettek részt. A MOL esetében a Bizottság 23,7 millió EUR bírságot szabott ki, amelyet a társaság 2009 elején megfizetett. Több paraffinviaszt vásárló vállalkozás kártérítési igényt jelentett be egy angol (2010), valamint egy holland (2012) bíróság előtt. A kartellben részt vevő vállalkozások úgy döntöttek, hogy peren kívüli egyezségi ajánlatot tesznek. A MOL 2013-ban a kártérítési összeget megfizette. Ezzel az angol per lezártnak tekinthető. A holland eljárás jelenleg is folyamatban van.

ICSID választottbírósági eljárás (MOL kontra Horvát Köztársaság)

A választottbírósági eljárást indító kérelmét a MOL 2013. november 26-án nyújtotta be a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához ("ICSID") a Horvát Köztársaság Kormánya ellen. A kereset benyújtását elsősorban az INA-Industrija Nafta, d.d.-nek („INA”) a gáz üzletágban elszenvedett hatalmas veszteségei indokolták, melyeket a horvát kormány 2009-ben kifejtett szerződészegő magatartása okozott.

A horvát kormány 2014-ben első körben előzetes joghatósági kifogásokat terjesztett be, illetve ideiglenes intézkedésként kérte az eljárás felfüggesztését. A horvát kormány kifogásait és ideiglenes intézkedési kérelmét a választottbíróság elutasította, ami lehetővé tette a MOL számára, hogy 2015. augusztus 14-én benyújtsa részletes kereseti kérelmét.

UNCITRAL választottbírósági eljárás (Horvát Köztársaság kontra MOL)

A Horvát Köztársaság Kormánya 2014. január 17-én választottbírósági eljárást kezdeményezett a MOL ellen azt állítva, hogy az megvesztegette Horvátország volt miniszterelnökét, Ivo Sanadert, az INA feletti irányítási jog megszerzése és más az INA működésével kapcsolatos szerződések megkötése érdekében. A horvát kormány azt kéri a választottbírósági tanácstól, hogy kötelező érvényű döntésével minősítse érvénytelennek a Részvényesi megállapodás első módosítását és a Gáz keretszerződést, valamint kötelezze a MOL-t a magatartásával okozott károk megtérítésére. Benyújtott válaszában a MOL tagadta a kormány állításait és kérte a felperes összes kérésének elutasítását.

A kormány képviselői benyújtották részletes kereseti kérelmüket (Statement of Claim), amelyre válaszul a MOL betérjesztette érdemi védekezését (Statement of Defence). A kormány erre 2015-ben válaszolt (Reply), míg a MOL viszontválaszában (Rejoinder) reagált a vádakra.

Az Állandó Választottbíróság tárgyalásán, melyet 2015-ben tartottak, a bíróság meghallgatta a felek tanúit, szakértőit és záró beszédeit.

Hungarian Horizon Energy Ltd – MOL választottbírósági eljárás

A HHE indított választottbírósági eljárást a MOL ellen a Joint Operating Agreement megsértése miatt. A HHE a keresetlevelét 2015. november 25-én nyújtotta be. A MOL érdemi védekezést tartalmazó beadványát benyújtotta. Érdemi döntés a perben 2016 végére / 2017 elejére várható. A HHE jelenleg még nem határozta meg a kártérítési igényének pontos összegét. Az igények összegét a HHE a választottbírósági eljárás alatt fogja számszerűsíteni, miután egyes előkérdések tisztázásra kerültek.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

CEOC-MOL választottbírósi eljárás

A MOL-hoz 2015. május 7-én három választottbírósi kereset érkezett a CEOC Ltd-től három mezőfejlesztési/újrahasznosítási megállapodással kapcsolatban. A CEOC részletes keresetlevelét (Statement of Claim) 2015. november végén nyújtotta be, melyben ~47 millió USD-t követelt. A MOL 2016. február 26-án benyújtotta teljes körű ellenkérelmét (Statement of Defense). A bírósi tárgyalásokra 2016 októberében kerül sor. Jogerős döntés 2016. év végén várható.

Az INA Csoport peres eljárásai

LJUBLJANSKA BANKA

A LJUBLJANSKA BANKA, Ljubljana, Szlovénia, mint felperes által az INA, d.d -vel szemben indított bírósi eljárás, melynek értéke közel 8 millió EUR, két 1982-ben kötött – rövid lejáratú devizahitel szerződésen alapul, amelyek az INA- Rafinerija nafte Rijeka és a Ljubljanska banka – Osnovna banka Zagreb között jöttek létre. Az ügy összetettsége miatt (megváltozott késedelmi kamatigények) az eljárás kimenetele bizonytalan. A Legfelsőbb Bírósi még nem tűzte ki az elbírálás napját, így 2015-ben nem került sor semmilyen jogi lépés megtételére.

GWDF

A jogvitát a GWDF Partnership Gesellschaft Bürgerlicher Rechts és a GWDF LIMITED, Cyprus kezdeményezték az INA d.d. és az INA-NAFTAPLIN International Exploration, Channel Islands ellen a Zágrábi Kereskedelmi Bírósi előtt. A felperesek kár megtérítését követelik körülbelül 8 millió EUR értékben, ami állításuk szerint az alperes tárgyalástól való megalapozatlan vissza-lépése okán keletkezett. Az ügy kimenetele jelenleg teljesen bizonytalan. A legutóbbi meghallgatásra 2016. január 27-én került sor, melynek során a fő meghallgatás befejeződött, ítélethozatal pedig 2016. március 10-én várható.

SALBATRING ENERGIJA, Medunarodna trgovina, d.o.o

A SALBATRING ENERGIJA, Medunarodna trgovina, d.o.o. ("SALBATRING") cég kezdeményezte a választottbírósi eljárást. Az INA 2015. június 20-án kézhez kapta a Salbatring teljes követelését tartalmazó kérelmét, amely szerint a Salbatring 27.950.385 USD-t és kamatait, valamint egyéb költségeket követel. Az INA 2015 novemberében benyújtotta védekezését és a választottbírósi eljárás jelenleg a dokumentumok készítésének szakaszában van.

EKOMEDIA d.o.o.

Az INA 2012 szeptemberében kötött szerződést az Ekomedia d.o.o. („Ekomedia”) társasággal. Az Ekomedia rendszeresen megszegte kötelezettségeit. Ennek következtében az INA megszüntette az Ekomediával kötött szerződését 2014 elején. 2014. december 19-én az Ekomedia eljárást indított az INA ellen. Az INA benyújtotta hivatalos válaszát az eljárásban és ellenkérelmében a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítését, valamint ideiglenes intézkedésként a reklámtáblák használatától való eltiltást kérte a bíróságtól.

KONCESSZIÓK

2011. július 29-én a Gazdasági Munkaügyi és Vállalkozási Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) három határozatot hozott, amelyekkel megfosztotta az INA-t szénhidrogén-kutatási koncesszióitól a „Száva”, „Dráva” és „Észak-nyugat Horvátország” feltárási területeken. 2011. augusztus 29-én az INA három keresetet nyújtott be a Minisztérium döntései ellen a bírósághoz. A Közigazgatási Bírósi megsemmisítette a Minisztérium döntéseit.

A Minisztérium 2014. november 10-én és 2015. február 20-án új határozatokat hozott, amelyekben ismét megfosztotta az INA-t szénhidrogén-kutatási koncesszióitól a „Száva”, „Dráva”, illetve az „Észak-nyugat Horvátország” feltárási területeken, ugyanazon érvelés alapján. Az INA pert indított az új minisztériumi határozatokkal szemben, de mindeztől a bíróság nem hozott határozatot az INA által kezdeményezett új perekben.

R.I.G.-TEHNIČKI SERVISI GRUPA d.o.o. c/a CROSCO

A R.I.G.-TEHNIČKI SERVISI GRUPA d.o.o indított kártérítési pert a CROSCO, naftni servisi d.o.o. (INA csoport tagvállalata, az INA 100%-os tulajdona) ellen, 81.775.674 HRK (kb. 10.500.000 EUR) és 2010. március 10-étől járó kamatai megtérítése okán, amely előre nem látott, többletmunka ki nem fizetéséből, valamint kisebb részben (kb. 520.400 HRK / 67.000 EUR késedelmi kamatokkal

együtt) számítástechnikai eszközök elvesztéséből adódott. Az utolsó tárgyalásra 2015. március 27-én került sor. A tárgyalást elhalasztották, tekintettel arra, hogy (a RIG csőd eljárásában) a hitelezői választmány időpontja (2015. április 9.) kitűzésre került.

MOL Romániával kapcsolatos eljárások

A Román Versenyhivatal 2012-ben a versenyjogi szabályok feltételezett megsértésével kapcsolatos határozatot hozott, mely az üzemanyag piacon jelen lévő kőolajipari vállalatokat érintette. Az antitröszt szabályok feltételezett megsértése a Versenyhivatal szerint az ECO Premium néven ismert ólomótló adalékanyagot tartalmazó benzinnek a román kőolajipari vállalatok általi, román üzemanyagpiacról való egységes kivonásával valósult meg 2008-ban.

A Román Versenyhivatal a MOL Romániát 80,3 millió RON-ra (18,5 millió EUR) büntette. A MOL Románia határozott álláspontja, hogy az Eco Premium kivonása egyedi üzleti döntés, és nem a versenyjog megsértését eredményező megállapodás vagy összehangolt magatartás eredménye.

Az elsőfokú bíróság a MOL Románia kérelmét a Román Versenyhivatali döntése kapcsán elutasította. A MOL Románia felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Legfelsőbb Bírósághoz. A MOL Románia egyúttal előterjesztett egy alkotmányjogi panaszt, amelyet 2016. február 23-án bíráltak el, a bíróság a döntést viszont 2016. március 3-áig elnapolta.

Amennyiben a bíróság a kifogásolt jogszabályi rendelkezést alkotmányellenesnek nyilvánítja, úgy a MOL-nak lehetősége nyílik az elsőfokú bíróság döntésének megsemmisítésére irányuló kérelem benyújtására. Ha ennek helyt adnak, az eljárás újra kezdődik. 2015. július 1-jén a Legfelsőbb Bíróság részben helyt adott a felülvizsgálati kérelemnek; 25%-kal csökkentette a bírság mértékét. A határozat jogerős.

KÖRNYEZETVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEK

A Csoport tevékenységéhez kapcsolódóan környeztkárosításból vagy szennyezésből fakadó kötelezettségek, valamint az ezekhez kapcsolódó helyreállítás miatt felmerülő ráfordítások keletkezhetnek. A Csoportot a tevékenységével kapcsolatosan korábban felmerült környeztkárosításért felelősség terheli. Ennek megfelelően a MOL a múltban okozott környezeti károk helyreállításának, továbbá a jelenleg hatályban lévő környezetvédelmi szabályozásoknak való megfeleléshez szükséges intézkedéseknek a 2015. december 31-ével becsült költségeire 79.218 millió forint céltartalékot képzett (lásd 20. jegyzet). Bár a menedzsment megítélése szerint e céltartalékok összege az ésszerűen lehetséges becslések alapján elegendő fedezetet nyújt a követelményeknek való megfelelésre, az e követelményekkel kapcsolatos jövőbeni szabályozási fejlemények és változások, valamint az ismert és tényleges környezeti állapot között fennálló eltérések e becslések átértékeléséhez vezethetnek.

Ezentúl, a Csoport egyes telephelyei szennyezettségének felszámolása jelenleg nem becsülhető mértékű költséggel járhat vagy a jogszabályi követelmények nem egyértelműen nevesítik a feladatokat. A legjelentősebb eset, ahol ilyen kötelezettség létezhet az a tiszaujvárosi telephely, ahol a Csoport potenciálisan jelentős talaj- és talajvíz szennyezettséget azonosított be. A regionális környezetvédelmi hatóság határozatának megfelelően, a MOL Petrolkémia Zrt.-nél és a MOL tiszai finomítójában a Csoportnak el kell végeznie a szennyezés vizsgálatát és annak eredményét, valamint a technikai megvalósítás részleteit be kell nyújtania a hatósághoz. A felmérés eredményének alapján a hatóság előírja az elvégzendő környezetvédelmi kockázatkezelési tervet és várhatóan határozatban fogja a MOL Petrolkémia Zrt.-t és a MOL-t kötelezni ezek közös elvégzésére. A teljes kötelezettség összege jelenleg nem számszerűsíthető, de várhatóan nem haladja meg a 4 milliárd forintot.

Továbbá, a kőolaj és földgáz kutatás és termelés során a Csoport magyar jogelődje által 1976 (a környezet védelméről és a veszélyes hulladékokról szóló szabályozás hatályba lépésének időpontja) előtt alkalmazott technológiák következtében felmerülhet az ezen tevékenység során keletkezett fűrési iszap eltávolításának kötelezettsége. A keletkezett szennyező anyag kezelése az akkor érvényben lévő környezetvédelmi szabályoknak megfelelően történt, azonban a jogszabályi előírásokban azóta bekövetkezett változások következtében további áthelyezési és helyreállítási kötelezettségek merülhetnek fel. Ezen kötelezettség fennállása, következtésképpen a kapcsolódó költségek alakulása függ a nagy számosságú helyszínen hátrahagyott fűrési iszap kiterjedésétől, mennyiségétől és összetételétől. A kötelezettség összege jelenleg nem számszerűsíthető, de várhatóan nem haladja meg a 3-5 milliárd forintot.

További függő kötelezettségek merülhetnek fel a közelmúltban üzleti kombinációk során megszerzett Mantovai Finomító körüli ipari parknál, valamint a horvátországi finomítóknál, telephelyeknél és kiskereskedelmi egységeknél, későbbi részletesebb helyszíni felmérések, továbbá a helyi szabályozások és hatósági gyakorlatok változásának következtében. Csoport szinten a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban környezetvédelmi céltartalékként megjelenített akvizíciós függő kötelezettségek összesített értéke 2015. december 31-én 38,4 milliárd forint (2014. december 31-én 37,7 milliárd forint) volt.

35. A MÉRLEG FORDULÓNAPJÁT KÖVETŐ ESEMÉNYEK

A MOL Nyrt. bejelentette, hogy 2016. március 20-i hatállyal felmondja a MOL és a Magnolia Ltd. között 2006. március 20-án megkötött swap szerződést és a szerződés alapján meghatározott piaci áron él a 6.007.479 db „A” sorozatú MOL törzsrészvényre vonatkozó vételi jogával. A Magnolia Ltd. úgy döntött, hogy 2016. március 20-i hatállyal visszahívja a 610 millió Euró névértékű, lejárat nélküli, MOL törzsrészvényekre átváltható értékpapírjait

36. A KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

A PÉNZESZKÖZÖK ÖSSZETÉTELE DECEMBER 31-ÉN

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Pénzeszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásnak megfelelően	132.214	203.743
Megszűnő tevékenységhez hozzárendelhető pénzeszközök	-	-
Pénzeszközök az időszak végén	132.214	203.743

LEÁNYVÁLLALATOK, KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁSOK MINT ÜZLETI KOMBINÁCIÓK MEGSZERZÉSÉRE FORDÍTOTT NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS ELEMZÉSE

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Fizetett ellenérték	-50.194	-14.850
Megszerzett pénzeszközök	3.122	1.942
Leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások mint üzleti kombinációk megszerzésével kapcsolatos nettó pénzáramlás	-47.072	-12.908

LEÁNYVÁLLALATOK, KÖZÖS VEZETÉSŰ VÁLLALKOZÁSOK MINT BERUHÁZÁS MEGSZERZÉSÉRE FORDÍTOTT NETTÓ PÉNZÁRAMLÁS ELEMZÉSE (PROJEKT AKVIZÍCIÓK)

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Fizetett ellenérték	-30.244	-121.466
Összesen	-30.244	-121.466

37. TRANZAKCIÓK KAPCSOLT FELEKKEL

TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKKAL FOLYTATOTT ÜZLETI TRANZAKCIÓK

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Vevő és egyéb követelések kapcsolt vállalkozásoktól	8.545	9.365
Szállító és egyéb kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben	13.963	16.070
Értékesítés nettó árbevétele kapcsolt vállalkozások felé	24.435	25.362

A Csoport 2015-ben és 2014-ben egyaránt vásárolt, illetve értékesített különböző termékeket és szolgáltatásokat kapcsolt vállalkozásoktól, illetve kapcsolt vállalkozások részére a rendes üzletmenet keretein belül. Valamennyi tranzakció piaci viszonyok mellett került lebonyolításra.

JUTTATÁSOK AZ IGAZGATÓSÁG ÉS A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG SZÁMÁRA

Az Igazgatóság díjazása 2015 és 2014 során 125 millió, illetve 139 millió forint volt. Emellett, az Igazgatóság külső tagjai egy hosszútávú ösztönzési rendszerben vesznek részt, melynek részletei alább kerülnek bemutatásra. A Felügyelő Bizottság tagjai együttesen 116 millió forint juttatásban részesültek 2015-ben és 98 millió forint juttatásban 2014-ben.

Az Igazgatósági tagok a kötvényprogramon túlmenően az alábbiakban részletezett nettó juttatásban részesülnek:

- Külső és belső Igazgatósági tagok 25.000 EUR/év
- Igazgatóság elnöke és az alelnökök 31.250 EUR/év

Abban az esetben, ha az Igazgatóság elnöki tisztségére nem külső igazgatósági tagot választanak, a juttatás mértéke az alelnököt illeti meg. A nem magyar állampolgár és nem magyarországi lakhelyű igazgatósági tagok minden igazgatósági ülés után (maximum 15 alkalommal) magyarországi utazásuk esetén 1.500 EUR juttatásban részesülnek.

AZ IGAZGATÓSÁG, A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG ÉS A FELSŐVEZETÉS TAGJAI ÁLTAL BIRTOKOLT RÉSZVÉNYEK

	2015	2014
	Részvény darabszám	Részvény darabszám
Igazgatóság	243.894	232.971
Felsővezetés (belső Igazgatósági tagok kivételével)	119.508	119.508
Felügyelő Bizottság	39.588	39.588
Összesen	402.990	392.067

A TÁRSASÁG VEZETÉSÉNEK TAGJAIVAL TÖRTÉNT TRANZAKCIÓK

Az Igazgatóság alelnöke, Dr. Csányi Sándor úr, az OTP Bank Nyrt. elnök-vezérigazgatója. A MOL Nyrt. és annak egyes leányvállalatai szerződéses kapcsolatban állnak az OTP Csoport tagjaival, többek között bankszámlavezetési, betételhelyezési, brókeri és hitelkártya szolgáltatási, illetve kölcsönfinanszírozási tevékenységek vonatkozásában. Dr. Csányi Sándor úr 2014. évben közvetett tulajdonlással jelentős befolyásoló részesedést szerzett az Olajterv csoport több társaságában. Az OTP-vel 2015-ben és 2014-ben, valamint az Olajterv Csoporttal 2015-ben és 2014-ben kötött tranzakciók egyike sem minősül a rendes üzletmeneten kívüli ügyletnek. Valamennyi tranzakció független felek hasonló körülmények esetén egymással szemben érvényesíthető árainak megfelelő ellenértéken történt.

A Felügyelő Bizottság egyik tagja, Dr. Slavomír Hatina úr a Slovintegra a.s. társaságon keresztül a szlovák Granitol a.s. társaságban rendelkezik közvetett részesedéssel, amely társaságnak a Csoport a 2015. év folyamán 4.888 millió Ft, míg 2014 során 4.673 millió Ft értékben szokásos kereskedelmi feltételek és piaci árak mellett polietilént és 2015 év során 19 millió Ft értékben szolgáltatást értékesített, továbbá a Csoport ugyanezen társaságtól árut szerzett be 11 millió forint (2015) és 33 millió forint (2014) értékben. Ezen felül Hatina úr a BIATEC Group a.s. társaságon keresztül a szlovák Real-H.M. s.r.o. társaságban is rendelkezik közvetett részesedéssel, amely társaságnak a Csoport 2015-ben és 2014-ben egyaránt 1 millió Ft értékben szokásos kereskedelmi feltételek és piaci árak mellett értékesített termékeket, valamint amely társaságtól a Csoport 2 millió forint értékben vásárolt árut 2015-ben és 2014-ben egyaránt.

Az Ügyvezető Testület egyik tagja és a Slovnaft vezérigazgatója, Dr. Világi Oszkár úr a Ruzicka Csekes s r.o. ügyvédi iroda partnere. A Társaság a 2015. évben 49 millió Ft értékben, míg 2014. évben 47 millió Ft értékben nyújtott a Csoport részére jogi szolgáltatást. A Slovnaft csoport 2014-ben termékeket értékesített a Ruzicka Csekes s r.o. részére 1 millió Ft értékben. A fentiekén túl Dr. Világi Oszkár úr minősített többséget biztosító befolyással rendelkezik az ADC Media a.s. és BOKADA a.s. cégekben, melyektől 2015-ben 23 millió Ft és 2 millió Ft értékben vett igénybe szolgáltatást a Csoport.

Az Igazgatóság egyik tagja, Dr. Parragh László úr tagja az MKB Bank felügyelőbizottságának. MOL Nyrt és egyes leányvállalatai szerződéses kapcsolatban állnak az MKB Bankkal, többek között bankszámla vezetési, betételhelyezési és egyéb banki szolgáltatások vonatkozásában. Az MKB Bankkal 2015-ben és 2014-ban kötött tranzakciók egyike sem minősül a rendes üzletmeneten kívüli ügyletnek. Valamennyi tranzakció független felek hasonló körülmények esetén egymással szemben érvényesíthető árainak megfelelő ellenértéken történt. A fentiekén túl Dr. Parragh László a Magyar Export-Import Bank Zrt. (Eximbank) és a Magyar Exporthitel Biztosító Zrt (MEHIB) felügyelő bizottságában is tag. A MOL Petrolkémia Zrt. 20 millió euró értékben rendelkezik az Eximbank refinanszírozásán alapuló hitelekkel, míg a MEHIB hitelbiztosítási szolgáltatást nyújt a MOL Petrolkémia Zrt., valamint a MOL-LUB Kft. részére. A társaságok által 2015-ben fizetett biztosítási díjak 20 millió Ft-ot tettek ki.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

JUTTATÁSOK A KULCSPOZÍCIÓBAN LÉVŐ FELSŐ- ÉS KÖZÉPVEZETÉS RÉSZÉRE

A bemutatott összegek azon vezetők juttatásait tartalmazzák, akik a MOL Csoport szempontjából vezető tisztségviselőnek minősülnek.

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Bérek és egyéb rövid távú juttatások	1.844	1.813
Egyéb hosszú távú juttatások	187	203
Részvény alapú juttatások	184	173
Összesen	2.215	2.189

AZ IGAZGATÓSÁG ÉS A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG TAGJAI RÉSZÉRE NYÚJTOTT KÖLCSÖNÖK

Sem az Igazgatóság, sem a Felügyelő Bizottság tagjai részére nem került sor kölcsön nyújtására.

38. RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK

Tárgyév során a munkavállalók részére adott juttatások elszámolt költségét az alábbi táblázat tartalmazza:

	2015	2014
	millió forint	millió forint
Részvényben teljesített részvény alapú juttatások költsége	188	203
Készpénzben teljesített részvény alapú juttatások költsége / költségének visszaforgatása (-)	1.010	279
Részvény alapú juttatások költsége / költségének visszaforgatása (-) (lásd 26. jegyzet)	1.198	482

A RÉSZVÉNY ALAPÚ JUTTATÁSOK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A részvény alapú juttatások, mely a díjazás fontos eleme, a menedzsment hosszú távú ösztönzését szolgálják. Ezen ösztönzők biztosítják a MOL-csoport felsővezetőinek érdekeltségét a részvényárfolyam növelésében, ezáltal biztosítja a részvényesek stratégiai érdekeinek érvényesülését.

Az összetett hosszú távú menedzseri ösztönző rendszer két elemből áll: részvény alapú opciós juttatásból és a részvény teljesítményen alapuló ösztönzőből.

RÉSZVÉNY ALAPÚ OPCIÓS JUTTATÁS A MENEDZSMENT RÉSZÉRE

A részvényopción alapuló ösztönző rendszer 2006-ban került kialakításra, majd 2013-ban került megújításra.

A részvényopció egy hipotetikus opció a MOL részvényeket illetően, mellyel egy meghatározott múltbeli induló árfolyam és egy választott aktuális árfolyam különbözete realizálható profitként. Az ösztönző jellemzői:

- Évente induló, öt éves futamidejű, ahol a futamidő két év várakozási időszakra (a részvényopció még nem beváltható) és egy három éves beváltási időszakra bontható. Amennyiben a részvényopció nem került beváltásra, a beváltási időszak utolsó évének december 31-jén lejár.
- A részvényopciós darabszámok besorolási kategóriáiként kerülnek megállapításra
- Az opciós ösztönző kifizetését befolyásolja a felsővezető rövid távú teljesítményértékelése

A részvényopció forint alapon kerül meghatározásra és helyi pénznemben történik a kifizetés.

A kifizetés a beváltási periódusban a beváltás bejelentése alapján történik, mely az adott menedzseri kategóriában megállapított részvény darabszám és az árfolyam növekmény (induló ár és a beváltási ár különbözete) szorzataként kerül meghatározásra és kifizetésre.

A felsővezetői teljes kompenzációs csomag elemeként 2013-tól azok a vezetők akik hosszútávú ösztönzőre jogosultak, jogosultságot szereztek egy egyösszegű éves kifizetésre, amennyiben a MOL Nyrt. Közgyűlése osztalékfizetés mellett dönt az adott évre vonatkozóan. A kifizetés mértéke megegyezik az egy MOL részvényre jutó osztalék és az adott vezetőknek juttatott részvényopciós darabszám szorzatával.

A részvény alapú opciós juttatás részletei a következők:

	ÁTVÁLTÁSI OPCIÓ DARABSÁMA 2015	SÚLYOZOTT ÁTLAGOS ÁTVÁLTÁSI ÁR 2015	ÁTVÁLTÁSI OPCIÓ DARABSÁMA 2014	SÚLYOZOTT ÁTLAGOS ÁTVÁLTÁSI ÁR 2014
	részvény	forint/részvény	részvény	forint/részvény
Év elején fennálló opciók	479.458	18.373	521.404	18.412
Év során juttatott opciók	213.973	12.209	119.422	14.984
Év során visszavett opciók	-15.520	18.543	-48.685	19.156
Év során lehívott opciók				-
Év során lejárt opciók	-111.727	22.839	-112.683	18.481
Év végén fennálló opciók	566.184	15.374	479.458	18.373
Év végén lehívható opciók	259.574	17.808	236.643	20.289

Az IFRS 2-vel összhangban, a részvény alapú opciós juttatás készpénz elszámolású tranzakcióként került kimutatásra, az ösztönző megközelítés időpontjában számított valós értékének az elteelt megközelítési időszakra jutó része ráfordításként történő elszámolásával. 2015-ben a 780 millió forint költség került elszámolásra (2014-ben 687 millió forint értékben történt költség visszafordítás). A részvény alapú opciós juttatással kapcsolatban 2015. december 31-én 885 millió forint kötelezettség jelent meg (2014. december 31-én 105 millió forint), mely az egyéb hosszú lejáratú és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között került kimutatásra.

A valós értékek a binomiális opció árazási modell alapján kerültek meghatározásra. A modell alapadatai a következők:

	2015	2014
Súlyozott átlagos átváltási ár (forint / részvény)	15.374	18.373
December 31-i részvényárfolyam (forint / részvény)	14.255	11.545
Múltbéli adatokon alapuló várható volatilitás	24,91%	28,57%
Várható osztalék hozam	4,03%	5,65%
Várható élettartam (év)	2,58	2,48
Kockázatmentes kamatláb	1,78%	2,37%

A RÉSZVÉNY TELJESÍTMÉNYEN ALAPULÓ ÖSZTÖNZŐ RENDSZER

A hosszú távú ösztönző másik eleme az ún. „Performance Share Plan” azaz a részvény teljesítményen alapuló ösztönző, amely 2013-ban került bevezetésre a nyereségérdekeltségi ösztönző helyett.

A részvény teljesítményen alapuló ösztönző egy hároméves futamidejű, készpénzalapú ösztönző program, amely az úgynevezett összehasonlított részvényárfolyam modellen alapul. Az ösztönző jellemzői:

- A program évente indul, három éves várakozási időszakokkal. A kifizetés a harmadik év után esedékes.
- A célkitűzés alapja a MOL Nyrt. részvényárfolyamának növekedése összehasonlítva releváns és elismert regionális és iparág-specifikus részvénycsomag indexekkel (CETOP20 és Dow Jones Emerging Market Titans Oil&Gas 30 Index).
- Az értékelés alapja a MOL Nyrt. részvényárfolyam átlagos év/év eltérése a két indexhez képest három év alatt.
- A MOL részvényárfolyam meghatározott alul/felüteljesítéséhez meghatározott kifizetési százalékok tartoznak.
- Az ösztönző mértékét befolyásolja a felsővezető rövid távú teljesítményértékelése.

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

A 2015-es évvel kapcsolatban részvény teljesítményen alapuló ösztönző alapján várható kifizetés 230 millió forint (2014-ben 966 millió forint). Kötelezettségek a részvény teljesítményen alapuló ösztönzővel kapcsolatban 1.194 millió forint 2015. december 31-én (2014. december 31-én 966 millió forint volt) mely az egyéb hosszú lejáratú és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között került kimutatásra.

RÉSZVÉNYÖSZTÖNZŐ-RENDSZER AZ IGAZGATÓSÁG TAGJAI RÉSZÉRE

Az anyavállalat 2012-es közgyűlésének határozata alapján, az Igazgatóság tagjainak korábbi nyereség megosztási ösztönző programját egy új, részvény alapú ösztönzési rendszer váltotta fel, annak érdekében, hogy biztosítsa az Igazgatóság tagjainak érdekelt-ségét a MOL részvény árfolyamának hosszú távú emelkedésében.

Az Igazgatóság tagjai a pozíciójukban eltöltött napok alapján válnak jogosulttá a MOL részvény meghatározott éves mennyisé-gére. Minden igazgató 100 darab részvényre jogosult havonta, az Igazgatóság elnöke további 25 részvényre jogosult havonta. Ha egy ügyvezető igazgató kap megbízást, mint az Igazgatóság elnöke, akkor erre a további részvénytámszámra a nem ügyvezető elnökhelyettes jogosult. Az új ösztönző program biztosítja, hogy az Igazgatóság tagjai a MOL részvények árfolyamának hosszú távú emelkedésében érdekeltek legyenek, mivel az adott évben megszolgált részvények kétharmadára kereskedési tilalom van további egy évig.

Az IFRS 2 szerint az ösztönző megfelel a tőkeinstrumentumban teljesített részvény alapú juttatási rendszer feltételeinek. Ennek követ-keztében a juttatás valós értékét ráfordításként kell elszámolni az egy év megszolgálati időszak alatt a saját tőke növelésével párhuza-mosan. A juttatás valós értéke a MOL részvény juttatás időpontjában érvényes átlagos jegyzésére alapján kerül meghatározásra, ahol a juttatás időpontjának az év első tőzsdei kereskedési napját tekintjük. A részvény program tekintetében 188 millió Ft, illetve 203 millió Ft került elszámolásra ráfordításként 2015-ben, illetve 2014-ban, ugyanekkora összeggel növelve meg a saját tőke értékét.

Az év során a részvény juttatási ösztönző részletei a következőképp alakultak:

	2015	2014
Megszolgált részvények darabszáma	12.300	11.462
Részvényárfolyam a juttatás időpontjában (forint/részvény)	11.313	14.488

1. SZÁMÚ MELLÉKLET: A KÖZZÉTETT, DE MÉG NEM HATÁLYOS NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK

A pénzügyi beszámoló elfogadásának időpontjában, az alábbi standardokat és értelmezéseket már kibocsátották, viszont még nem léptek hatályba:

A módosítások főbb hatásai a következők:

- IFRS 7 Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek – Módosítás, mely megkövetel közzétételeket az IFRS 9 kezdeti alkalmazásáról, (az IFRS 9 alkalmazásától hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 7 Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek – Módosítás, mely megköveteli az IFRS 9 alkalmazásához kapcsolódó további fedezeti számviteli közzétételeket (az IFRS 9 alkalmazásától hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 9 Pénzügyi eszközök: Besorolás és értékelés (2018. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a standardot az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 10 Konszolidált pénzügyi kimutatások – Módosítás egy befektető és annak társult- vagy közös vállalkozásaiban az eszközök értékesítésével vagy vagyoni hozzájárulással kapcsolatban (hatályosság kezdeti dátuma nincs meghatározva, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 10 Konszolidált pénzügyi kimutatások – Módosítás a konszolidációs kivételek alkalmazásával kapcsolatban (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 11 Közös megállapodások – Módosítás a közös tevékenységben szerzett részesedés elszámolásával kapcsolatban (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- IFRS 12 Más gazdálkodó szervezetekben lévő érdekeltségek közzététele – Módosítás a konszolidációs kivételek alkalmazásával kapcsolatban (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 14 Szabályozói elhatárolások (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a standardot az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 15 Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek (2018. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a standardot az EU még nem hagyta jóvá)
- IFRS 16 Lízingek (2019. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a standardot az EU még nem hagyta jóvá)
- IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása – A közzétételi kezdeményezésből eredő módosítás (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- IAS 7 Cash flow kimutatások – A közzétételi kezdeményezésből eredő módosítás (2017. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IAS 12 Nyereségadó – Módosítások a nem realizált veszteség halasztott adó eszközként való elismerésére vonatkozóan (2017. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések – Módosítás az értékcsökkenés és az amortizáció elfogadható módszereivel kapcsolatban (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések – Módosítás, mely behozza a termő növényeket az IAS 16 hatálya alá (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- IAS 27 Egyedi pénzügyi kimutatások – Módosítás, mely visszaállítja tőkemódszert mint választható számviteli kezelési módszert a leányvállalatban, közös- és társult vállalkozásokban levő befektetés esetén az egyedi pénzügyi kimutatásokban (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- IAS 28 Társult vállalkozásokban lévő befektetések – Módosítás egy befektető és annak társult vállalkozásaiban az eszközök értékesítésével vagy vagyoni hozzájárulással kapcsolatban (hatályosság kezdeti dátuma nincs meghatározva, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IAS 28 Társult vállalkozásokban lévő befektetések – Módosítás a konszolidációs kivételek alkalmazásával kapcsolatban (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IAS 38 Immateriális javak – Módosítások az elfogadott értékcsökkenési és amortizációs módszerek tisztázásával kapcsolatban (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés – Módosítás, mely meghatározza az IFRS 9 fedezeti elszámolásokra vonatkozó szabályainak alkalmazása alóli kivételeket (az IFRS 9 bevezetésétől hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- IAS 41 Mezőgazdaság – Módosítás, mely behozza a termő növényeket az IAS 16 hatálya alá (2016. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- IFRS-ek éves javítása (2014. szeptember)

A számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó információkat tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletek

IFRS 9 PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK: BESOROLÁS ÉS ÉRTÉKELÉS

2014 júliusában az IASB kiadta az IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok végleges változatát, mely tükrözi a projekt valamennyi szakaszát, és kiváltja az IAS 39 Pénzügyi Instrumentumok: Besorolás és értékelés standardot, valamint az IFRS 9 valamennyi korábbi változatát. A standard kétféle fő kategóriát különböztet meg a pénzügyi eszközök esetében, az amortizált bekerülési értéken, valamint a való értéken értékelteket.

A pénzügyi instrumentumok kezdeti besorolása az üzleti modell teszt és a cash flow karakterisztikai teszt alapján történik. Az IFRS 9 lehetőséget biztosít, hogy egy pénzügyi eszközt az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek jelöljenek meg, amennyiben ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát. A gazdálkodó egység kezdeti megjelenítéskori visszavonhatatlan választása alapján a nem kereskedési célú tőkeinstrumentumok értékeléseként az egyéb átfogó eredménnyel szembeni valós értékelést használja. Ebben az esetben csak az osztalékbevétele képezi az eredmény részét. A standard a pénzügyi instrumentumok tekintetében bevezeti a „várható hitelezési veszteség” értékvesztés modelljét. A standard bevezet egy új fedezeti elszámolás modellt, amely sokkal jobban összhangban van a gazdálkodó egységek kockázatkezelési tevékenységével a pénzügyi és nem-pénzügyi kitétségek fedezésének tekintetében. Az IFRS 9 alkalmazása várhatóan hatással lesz a Csoport pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek besorolására és értékelésére, valamint a fedezeti elszámolásra is.

IFRS 15 VEVŐKKEL KÖTÖTT SZERZŐDÉSEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

Az IFRS 15 egy új, öt lépésből álló modellt határoz meg a vevőkkel kötött szerződésekből keletkező árbevételekre vonatkozóan. Az IFRS 15 alapján árbevétel olyan értékben mutatható ki, amely tükrözi a gazdálkodó egység által elvárt azon ellenértéket, melyre az általa a vevőnek átadott áruk, vagy nyújtott szolgáltatások ellentételezéseként jogosult lenne.

Az IFRS 15 egy strukturáltabb megközelítéssel szolgál az árbevétel mérésére és kimutatására vonatkozóan. Az új árbevétel standard valamennyi gazdálkodó egységre vonatkozik, és felülírja az IFRS valamennyi jelenleg érvényben lévő, árbevétel kimutatásra vonatkozó követelményét. Teljes vagy részleges visszamenőleges alkalmazás mellett 2018. január 1-től vagy azt követő üzleti évtől alkalmazandó, korai alkalmazás megengedett. A Csoport jelenleg vizsgálja az IFRS 15 várható hatásait, és a meghatározott hatálybalépési dátumtól tervezi alkalmazásba venni.

IFRS 16 LÍZINGEK

2016 januárjában az IASB kiadott egy új standardot a lízingek bemutatásával kapcsolatban – IFRS 16 Lízingek, mely kiváltja az IAS 17, az IFRIC 4, a SIC-15 és a SIC-27 standardokat.

A lízingbe vevő esetében az új standard bevezet egy elszámolási modellt és lízingszerek, valamint kötelezettségek megjelenítését követeli meg minden lízing esetén. Kivételt képeznek a kevesebb mint egy éves lízingszerződések és az alacsony értékű szerződések. Így a lízingbe vevő tekintetében megszűnik a pénzügyi és operatív lízingszerződés közötti különbség. A lízingbe adó az IAS 17-hez hasonlóan a szerződéseket továbbra is a pénzügyi vagy operatív kategóriákba kell hogy besorolja. A Csoport jelenleg még értékeli az IFRS 16 hatását és tervezi az új standard megkívánt hatályossági dátuma szerinti alkalmazását.

IFRS 11 KÖZÖS MEGÁLLAPODÁSOK STANDARD MÓDOSÍTÁSA – AKVIZÍCIÓK ELSZÁMOLÁSA

Az IFRS 11 módosítása értelmében a közös tevékenységben szerzett részesedés elszámolására az IFRS 3 Üzleti kombinációk standard szabályai alkalmazandók, amennyiben a közös tevékenység üzletnek minősül. A módosítás továbbá azt is tisztázza, hogy közös tevékenységben meglévő részesedést nem kell átértékelni további részesedés megszerzésekor, amennyiben a közös vezetés továbbra is fennáll. Mindemellett, egy hatályosság alóli kivétel lett adva az IFRS 11-hez, mely meghatározza, hogy a módosítások nem vonatkoznak arra az esetre, ha a közös vezetést gyakorló felek, beleértve a pénzügyi kimutatást készítő gazdálkodó egységet, ugyanazon anyavállalat ellenőrzése alá tartoznak.

A módosítás érvényes a kezdeti akvizíciókra, valamint a további érdekeltségek megszerzésére is. A módosítás 2016. január 1-től vagy azt követő üzleti évtől alkalmazandó, korai alkalmazás megengedett. Mivel a Csoport tagjai jelenleg is számos közös tevékenységben rendelkeznek részesedéssel, továbbá figyelembe véve a Csoport aktív portfóliókezelését, a módosítások hatással lehetnek a pénzügyi kimutatásokra.

AZ IAS 16 ÉS AZ IAS 38 MÓDOSÍTÁSAI: ELFOGADOTT MÓDSZEREK ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS AMORTIZÁCIÓ ELSZÁMOLÁSÁRA

A módosítás tisztázza, hogy az árbevétel inkább az üzletmenet folytatásából (melynek az eszköz egy részét képezi) származó gazdasági hasznokat tükrözi, nem pedig az eszköz felhasználása révén keletkező gazdasági hasznokat. Ennek eredményeként egy árbevétel alapuló módszer a tárgyi eszközök értékcsökkenésére egyáltalán nem, míg az immateriális eszközök amortizációja esetén is csak korlátozott esetben alkalmazható. A módosítás 2016. január 1-től vagy azt követő üzleti évtől alkalmazandó. Ezen módosítások várhatóan nem lesznek hatással a Csoportra, mivel a Csoport nem használta a tárgyi eszközök értékcsökkenéséhez bevétel alapú módszert.